

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง การจัดการฐานข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศกับการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนไทย
กับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

Technology Information Management Thailand Database Border and Transit Trade
in Grater Mekong Subregion

ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ประจำปี 2552

จำนวนเงิน 200,000 บาท

หัวหน้าโครงการ	นายนครศ	รังควัด
ผู้ร่วมโครงการ	นางสาวสายรุ่ง	เสาร์ปิ่น
	นายปิยะ	พลปัญญา

งานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์

25 / มีนาคม / 2554

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง การจัดการฐานข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศกับการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Technology Information Management Thailand Data Base Border and Transit Trade in Greater Mekong Subregion) สำเร็จลุล่วงได้ โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประจำปีงบประมาณ 2552 ผู้วิจัยขอขอบคุณ ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่อนุเคราะห์สถานที่ในการดำเนินการวิจัยให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ นอกจากนี้ คณะทำงานขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ด่านศุลกากรแม่สาย ด่านศุลกากรเชียงแสน ด่านศุลกากรเชียงของ จังหวัดเชียงราย ด่านศุลกากรแม่สอด จังหวัดตาก ด่านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย และด่านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ในการอนุเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตาก สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดมุกดาหาร ที่ให้ข้อมูลการจัดหมวดหมู่กลุ่มสินค้าและร่วมทดสอบระบบโปรแกรมฐานข้อมูล จนสามารถปรับให้ใช้งานได้ตามต้องการและให้บริการข้อมูลการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดนไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง บนเว็บไซต์ <http://www.mekong-trade.com/BTTTGMS/> ให้บริการได้สมบูรณ์ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นเรศ รังควัต และคณะ

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
บทคัดย่อ	1
ABSTRACT	1
บทที่ 1 บทนำ	2
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	2
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	6
2.1 ความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างๆ ระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ	6
2.2 การเปิดการค้าเสรีระหว่างไทยกับจีน	8
2.3 การค้าและการลงทุนระหว่างไทย - จีนตอนใต้ (ยูนนาน)	9
2.4 ความร่วมมือไทย-ลาว	12
2.5 การพัฒนาระบบศุลกากร	15
2.6 การพัฒนาเมืองชายแดน	16
2.7 กรอบแนวคิดในการศึกษา	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	20
3.1 ขอบเขตของโครงการวิจัย	20
3.2 วิธีดำเนินการวิจัยและสถานที่เก็บข้อมูล	20
3.3 แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย	21
บทที่ 4 ผลการศึกษา	22
4.1 ภาพรวมการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนแต่ละด่าน	22
4.2 คู่มือและการใช้โปรแกรมฐานข้อมูลการค้าชายแดน	60
4.3 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงการค้าชายแดนระหว่างด่านศุลกากรต่างๆ	60
4.4 ปัญหาอุปสรรคและการใช้โปรแกรม	66
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	67
5.1 สรุปผล	67
5.2 ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก ก คู่มือการใช้งานโปรแกรม	71

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 การค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย (แม่สาย เชียงแสน และเชียงของ)	23
4.2 การค้าไทย-จีน ด้านชายแดนจังหวัดเชียงราย (แม่สาย เชียงแสน และเชียงของ)	24
4.3 การค้าไทย-พม่า ด้านชายแดนจังหวัดเชียงราย (แม่สาย และเชียงแสน)	25
4.4 การค้าไทย-ลาว ด้านชายแดนจังหวัดเชียงราย (เชียงแสน และเชียงของ)	26
4.5 การค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย	28
4.6 สินค้านำเข้าด่านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย ปี 2546-2551	30
4.7 สินค้าส่งออกด่านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย ปี 2546-2551	31
4.8 การค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ไปยังประเทศพม่า	33
4.9 การค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ไปยังประเทศลาว	35
4.10 การค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ไปยังประเทศจีน (ตอนใต้)	36
4.11 การค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงของ จังหวัดเชียงราย ไปยังประเทศลาว	37
4.12 การค้าผ่านด่านศุลกากรแม่สอ จังหวัดตาก ไปยังประเทศพม่า	41
4.13 สินค้านำเข้าด่านศุลกากรแม่สอ จังหวัดตาก ปี 2547-2551	42
4.14 สินค้าส่งออกด่านศุลกากรแม่สอ จังหวัดตาก ปี 2547-2551	43
4.15 การค้าผ่านด่านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย ไปยังประเทศลาว	44
4.16 สินค้านำเข้าด่านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย ปี 2548-2551	46
4.17 สินค้าส่งออกด่านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย ปี 2548-2551	48
4.18 สินค้าผ่านแดนขาเข้าด่านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย ปี 2548-2551	49
4.19 สินค้าผ่านแดนขาออกด่านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย ปี 2548-2551	50
4.20 การค้าผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร	54
4.21 สินค้านำเข้าด่านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ปี 2546-2551	56
4.22 สินค้าส่งออกด่านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ปี 2546-2551	57
4.23 สินค้าผ่านแดนขาเข้าด่านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ปี 2549-2551	58
4.24 สินค้าผ่านแดนขาออกด่านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ปี 2549-2551	59

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 การพัฒนาเส้นทาง East-West and North-South Economic	2
2.1 แสดงความร่วมมือเหลื่อมเศรษฐกิจต่างๆ ระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ	7
2.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา	19
3.1 ด้านการค้าที่สำคัญของไทยและประเทศเพื่อนบ้าน	20
4.1 การขยายตัวการค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย (แม่สาย เชียงแสน และเชียงของ)	23
4.2 การขยายตัวการค้าไทย-จีน ผ่านด่านการค้าชายแดน จังหวัดเชียงราย	24
4.3 การขยายตัวการค้าไทย-พม่า ผ่านด่านการค้าชายแดน จังหวัดเชียงราย	25
4.4 การขยายตัวการค้าไทย-ลาว ผ่านด่านการค้าชายแดน จังหวัดเชียงราย	26
4.5 การค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย	29
4.6 การขยายตัวการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย	29
4.7 การค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ไปยังประเทศพม่า	32
4.8 การขยายตัวการค้าไทย-พม่า ผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	32
4.9 การค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ไปยังประเทศลาว	32
4.10 การขยายตัวการค้าไทย-ลาว ผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	32
4.11 การค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ไปยังประเทศจีน (ตอนใต้)	33
4.12 การขยายตัวการค้าไทย-จีน ผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	33
4.13 การค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงของ จังหวัดเชียงราย ไปยังประเทศลาว	33
4.14 การขยายตัวการค้าไทย-ลาว ผ่านด่านศุลกากรเชียงของ จังหวัดเชียงราย	33
4.15 การค้าผ่านด่านศุลกากรแม่สออด จังหวัดตาก ไปยังประเทศพม่า	38
4.16 การขยายตัวการค้าไทย-พม่า ผ่านด่านศุลกากรแม่สออด จังหวัดตาก	38
4.17 การขยายตัวการค้าไทย-ลาว ผ่านด่านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย	40
4.18 การขยายตัวการค้าไทย-ลาว ผ่านด่านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย	40
4.19 การค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย	40
4.20 มูลค่าการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร	52
4.21 การขยายตัวการค้า ผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร	52
4.22 การค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร	52

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
ก1 แสดงหน้าจอการทำงานหลัก	71
ก2 แสดงหน้าจอเข้าสู่ระบบ	72
ก3 แสดงหน้าจอขอยกผู้ระบบ	73
ก4 แสดงหน้าจอการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบกราฟ	74
ก5 หน้าจอแสดงข้อมูลด้านบุคลากร	76
ก6 หน้าจอแสดงข้อมูลการค้นหา ด้านบุคลากร	77
ก7 หน้าจอแสดงข้อมูลการค้นหา ด้านบุคลากร (ในกรณีหาข้อมูลไม่เจอ)	77
ก8 หน้าจอแสดงข้อมูลประเทศคู่ค้า	78
ก9 หน้าจอแสดงข้อมูลการค้นหา ประเทศคู่ค้า	78
ก10 หน้าจอแสดงข้อมูลการค้นหาประเทศคู่ค้า (ในกรณีหาข้อมูลไม่เจอ)	79
ก11 หน้าจอข้อมูลสินค้า	79
ก12 หน้าจอข้อมูลหมวดหมู่สินค้า	80
ก13 หน้าจอแสดงรายละเอียดสินค้าในแต่ละหมวดหมู่สินค้า	80
ก14 หน้าจอเพิ่มข้อมูลกลาง	81
ก15 หน้าจอเพิ่มข้อมูลกลาง (เพิ่มข้อมูลแบบทีละรายการ)	82
ก16 หน้าจอเพิ่มข้อมูลกลาง (เพิ่มข้อมูลแบบหลายรายการ)	83
ก17 หน้าจอแสดงข้อมูลประเภทการค้า	84
ก18 หน้าจอแสดงข้อมูลผู้ใช้ระบบ	84
ก19 หน้าจอแสดงข้อมูลปี พ.ศ.	85
ก20 หน้าจอแสดงจังหวัด	85
ก21 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง	86
ก22 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง (เพิ่มข้อมูลแบบทีละรายการ)	87
ก23 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง (เพิ่มข้อมูลแบบหลายรายการ)	88
ก24 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง (แก้ไขข้อมูลแบบหลายรายการ)	89
ก25 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง (ลบข้อมูล)	89
ก26 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง (แก้ไขข้อมูลแบบทีละรายการ)	90
ก27 หน้าจอจัดการด้านบุคลากร	92
ก28 หน้าจอจัดการประเทศคู่ค้า	93
ก29 หน้าจอจัดการสินค้า	93

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
ก30 หน้าจัดการหมวดหมู่สินค้า	94
ก31 หน้าจัดการประเภทการค้า	94
ก32 หน้าจัดการผู้ใช้ระบบ	95
ก33 หน้าจัดการกลุ่มผู้ใช้งานระบบ	95
ก34 หน้าจัดการสถานะ	96
ก35 หน้าจัดการปี พ.ศ.	96
ก36 หน้าจัดการจังหวัด	97
ก37 หน้าจอการเปลี่ยนรหัสผ่าน	97

การจัดการฐานข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศกับการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน
ไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

Technology Information Management Thailand Database Border and Transit
Trade in Greater Mekong Subregion

นครเศรษฐี รังควัต¹ สายรุ่ง เสาะปัน² และนายปิยะ พลปัญญา³

Nakarate Rungkawat¹, Sairung Saopan², and Piya Palapunya³

^{1,3} ภาควิชาส่งเสริมการค้า คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ.เชียงใหม่ 50290

² ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ 50200

บทคัดย่อ

ฐานข้อมูลการค้าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ประกอบการและหน่วยงานภาครัฐในการสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทยในเวทีการค้าอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง การมีฐานข้อมูลที่ดีและโปรแกรมการใช้งานที่สะดวกรวดเร็วในการประมวลผลข้อมูล ที่สามารถระบุได้ถึงระดับชนิดสินค้า กลุ่มสินค้าของแต่ละปีได้ รวมทั้งสามารถแสดงผลได้ทั้งในรูปแบบของตัวเลขที่เป็นตารางและกราฟ ให้เห็นถึงภาพรวมของการค้า ทำให้ผู้ประกอบการสามารถที่จะวางแผนธุรกิจการค้าของตนเองเพื่อการส่งออกและนำเข้าได้ง่ายขึ้น ขณะเดียวกันผู้ใช้สามารถสืบค้นและประมวลผลได้ด้วยตนเองด้วยคู่มือการใช้งานที่ง่าย สะดวกต่อการเข้าใช้ข้อมูลบนเว็บไซต์ <http://www.mekong-trade.com/BTTTGMS/> คำสำคัญ: ฐานข้อมูล, เทคโนโลยีสารสนเทศ, การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน, กลุ่มแม่น้ำโขง

Abstract

The trade database, it is most important for operators and government agencies to build competitiveness of Thailand's trading platform Mekong Subregion. Having a good database and application programs quick and easy data processing. That can determine the level of product groups for each type of year. They can be displayed both in terms of the number in the tables and graphs for operate overview of the trade. The operators are able to plan their trades to the export and import more easily. While, users can search and processed manually by themselves for their jobs guide line and easy access to information on the website <http://www.mekong-trade.com/BTTTGMS/>

Key words: Database, Technology Information, Border and Transit Trade, Mekong Subregion

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ธนาคารเพื่อพัฒนาแห่งเอเชีย (เอดีบี) ให้การสนับสนุนประเทศในแถบกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) ตั้งแต่ปี 2535 จนถึงปัจจุบัน โดยให้มีการประสานความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้วยการเชื่อมโยงประเทศสมาชิก พม่า ไทย ลาว จีน (ตอนใต้) เวียดนาม และกัมพูชา ส่งผลให้ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีปรากฏการณ์ทางสังคมที่สำคัญต่างๆ เกิดขึ้นในภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นชัดเจน คือ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์และความร่วมมือของกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางและขนส่งสินค้าระหว่างประเทศใน 2 เส้นทางหลัก คือ เส้นทางพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก และเหนือ-ใต้ (East-west and North-South Economic Corridor) (ภาพที่ 1) โดยเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก มีการสร้างสะพานมิตรภาพ ไทย-ลาว แห่งที่ 2 ณ จังหวัดมุกดาหารเป็นสะพานเชื่อมการขนส่งสินค้าข้ามแดนและผ่านแดนที่สำคัญของเส้นทางนี้ได้เปิดให้บริการแล้ว โครงสร้างพื้นฐานโดยรวมมีความพร้อม แม้ว่าจะไม่สมบูรณ์ก็ตาม ส่วนเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (จีน-ลาว-ไทย) จะแล้วเสร็จและเปิดให้บริการในปี 2550 และจะมีการสร้างสะพานขนส่งสินค้าข้ามแม่น้ำโขงบนเส้นทางเชื่อมโยง ณ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ซึ่งจะเริ่มก่อสร้างคาดว่าจะแล้วอีก 2-3 ปี ต่อจากนี้ไป สำหรับความร่วมมือของกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงนั้น มีเป้าหมายเพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เป็นข้อกีดกันความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกันให้ลดลงหรือหมดไปในอนาคต ความร่วมมือที่มีผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ได้แก่ การเปิดการค้าเสรีระหว่างไทยกับจีน และอาเซียนกับจีน

ภาพที่ 1.1 การพัฒนาเส้นทาง East-West and North-South Economic

เป็นวิธีการสร้างพันธมิตรด้านเศรษฐกิจและการเมือง เพื่อให้แต่ละประเทศสามารถตลาดใหม่ เพื่อการขยายและเพิ่มโอกาสในการส่งออกซึ่งกันและกัน ตลอดจนดึงดูดการค้าการลงทุนจากต่างประเทศเข้าสู่ภูมิภาคนี้ และเป็นการเปิดประตูเชื่อมการค้ากับภูมิภาคอื่นๆ ที่อยู่ห่างไกลเป็นการสร้างพันธมิตรทางการค้าเพิ่มอำนาจการต่อรองในเวทีโลก อีกทั้งระบบการค้า โลกได้มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องเปิดการค้าเสรี และหากประเทศไทยหยุดนิ่งไม่เกาะติดกระแสเศรษฐกิจการค้าโลกจะเท่ากับสร้างความถดถอยทางเศรษฐกิจแก่ประเทศ เพราะประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป ได้ทำข้อตกลงการค้าเสรีทั้งสิ้น และด้วยการค้าระหว่างประเทศมีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างมากคิดเป็นร้อยละ 56.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ในปี 2546) และการทำ GSP ซึ่งเป็นระบบสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences-GSTP) ที่ประเทศพัฒนา 29 ประเทศลดอัตราภาษีศุลกากรแก่สินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมบางรายการที่นำเข้าจากประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งประเทศไทยจะถูกแทนที่ด้วยระบบเขตการค้าเสรี ซึ่งเขตการค้าเสรี คือ กลุ่มประเทศหรือประเทศตั้งแต่สองประเทศขึ้นไปตกลงจะทำการค้ากัน โดยจะพยายามยกเลิก ลดข้อกีดขวางอุปสรรคทั้งด้านภาษีและไม่ใช่ภาษีในการทำการค้า ระหว่างกันให้น้อยที่สุด โดยมีขอบข่ายครอบคลุม ทั้งสินค้าการบริการและการลงทุน ตลอดจนทรัพย์สินทางปัญญา สิ่งแวดล้อม แรงงานและความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ ประเทศไทยได้เจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีไทย-จีน และอาเซียน - จีน คู่ขนานกันไป และการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีไทย - จีน ได้เจรจาลงนามความตกลงเร่งลดภาษีผักและผลไม้ระหว่างกันให้เหลือ 0% เมื่อ 1 ตุลาคม 2546 และการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียน - จีน แล้วเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545 ซึ่งกรอบความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน ได้มีการลดภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรทุกรายการ ใน 8 กลุ่มผลิตภัณฑ์ (ที่สำคัญ เช่น สัตว์มีชีวิต เนื้อสัตว์ อาหารทะเล ผักและผลไม้ ผลิตภัณฑ์นม) ภายใต้พิกัดศุลกากร 01 - 08 ทันทิ ซึ่งเป็น สินค้ากลุ่มแรกที่จะลดภาษีระหว่างกันภายในวันที่ 1 มกราคม 2547 และจะลดภาษีลงเป็น 0% ในปี 2549 ทั้งนี้การ เปิดเสรีอาเซียน - จีนจะดำเนินการให้เป็นเขตการค้าเสรีที่สมบูรณ์ภายในปี 2553 การเปิด FTA จะเป็นโอกาสให้มีการค้าชายแดนและค้าผ่านแดน โดยการขนส่งสินค้าผ่านประเทศไทยตามเส้นทางตะวันออก-ตะวันตก และเหนือ-ใต้เพิ่มมากขึ้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นจะส่งผลให้มีการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน ผ่านด่านศุลกากรต่างๆ ของไทยเพิ่มมากขึ้น ทั้งการนำเข้า-ส่งออก ซึ่งแต่ละด่านจัดเก็บข้อมูลของตนเอง โดยส่วนใหญ่

ไม่ค่อยเป็นระบบ และไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันได้ ทำให้ยากต่อการวิเคราะห์ภาพรวมของการนำเข้า-ส่งออก โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของการนำเข้าสินค้าชนิดหนึ่งด้านบางแห่งลดลง แต่กลับเพิ่มขึ้นอีกแห่งหนึ่งในช่วงเวลาเดียวกัน ยังไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ทันที ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจมาจากผลของนโยบายรัฐบาลประเทศเพื่อนบ้าน หรือการเปลี่ยนแปลงทิศทางหรือพื้นที่ลงทุนของนักลงทุน เป็นต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องจัดทำฐานข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนไทย อย่างเป็นระบบและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวิเคราะห์ภาพรวมการค้าของประเทศและประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นนโยบายเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศในด้านต่างๆ เช่น การผลิตของเกษตรกรให้สอดคล้องกับความต้องการของภูมิภาคที่ประเทศไทยได้เปรียบด้านการผลิตเหนือประเทศเพื่อนบ้าน นโยบายการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่างๆ ทั้งด้านโลจิสติกส์และการขนส่ง การลงทุนในอุตสาหกรรมต่างๆ หรือการลดขั้นตอนเพื่ออำนวยความสะดวกการนำเข้าสินค้าวัตถุดิบจากประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น ฉะนั้นการจัดทำฐานข้อมูลการค้าที่เป็นระบบและนำข้อมูลมาวิเคราะห์จึงมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ ในเวทีการค้าโลก

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษามูลค่าการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดน ผ่านพิธีการศุลกากรด่านสำคัญต่างๆ ของไทยและประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง รวมทั้งปัญหาอุปสรรคด้านต่างๆ
2. เพื่อศึกษาจัดทำฐานข้อมูลการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดนที่ผ่านพิธีการศุลกากรและด้านการค้าสำคัญต่างๆ ของไทย
3. เพื่อนำข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน จัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบมาวิเคราะห์ผลกระทบภาพรวมการค้าของไทยผ่านด่านศุลกากรต่างๆ
4. เพื่อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศไทย โดยเฉพาะการผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรไปยังประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงมูลค่าการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดน ผ่านพิธีการศุลกากรด่านสำคัญต่างๆ ของไทยและประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง รวมทั้งปัญหาอุปสรรคด้านต่างๆ
2. มีฐานข้อมูลการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดน ที่จัดเก็บอย่างเป็นระบบสามารถเชื่อมโยงเพื่อวิเคราะห์มูลค่าการค้าระหว่างกันต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ได้โปรแกรมสำหรับจัดเก็บข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกด่าน
4. สามารถวิเคราะห์ผลกระทบภาพรวมการค้าของไทยผ่านด่านศุลกากรต่างๆ ได้
5. สามารถเสนอแนะเชิงนโยบายด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศไทย
6. ภาครัฐกิจสามารถใช้ฐานข้อมูลที่จัดเก็บเป็นระบบสำหรับวิเคราะห์และวางแผนการผลิตการลงทุนในกิจการของตนเองได้ ด้วยความเชื่อมั่นในข้อมูลในระดับที่สูงสำหรับการตัดสินใจ

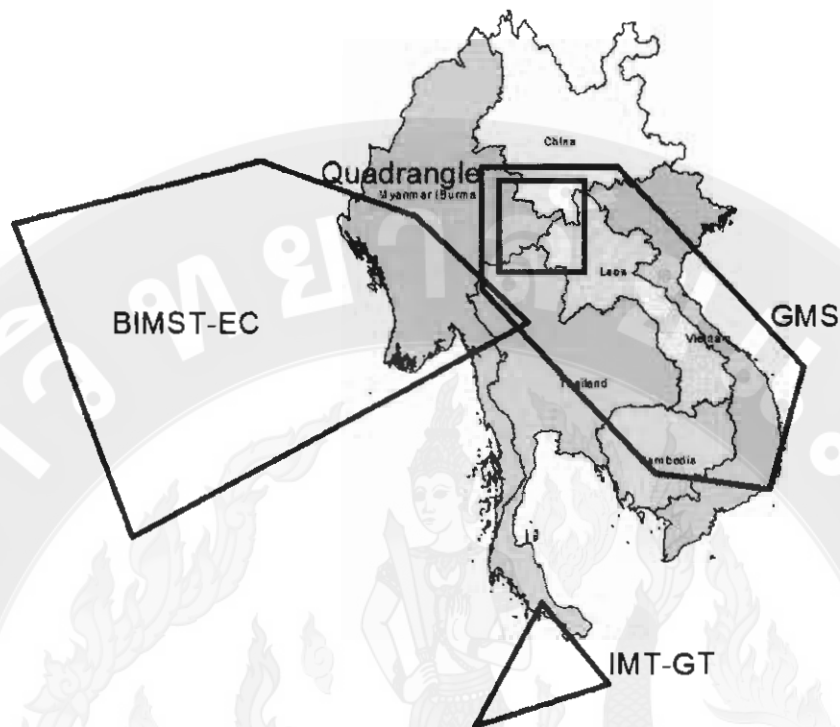
บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

2.1 ความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างๆระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ

ประเทศไทยนั้น โดยสภาพทางภูมิศาสตร์แล้ว เป็นศูนย์กลางทางคมนาคม ระหว่างประเทศต่างๆในเขตภูมิภาคนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นประตูหน้าด่านที่สำคัญของจีนในการติดต่อค้าขาย ดังจะเห็นได้จาก ข้อตกลง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างๆ ระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ (ภาพที่ 2) เช่น

- สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ เป็นกรอบความร่วมมือภายใต้แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซียมาเลเซีย - ไทย (Indonesia-Malaysia -Thailand Growth Triangle) หรือที่เรียกว่า IMT-GT
- สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ กรอบความร่วมมือสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ ไทย-ลาว-พม่า-จีน (Thailand-Laos PDR-Myanmar-China Quadrangle)
- ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัมพูชา ลาว พม่า และ ไทย
- ห้าเหลี่ยมเศรษฐกิจ: กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ บังกลาเทศ – อินเดีย – พม่า - ศรีลังกา - ไทย (Bangladesh – India - Myanmar – Sri Lanka – Thailand Economic Cooperation: BIMST – EC)
- หกเหลี่ยมเศรษฐกิจ เป็นการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ ให้เป็นกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ กัมพูชา – ลาว – พม่า – ไทย – เวียดนาม – มณฑลยูนนาน (Great Mckong Sub-Region: GMS)
- โครงการเมืองชายแดน มุ่งเน้นการพัฒนาในเมืองชายแดนหลัก (แม่สาย เชียงแสน เชียงของ แม่สอด ห้วยโก๋น) ซึ่งมีปริมาณการค้าชายแดนที่สูงเป็นร้อยละ 97 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมดของภาคเหนือ นอกจากนี้ เมืองชายแดนดังกล่าวยังมีความได้เปรียบ ด้านที่ตั้งที่อยู่ในแนวเชื่อมต่อหลักกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งนอกจากจะสนับสนุนต่อการเป็นประตูการค้าที่สำคัญ แล้วยังมีโอกาสในการพัฒนาร่วมระหว่างประเทศในลักษณะเขตเศรษฐกิจชายแดน

ภาพที่ 2.1 แสดงความร่วมมือเหลี่ยมเศรษฐกิจต่างๆ ระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ

ในโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ เริ่มโครงการตั้งแต่ปี 2535 โดยรัฐบาลไทยได้ขอความช่วยเหลือทางด้านวิชาการจากธนาคารพัฒนา แห่ง เอเชีย (Asian Development Bank: ADB) ทำการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการและกำหนดแผนการดำเนินงานใน 7 สาขาใหญ่ คือ สาขาคมนาคมขนส่ง สาขาลงงาน สาขาสื่อสารโทรคมนาคม สาขาท่องเที่ยว สาขาการค้าและการลงทุน สาขาพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสาขาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจในปี 2540 ประเทศในกลุ่ม GMS ได้เพิ่มจุดเน้นความร่วมมือตามยุทธศาสตร์การพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจ (Economic Corridor) ซึ่งเป็นการพัฒนาแบบองค์รวมในพื้นที่ที่มีศักยภาพตามแนวคมนาคมเชื่อมโยงหลัก 3 แนว ได้แก่ 1) แนวเหนือ-ใต้ (North South Economic Corridor-NSEC) เชื่อมโยงไทย-พม่า/ลาว-จีน 2) แนวตะวันออก-ตะวันตก (East West Economic Corridor-EWEC) เชื่อมโยงพม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม และ 3) แนวตอนใต้ (Southern Economic Corridor- SEC) เชื่อมโยงไทย-กัมพูชา-เวียดนาม

ความก้าวหน้าของโครงการ GMS ในแนวเหนือ-ใต้ (North South Economic Corridor-NSEC) มีผลต่อการพัฒนาการค้าชายแดนทางตอนเหนือของไทยอย่างมากเพราะทำให้เกิดการประสานความ

ร่วมมือทางเศรษฐกิจเพื่อขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เคยมี ดังจะเห็นได้จากปริมาณการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีนตอนใต้ที่ผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จ.เชียงราย เพิ่มขึ้นสูงอย่างต่อเนื่องซึ่งความก้าวหน้าของโครงการที่สำคัญในการเชื่อมโยงการค้าระหว่างไทยกับจีน

2.2 การเปิดการค้าเสรีระหว่างไทยกับจีน

การเปิดการค้าเสรี (FTA) เป็นวิธีการสร้างพันธมิตรด้านเศรษฐกิจและการเมือง เพื่อให้ไทยสามารถหาตลาดใหม่ๆ เพื่อการขยายและเพิ่มโอกาสในการส่งออก ดึงดูดการค้า การลงทุนจากต่างประเทศ และเป็นการเปิดประตูเชื่อมการค้ากับภูมิภาคอื่นๆ ที่อยู่ห่างไกลเป็นการสร้างพันธมิตรทางการค้าเพิ่มอำนาจการต่อรองในเวทีโลก อีกทั้งระบบการค้าโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาทำให้ไทยจำเป็นต้องเปิดการค้าเสรี และหากไทยหยุดนิ่งไม่เกาะติดกระแสเศรษฐกิจโลกจะเท่ากับสร้างความถดถอยทางเศรษฐกิจแก่ประเทศเพราะประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป ได้ทำข้อตกลงการค้าเสรีทั้งสิ้น และด้วยการค้าระหว่างประเทศมีผลต่อเศรษฐกิจของไทยอย่างมากคิดเป็นร้อยละ 56.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ในปี 2546) และการทำ GSP ซึ่งเป็นระบบสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences-GSTP) ที่ประเทศพัฒนา 29 ประเทศลดอัตราภาษีศุลกากรแกสินค้านำเข้าและสินค้าอุตสาหกรรมบางรายการที่นำเข้าจากประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งไทยจะถูกแทนที่ด้วยระบบเขตการค้าเสรี (FTA) ซึ่งเขตการค้าเสรีคือ กลุ่มประเทศหรือประเทศตั้งแต่สองประเทศขึ้นไปตกลงจะทำการค้ากันโดยจะพยายามยกเลิก ลดข้อกีดขวางอุปสรรคทั้ง ด้านภาษีและไม่ใช่ภาษีในการทำการค้าระหว่างกันให้น้อยที่สุด โดยมีขอบ ครอบคลุม ทั้งสินค้าการบริการและการลงทุน ตลอดจนทรัพย์สินทางปัญญา สิ่งแวดล้อม แรงงานและความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ

ไทยได้เจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีไทย - จีน และอาเซียน - จีน คู่ขนานกันไป และการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีไทย - จีน ได้เจรจาลงนามความตกลงเร่งลดภาษีผักและผลไม้ระหว่างกันให้เหลือ 0% เมื่อ 1 ตุลาคม 2546 และการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน ได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียน - จีนแล้วเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545 ซึ่งกรอบความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน ได้มีการลดภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรทุกรายการ ใน 8 หมวด ภายใต้พิกัดศุลกากร 01 - 08 หันที (ที่สำคัญเช่น สัตว์มีชีวิต เนื้อสัตว์ อาหารทะเล ผักและผลไม้ผลิตภัณฑ์นม) ซึ่งเป็นสินค้ากลุ่มแรกที่จะลดภาษีระหว่างกันภายในวันที่ 1 มกราคม 2547 และจะลดภาษีลงเป็น 0% ภายในปี 2549

ทั้งนี้การเปิดเสรีอาเซียน – จีนจะดำเนินการให้เป็นเขตการค้าเสรีที่สมบูรณ์ภายในปี 2553 การเปิด FTA ทำให้มีการขนส่งทางเรือที่แหลมฉบังมากขึ้น การขนส่งทางเรือที่เชียงแสนจะลดลงเนื่องจากไม่มีการเก็บภาษี จึงสามารถจะขนส่งได้ทุกที่ขึ้นอยู่กับปลายทาง หากต้องการส่งสินค้าไปยังมณฑลเฉิงไฮ้ หรือ ผังตะวันออกของจีนจะขนส่งที่ทำเรือแหลมฉบังซึ่งสามารถลดค่าใช้จ่ายได้มากกว่า และการค้าทางด้านทำเรือเชียงแสนนั้นมีปัญหา ได้แก่ ค่าระวางเรือไม่แน่นอน ระดับน้ำไม่สม่ำเสมอ การทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างพ่อค้าไทย – จีน ไม่เป็นระบบสากล และไม่มีบริษัทรับประกันความเสียหายของสินค้า

จากการเปิด FTA ไทย - จีน ด้านอำเภอเชียงแสนได้รับผลกระทบอย่างมาก เนื่องจากการนำเข้าสินค้าเกษตรจำพวกผลไม้จากจีนเป็นจำนวนมาก ได้แก่ แอปเปิล สาลี่สด กระเทียม พริกแห้ง เห็ดหอมแห้ง เมล็ดทานตะวัน โดยช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2545 ได้มีการนำเข้าสินค้าผัก-ผลไม้ดังกล่าวประมาณร้อยละ 68 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด และมีการส่งออกลำไยอบแห้งรวมทั้ง กุ้งอบแห้งเฉลี่ยคิดเป็นประมาณร้อยละ 59 และเมื่อเปรียบเทียบช่วงเดียวกันในปี 2546 มีมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยคิดเป็นประมาณร้อยละ 84 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด และมีการส่งออกลำไยอบแห้งและกุ้งอบแห้งเฉลี่ยคิดเป็นประมาณร้อยละ 63 ซึ่ง ถึงแม้ว่าในภาพรวมไทยได้เปรียบดุลการค้าก็ตาม แต่สินค้าเกษตรประเภทผัก – ผลไม้ที่ไทยส่งออกไปยังจีนมีจำนวนน้อยชนิดกว่า โดยสินค้าเกษตรที่สำคัญที่ไทยส่งออกยังเป็นสินค้าเดิมคือ ลำไยอบแห้ง เป็นหลัก จากการเปิดเขตการค้าเสรีย่อมส่งผลกระทบเกิดขึ้นแน่นอนสำหรับเมืองไทย ในทุกๆ ชนชั้น การลดกำแพงระหว่างประเทศลงเปรียบเสมือนทั้ง โอกาสและวิกฤตของประเทศ จะใช้โอกาสนี้สร้างความมั่งคั่งให้กับประเทศ หรือจะปล่อยโอกาสนี้ต่อผู้ประกอบการชาวต่างชาติมาสร้างความร่ำรวยแก่ประเทศนั้นต่อไป

2.3 การค้าและการลงทุนระหว่างไทย - จีนตอนใต้ (ยูนนาน)

รูปแบบการนำเข้าและส่งออกของมณฑลยูนนาน สามารถสรุปได้ ดังนี้

(1) การค้าปกติ ผู้นำเข้าและผู้ส่งออกของยูนนาน ซึ่งเป็นบริษัทการค้าของรัฐ ต้องจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า-ส่งออก และขอใบอนุญาตนำเข้าและส่งออกสินค้าจากกระทรวงการค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับกระทรวงพาณิชย์จีน (MOFTEC) ประจำมณฑล

(2) การค้าผ่านแดน เป็นการค้าที่ผู้นำเขายูนิคานที่อยู่ตามชายแดนมีการซื้อ สินค้าจากผู้ส่งออกไทย และขนส่งสินค้าผ่านพม่าและลาว เพื่อส่งต่อไปยังผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีกของยูนิคานอีกทอดหนึ่ง

โดยผู้นำเข้าและส่งออกของยูนิคาน จะมีทั้งในส่วนของบริษัทของรัฐบาล (State-owned Company) ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้นำเขาสินค้าทุกประเภท ซึ่งจะทำธุรกิจเป็นผู้นำเขาสินค้าให้กับบริษัทเอกชนซึ่งไม่สามารถนำเข้าสินค้าด้วยตนเองได้ และ บริษัทเอกชน (Private Company)

การค้าชายระหว่างไทยและจีนตอนใต้ กระทำกันหลายท้องที่ของมณฑลยูนิคาน โดยบริเวณที่ติดต่อค้าขายสำคัญคือ เมืองหลวงและเมืองสำคัญใกล้เคียงเช่นนครคุนหมิง หูซี ชูจี้ ฉูตง รวมทั้งบริเวณเมืองท่าตามชายแดนเช่น อำเภอซือเหมาเมืองต้าหลี่และเชียงรุ่งในเขตปกครองตนเอง สิบสองปันนา และจากการที่ยูนิคานไม่มีทางออกสู่ทะเล ดังนั้น การขนส่งสินค้าทางทะเลจึงต้องกระทำผ่านท่าเรือหวังปู มณฑลกวางตุ้ง และท่าเรือฮองกง ในส่วนของเส้นทางการค้า มีเส้นทางการค้าที่สำคัญระหว่างไทยและยูนิคานมีดังนี้

1. เส้นทางการขนส่งทางอากาศ ปัจจุบันมีเส้นทางบินระหว่างไทยและมณฑลยูนิคานที่สำคัญคือ เส้นทาง กรุงเทพฯ - นครคุนหมิง และ เส้นทางกรุงเทพฯ - เชียงใหม่ - สิบสองปันนา
2. การขนส่งทางทะเลจากไทย (ท่าเรือคลองเตยและท่าเรือแหลมฉบัง) ถึงท่าเรือฮองกงหรือท่าเรือ Huangpu นครกวางโจว มณฑลกวางตุ้ง
3. เส้นทางการขนส่งทางแม่น้ำโขง ซึ่งจากการประชุมระหว่าง 4 ประเทศ ไทย จีน ลาว พม่า ที่ประชุมได้ลงนามในประเทศพม่า เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2543 มีความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำโขงตอนบน แต่ละประเทศจะเปิดท่าเรือ รวม 14 แห่ง ดังนี้ จีน : ท่าเรือ ซื่อเหมา (Simao) จิ่งหง (Jinhong) เหมิงหาน (Menghan) ก้วนเหลย (Guanlei) ลาว : ท่าเรือ บ้านทราย (Ban sai) เชียงกง (Ziengkong) เมืองมอม (Mouangmum) บ้านคูน (Ban Khouzn) หวยทราย (Houaysai) และหลวงพระบาง (Luangprabang) พม่า : ท่าเรือ วังเสียง (Wan Seng) วังปุง (Wan Pong) และ ไทย : ท่าเรือ เชียงแสน (Chiangsaen) และท่าเรือเชียงของ (Chiangkhong) ในส่วนของระยะทางจากไทยไปจีนจะมีระยะทางจากท่าเรือเชียงของไปเชียงแสน (จ.เชียงราย) ประมาณ 70 กิโลเมตร จากท่าเรือเชียงแสนไปเชียงรุ่ง (ในจีน) ประมาณ 380 กิโลเมตร และ จากท่าเรือเชียงรุ่งไปซือเหมา (ในจีน) ประมาณ 90 กิโลเมตร โดยมีค่าเช่าเรือเหมาลำ ขนาด 120 -150 ตัน ค่าขนส่ง ประมาณ 120,000 บาท (ราคาระหว่างเดือนพฤษภาคม - ธันวาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มีน้ำมาก แต่ช่วงน้ำน้อยเดือนธันวาคม - เมษายน ราคาค่าขนส่งจะสูงขึ้นเป็นประมาณ 216,000 บาท) ถ้าไม่เช่าเหมาลำ ประมาณ 200 หยวน/ตัน (ประมาณ 1,260 บาท/ตัน) โดยต้องเสียภาษีนำเข้า ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงท่า (เส้นทางเชียงแสน - ลาว เชียงรุ่ง) คือ เมื่อเข้าลาว

จะต้องเสียภาษีนำเข้า ค่าธรรมเนียม และค่าบริการต่างๆ ในลาว และเมื่อเข้าจีน จะต้องเสียภาษีนำเข้า หากนับแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ไทยและจีนมีข้อตกลง Early Harvest ภายใต้ความตกลงเขตการค้า อาเซียน - จีน จะยกเว้นภาษีสินค้าผักผลไม้ (พิกัดภาษีศุลกากร H.S.07-08) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจีนจะ ยกเว้นภาษีศุลกากรสินค้าดังกล่าว แต่ได้ประกาศขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่มสินค้าผักผลไม้จากต่างประเทศแล้ว นอกจากนั้นยังจะต้องเสีย ค่าบำรุงท่าเรือ เช่น ของขึ้นที่ท่าเรือเซี่ยงรู่ ซึ่งจะเสียค่าบำรุงท่า 1.2 - 2 % ของราคาสินค้า

4. เส้นทางขนส่งทางถนน ปัจจุบันมีถนนเชื่อมจีน-ไทย 3 เส้นทาง โดยเป็นเส้นทางผ่าน พม่า 1 เส้นทาง คือ เส้นทาง คุณหมิง-สิบสองปันนา (คำหลัว อ.เหมิ่งไห่) - เชียงตุง - ท่าจีเหล็ก - แม่ สาย โดยออกจากจีนที่คำหลัวเข้าพม่าที่เมืองเชียงตุง ผ่านท่าจีเหล็กในพม่า เข้าไทยที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ระยะประมาณ 253 กิโลเมตร และ เส้นทางผ่านลาว มี 2 เส้นทาง คือ เส้นทาง คุณหมิง - เซี่ยงรู่ - บ่อเต็น - หลวงน้ำ เท - ห้วยทราย - เชียงของ ขงทจากจีนเข้าลาวที่โก๋หานผ่านบ่อเต็น หลวงน้ำ เท ห้วยทราย เข้าไทยที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ระยะประมาณ 254 กิโลเมตร คาดว่าจะแล้วเสร็จ ในปี 2550 และ เส้นทาง คุณหมิง - เซี่ยงรู่ - บ่อเต็น - ไชยะบุรี - เมืองเงิน - ปากแบ่ง - ห้วยโก๋น ออก จากจีน เมืองสิบสองปันนา (อ.เหมิ่งไห่) เข้าลาวที่บ่อหานผ่าน บ่อเต็น แขวงอุดมไซ ปากแบ่ง เมืองหง สา คำนน้ำเงิน คำนห้วยโก๋น เข้าไทยที่อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ระยะประมาณ 300 กิโลเมตร

การส่งออกของไทยไปยังประเทศจีนทางชายแดนระหว่างปี 2545-2548 มีแนวโน้มขยายตัว อย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ย 4 ปี อยู่ที่ร้อยละ 128.4 ในปี 2547 ไทยส่งออกสินค้า ผ่าน แดนไปจีนมูลค่า 2,110.26 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.31 จากปีก่อน สำหรับปี 2548 มีมูลค่า การส่ง ออกชายแดนไปจีน 1,540.10 ล้านบาท โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ สินค้าเกษตรกรรม สินค้าอุปโภค บริโภค สินค้าเชื้อเพลิง สินค้าเครื่องจักรใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์และส่วนประกอบ และ ผลิตภัณฑ์เวชกรรม และเภสัชกรรม เป็นต้น

ด้านการนำเข้าสินค้าจีนตามแนวชายแดนมีความผันผวนมากในแต่ละปีทั้งการขยายตัวเพิ่มขึ้น และลดลงตามกลไกตลาดในขณะนั้น และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในระยะเวลา 4 ปีที่ ผ่านมาร้อยละ 90.8 ในปี 2547 ไทยนำเข้าสินค้าจีนผ่านชายแดนมีมูลค่า 2,201.45 ล้านบาท สำหรับปี 2548 ไทยนำเข้า แล้วรวม 709.43 ล้านบาท สำหรับปี 2547 ไทยได้ดุลการค้า 867.89 ล้านบาท ปี 2548 ไทยได้ดุลการค้า ชายแดนกับจีน 1,299.47 ล้านบาท

กฎระเบียบของมณฑลยูนนานค่อนข้างเอื้อต่อการค้าข้ามพรมแดน ทั้งนี้เพื่อเป็นการแข่งขันกับ มณฑลที่ติดกันคือ มณฑลกว่างสี ในปี 2004 มูลค่าการนำเข้าส่งออกในมณฑลยูนนานเพิ่มสูงขึ้นถึง 52,000 ล้านหยวน โดยแบ่งเป็นส่งออก 31,000 ล้านหยวน และนำเข้า 21,000 ล้านหยวน สินค้าส่ง ออก

คือ แร่ธาตุ เหล็ก โลหะ สินค้าเครื่องจักรกล ถ่านหิน สวนสินค้านำเข้า คือ ไม้ หินแร่ ผัก ผลไม้ ยาง
อย่างไรก็ตามนโยบายการค้าเดิมจะสิ้นสุดไปแล้วในปี 2003 และยังไม่มียุทธศาสตร์ใหม่ที่จะชัดเจนออกมา คาด
ว่าอนาคตขุนนางจะพัฒนานโยบายใหม่ที่เอื้อต่อการค้ามากยิ่งขึ้นไปอีกเช่น ลดขั้นตอนการทำเอกสาร
และพิธีการสำหรับสินค้าบางประเภทจากแต่เดิมต้องขออนุมัติจากกรุงปักกิ่ง

2.4 ความร่วมมือไทย-ลาว

การก่อสร้างมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 2 ในปี 2532 คณะกรรมการแม่น้ำโขง (Mekong Committee) ได้บรรจุการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงไทย-ลาว แห่งที่ 2 ไว้ในแผนงานประจำปี ภายหลังจากการเริ่มก่อสร้างสะพานแห่งที่ 1 (หนองคาย-เวียงจันทน์) ปี 2533 เอดีบี ได้ให้ความช่วยเหลือโดยว่าจ้างบริษัท COWI Consult จากเดนมาร์ก กับ Thai DCI ศึกษาความเหมาะสมของโครงการ ต่อมาปี 2535 ที่ประชุมกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region: GMS) เห็นชอบให้มีการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยการพัฒนากระบวนโครงข่ายถนนเชื่อม 4 ประเทศ (พม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม) ภายใต้งานสนับสนุนของธนาคารพัฒนาเอเซีย (Asian Development Bank: ADB) ในปี 2538 เอดีบี ได้ให้บริษัทที่ปรึกษา (Maunsell, SMEC, Sinclair Knight Merz, CDRI, TEDI) ศึกษาความเหมาะสมของโครงการสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 รวมทั้งเส้นทางเชื่อมโยงในแนว East-West Economic Corridor เพื่อเชื่อมโยงไทย-ลาว-เวียดนาม ในแนวตะวันออก-ตะวันตก การศึกษาแล้วเสร็จเมื่อเดือนเมษายน 2539 อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2538 ในการประชุมกับกลุ่มประเทศผู้บริจาคของ Mekong Committee (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นคณะกรรมการแม่น้ำโขง/ Mekong River Commission: MRC) ที่เวียดนาม สปป.ลาว ได้เสนอให้มีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 ระหว่างมุกดาหารกับสะหวันนะเขตโดยต่อกับเส้นทางหมายเลข 9 จากลาวเพื่อไปยังคานัง ทั้งนี้วันที่ 15 ตุลาคม 2539 คณะรัฐมนตรีของไทยมีมติเห็นชอบโครงการพัฒนาพื้นที่ตามแนวถนนเศรษฐกิจเชื่อมแนวตะวันออก-ตะวันตกระหว่างไทย-ลาว-เวียดนาม (เส้นทางหมายเลข 9 เริ่มจากมุกดาหาร-สะหวันนะเขต-คานัง) รวมสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 เชื่อมระหว่างมุกดาหารกับสะหวันนะเขต และมีความเห็นว่า สำหรับการก่อสร้างสะพานแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 ฝ่ายไทยควรลงทุนก่อสร้างในสัดส่วนร้อยละ 50 เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2540 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ผู้แทนกระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมเดินทางไปกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เพื่อเจรจากับฝ่ายลาวในเรื่องการออกแบบสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 ตลอดจน

พิจารณาแหล่งเงินกู้ซึ่งสมควรกู้จากแหล่งเดียวกัน หลังจากนั้นวันที่ 30 เมษายน 2540 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ขนส่ง ไปรษณีย์ และก่อสร้างของ สปป.ลาว ได้ประชุมร่วมกันที่จังหวัดมุกดาหาร และได้กำหนด 1) จุดสร้างสะพานฝั่งไทยบริเวณรอยต่อระหว่างบ้านบางทรายน้อยกับบ้านพาทูกา ต.ชะโนด อ.ห้วยใหญ่ จ.มุกดาหาร ฝั่งลาวอยู่ห่างจากวัดสิวิไล บ้านท่าสะโนน้อย เมืองคันทะบูลี แขวงสะหวันนะเขต ไปทางทิศใต้ประมาณ 300 เมตร 2) รูปแบบสะพานเป็นสะพานคอนกรีตอัดแรงขนาด 2 ช่องจราจร มีทางเข้า 2 ข้าง และเตรียมไว้สำหรับทางรถไฟในอนาคต 3) งบประมาณในการก่อสร้างประมาณ 60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ณ ราคาปี 2540 โดยแต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบฝ่ายละครึ่ง และในปีเดียวกันนี้ ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชียได้ให้เงินช่วยเหลือ 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ศึกษาและออกแบบโครงการ East-West Corridor ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) สร้างสะพานแม่น้ำโขงที่มุกดาหาร-สะหวันนะเขต 2) เส้นทางหมายเลข 9 ใน สปป.ลาว 3) ปรับปรุงท่าเรือคานัง ประเทศเวียดนาม สำหรับแหล่งเงินกู้ที่จะใช้ก่อสร้างสะพานเอคิปี เสนอให้ประเทศไทย-ลาว กู้จาก Overseas Economic Cooperation Fund: OECF (หรือ Japan Bank for International Cooperation: JBIC ในปัจจุบัน) ต่อมา OECF ได้ส่งคณะเจ้าหน้าที่บริษัทที่ปรึกษา SAPRFO (Special Assistance for Project Formation) เข้าสำรวจจุดก่อสร้างสะพาน โดยเจ้าหน้าที่ SAPRFO มีความเห็นว่าการกำหนดตำแหน่งและรูปแบบสะพาน เนื่องจากจุดก่อสร้างที่กำหนดไว้เดิมอยู่ห่างจากตัวเมืองทำให้ไม่ได้รับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่ ในปี 2541 เจ้าหน้าที่ OECF และ SAPRFO ได้ประชุมร่วมกับผู้แทนกระทรวงคมนาคมของไทยและลาวเพื่อเลือกจุดสร้างสะพานจุดใหม่ ฝั่งไทยและลาวเห็นชอบที่จะได้จุดก่อสร้างสะพานมาอยู่ที่บริเวณระหว่างบ้านสงเปือย-บ้านบางทรายใหม่ ต.บางใหญ่เหนือตัวเมืองมุกดาหารประมาณ 7 กม. ซึ่งอยู่ระหว่างบ้านนาแก-บ้านท่าอุคม เหนือตัวเมืองคันทะบูลี แขวงสะหวันนะเขตประมาณ 5 กม. จากนั้นวันที่ 19 พฤษภาคม 2541 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบจุดและรูปแบบของสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 ระหว่างมุกดาหาร-สะหวันนะเขต และรูปแบบการก่อสร้างสะพานเป็นคอนกรีตอัดแรงขนาด 2 ช่องจราจร มีทางเท้าสองข้างทาง มีเฉพาะรถยนต์แต่ไม่มีทางรถไฟ ในช่วงปี 2542-2543 รัฐบาลญี่ปุ่นผ่านทาง Japan International Cooperation Agency (JICA) ได้ให้ความช่วยเหลือในการสำรวจออกแบบโครงการนี้ ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2542 และจัดส่งแบบก่อสร้างฉบับสุดท้ายให้รัฐบาลไทยและรัฐบาลลาวในเดือนสิงหาคม 2543 เมื่อ 18 มีนาคม 2544 รัฐบาลไทย โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐบาลลาว โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ขนส่ง ไปรษณีย์และก่อสร้าง ลงนามในความตกลงว่าด้วยการก่อสร้าง และวันที่ 27 ธันวาคม ปีเดียวกัน

นี้ มีการลงนามในสัญญากู้เงินระหว่างรัฐบาลไทยกับ JBIC (สัญญาที่ T-GMS-1) และรัฐบาลลาวกับ JBIC (สัญญาที่ LS-4) โดยฝ่ายไทยและลาวรับผิดชอบค่าใช้จ่ายคนละครึ่งโดยประมาณ

เงื่อนไขการกู้เงิน การกู้เงินระหว่างรัฐบาลไทยกับธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (JBIC)

1. เงินกู้สกุลเงินในวงเงินไม่เกิน 4,079 ล้านบาท
2. เงินกู้ดังกล่าว แยกเป็นหมวดค่าใช้จ่าย ดังนี้
 - a. งานก่อสร้าง 3,495 ล้านบาท
 - b. งานจ้างที่ปรึกษา 235 ล้านบาท
 - c. เงินสำรองเผื่อเหลือเผื่อขาด 349 ล้านบาท
3. ระยะเวลาเบิกจ่ายเงินกู้ 6 ปี
4. ระยะเวลาเงินกู้และอัตราดอกเบี้ย
 - a. เงินกู้ในหมวดค่าก่อสร้างและค่าสำรองเผื่อเหลือเผื่อขาด มีระยะเวลากู้ 30 ปี รวมระยะเวลาปลอดหนี้ 10 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี
 - b. เงินกู้ในหมวดงานจ้างที่ปรึกษา มีระยะเวลากู้ 40 ปี รวมระยะเวลาปลอดหนี้ 10 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.75

เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2545 ได้มีการลงนามในสัญญาจ้างวิศวกรที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการประกวดราคาและควบคุมการก่อสร้าง เริ่มมีการก่อสร้างวันที่ 3 ธันวาคม 2546 โดยสัญญาก่อสร้างสิ้นสุดในวันที่ 2 ธันวาคม 2549 (รังสิมา โอพาริกบุตร, 2549) และมีการเปิดใช้สะพานอย่างเป็นทางการในวันที่ 20 ธันวาคม 2549 การเปิดใช้สะพานดังกล่าวจะทำให้ผู้ประกอบการหันมาใช้เส้นทางขนส่งสินค้าไปยังประเทศในแถบเอเชียตะวันออก เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ชองกง รวมถึง สิงคโปร์ เพิ่มขึ้นเนื่องจากเส้นทางนี้จะใช้เวลาน้อยกว่าการขนส่งจากแหลมฉบังไปยังเอเชียตะวันออกที่ต้องใช้เวลานานถึง 7 วัน แต่ถ้าใช้เส้นทางขนส่งสินค้าผ่านจังหวัดมุกดาหารไปยังท่าเรือดานังประเทศเวียดนาม จะใช้เวลาเพียง 4 วัน ค่าขนส่งก็มีราคาถูกลง รวมทั้งระยะทางก็สั้นลง ทำให้ต้นทุนสินค้ามีราคาถูกลงด้วย ทั้งนี้การเปิดใช้สะพานและเส้นทาง EWEC ดังกล่าว มีการคาดการณ์ว่าจะส่งผลให้การเติบโตของคู่สินค้าผ่านท่าเรือในแหลมฉบังลดลงเหลือเพียงประมาณร้อยละ 7 จากเดิมที่เติบโตในอัตราเลขสองหลัก และภายในปี 2552 จะเหลือเพียงร้อยละ 5 ดังนั้นเพื่อให้ท่าเรือแหลมฉบังรักษาระดับความสามารถในการแข่งขันไว้ได้จึงควรเร่งพัฒนาระบบขนส่งทางรถไฟจากภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

และศูนย์กลางการขนส่งสินค้าทางรถไฟภายในท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อแข่งขันด้านต้นทุนการขนส่ง เพราะการขนส่งทางรถไฟมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่าทางรถยนต์ (มนัญญา อะทาโส, 2549)

นอกจากนี้การเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 2 ยังให้ผลตามมา คือ ที่ผ่านมามีมูลค่าการค้าเฉลี่ยเดือนละ 500 ล้านบาท คาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวหลังจากการเปิดใช้สะพาน โดยคาดว่าจะมีการขยายเวลาในการเปิดทำการของด่านออกไป โดยจะเริ่มเปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 06.00 น. จนถึง 22.00 น. ซึ่งจะทำให้เกิดความคล่องตัวในการค้าขายชายแดนมากขึ้น รวมทั้งจะส่งผลให้การขนส่งสินค้าไปยังประเทศที่สามสะดวกและง่ายมากยิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการค้าขายระหว่างประเทศ (หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ, 2549)

2.5 การพัฒนาระบบศุลกากร

จากการสำรวจของ World Bank and The International Financial Corporation 2006 ระบุว่าประเทศเดนมาร์กติดอันดับ 1 ประเทศที่มีประสิทธิภาพการนำเข้าส่งออกดีที่สุดในโลก ส่วนประเทศไทยติดอันดับที่ 88 ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์ขึ้นอันดับ 1 ของเอเชีย ทั้งนี้ ประเทศไทยติดอันดับที่ 88 ของโลก โดยใช้เวลาในการส่งออกทั้งสิ้น 23 วัน ใช้ลายเซ็น 10 ลายเซ็น และใช้เอกสารโดยเฉลี่ย 9 ใบ สำหรับการนำเข้านั้นประเทศไทยใช้เวลาทั้งหมด 25 วัน ใช้ลายเซ็น 10 ลายเซ็น และใช้เอกสารทั้งหมดประมาณ 14 ใบ ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของทุกสินค้า โดยเวลานั้นรวมทุกขั้นตอนตั้งแต่ก่อนที่ของจะมาถึงท่าเรือ เวลาในการติดค่อประสานงาน เวลาที่ดำเนินการในท่าเรือการปฏิบัติการในท่าเรือ เวลาในการดำเนินพิธีการศุลกากรรวมถึงการตรวจสอบเอกสาร และเวลาทั้งหมดที่ใช้ในการเดินทางในประเทศ ขณะที่ประเทศสิงคโปร์ใช้ลายเซ็นเพียง 2 ลายเซ็น ใช้เอกสาร 6 ใบ และใช้เวลาในการดำเนินการทั้งหมด 6 วันเท่านั้น สำหรับค่าเฉลี่ยของประเทศในเอเชียในการดำเนินการนำเข้าส่งออกเรื่องลายเซ็นประเทศเอเชียมีค่าเฉลี่ยที่ 7 ลายเซ็น ส่วนประเทศที่พัฒนาแล้วจะอยู่ที่ 3 ลายเซ็น (กรมศุลกากร, 2549) นอกจากนั้นขณะนี้ทั่วโลกได้ตื่นตัวเรื่องระบบไร้เอกสารสื่อสารข้อมูลผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่ง คุณสุวิมล บัวเลิศ ผู้อำนวยการฝ่ายควบคุมมาตรฐานและพัฒนาการตลาดบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้กล่าวถึงการดำเนินพิธีการศุลกากรนำเข้าส่งออกในการขนส่งสินค้าทางอากาศว่า ขณะนี้ทาง IATA สมาคมการบินระหว่างประเทศ ได้มีแนวคิดที่ต้องการลดต้นทุนทางด้านโลจิสติกส์ โดยเน้นทางด้านเอกสารเนื่องจากเรื่องเอกสารมีความสำคัญที่จะช่วยลดต้นทุนได้ เพราะหากเอกสารผิดผู้ประกอบการต้องมีค่าใช้จ่ายที่ปลายทางจำนวนมาก ทำให้ทาง IATA มีความคิดเรื่อง e-logistics คือให้ e-freight ในด้านสาย

การบิน โดยขอความร่วมมือกับทางศุลกากรโลกให้ทุกประเทศเลิกการใช้กระดาษ ซึ่งช่วยลดต้นทุนในการส่งออกนำเข้าอย่างมาก นอกจากนี้การที่ทุกประเทศใช้ระบบค้าขายในมาตรฐานเดียวกัน จะส่งผลให้เกิดการถ่ายเทข้อมูลได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย คาดว่าระบบ E-logistics นี้จะสามารถใช้ได้เต็มรูปแบบในปี 2520

2.6 การพัฒนาเมืองชายแดน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2548) ได้ว่าจ้างที่ปรึกษาศึกษาโครงการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย ผลการศึกษาเบื้องต้นสรุปได้ว่าเป็นการจัดทำแผนงานเพื่อสนับสนุนแนวคิด Economic Dam เพื่อให้มีการเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจพื้นที่ชายแดนไทย-เพื่อนบ้าน โดยมองความสำเร็จการพัฒนาภายใต้เงื่อนไขเส้นทางเชื่อมโยงไปยังจีนตอนใต้ พม่า และลาวตอนเหนือ ทั้งทางบก ทางน้ำและทางอากาศ โดยทางบกกำหนดแล้วเสร็จในปี 2550 ทั้งนี้เนื่องจากการคมนาคมทางน้ำ (แม่น้ำโขง) และทางอากาศที่มีต้นทุนต่ำกว่าเส้นทางอื่นถือประโยชน์ต่ออุตสาหกรรม การค้า และการท่องเที่ยว โดยจะให้เขตเศรษฐกิจเชียงรายมีลักษณะเฉพาะตัวมีระบบการจัดการทางเศรษฐกิจพิเศษแตกต่างจากพื้นที่พัฒนาอื่น มีการบริหารจัดการในรูปแบบเฉพาะตัว เช่น ทางด้านการพัฒนาทางกายภาพ กำหนดผังการใช้ที่ดิน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงให้ครบเต็มระบบ ศึกษาความเหมาะสมการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมและคลังสินค้าเพื่อให้เอกชนเริ่มลงทุนได้ในปี 2547-2548 เร่งการใช้ประโยชน์และกำหนดกลไกการบริการท่าเรือเชียงแสน ท่าเรือเชียงของ และสะพานข้ามแม่น้ำสายแห่งที่ 2 ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ และมอบหมายให้สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงทำการศึกษามีส่วนร่วมและการดูแลสิ่งแวดล้อม จากนั้นกำหนดให้กระทรวงแรงงานทำการพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นต้น โดยผลจากการศึกษาพบว่าโครงการนี้จะสร้างผลตอบแทนหลากหลายประการ เช่น การสร้างฐานการผลิตใหม่ นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยคาดว่าจะมีการลงทุนของภาคเอกชนในโรงงานอุตสาหกรรม คลังสินค้า ธุรกิจการค้าและการท่องเที่ยว 20,000 ล้านบาท การจ้างงานในพื้นที่ทั้งทางตรงและทางอ้อมประมาณ 30,000 คน เกิดการขยายตัวทางด้านการค้าและการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน (OTOP) สู่ตลาดระดับภาคและระหว่างประเทศ แก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิต อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติแล้วองค์กรชุมชนและภาคประชาชน ได้คัดค้านการดำเนินงานตามแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนจังหวัดเชียงรายที่ได้เลือกพื้นที่อำเภอเชียงแสน

เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมในช่วงแรก และก่อให้เกิดกระแสด้านตามมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ศึกษา การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจชายแดน จังหวัดตาก พบว่า เขตเศรษฐกิจชายแดนจังหวัดตากมีศักยภาพและโอกาสในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ 4 ด้าน คือ ด้านอุตสาหกรรม ด้านบริการและการบริการด้านการท่องเที่ยว และด้านการเกษตร ในด้านอุตสาหกรรมนั้นเขตเศรษฐกิจชายแดนจังหวัดตากมีศักยภาพและโอกาสที่จะเป็นอุตสาหกรรมใหม่ที่จะรองรับการย้ายฐานอุตสาหกรรมใช้แรงงานและวัตถุดิบ ซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการกำหนดทิศทางการพัฒนา โดยการศึกษาความเหมาะสมในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจชายแดนจังหวัดตาก ก่อนกำหนดมีการลงทุน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ดังนั้นเพื่อให้สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับความสามารถในการรองรับด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนในอนาคตและสามารถดำเนินการอย่างเป็นเอกภาพภายใต้การดูแลของจังหวัด การประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2548 จึงมีมติให้ดำเนินการบูรณาการใน 3 โครงการเร่งด่วน ประกอบด้วย ศึกษาความเหมาะสมการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม การศึกษาการปรับโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตร และการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมระดับพื้นที่ในเขตเศรษฐกิจชายแดน เข้าเป็นโครงการเดียวกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ โดยมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตากเป็นเจ้าภาพในการดำเนินการศึกษา และผู้ว่าราชการจังหวัดตากได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นที่ปรึกษา ทำการศึกษาโครงการดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า ความเหมาะสมในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดตากในด้านเศรษฐศาสตร์มีความเหมาะสมน้อย เนื่องจากไม่มีความคุ้มค่าในการลงทุน ยกเว้นสถานการณ์ด้านการลงทุนจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการลงทุนลดลง จัดเก็บค่าเช่าที่ดินในพื้นที่อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ราคาที่ดินเพื่อการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมลดลง เป็นต้น การลงทุนดังกล่าวจึงจะคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์อย่างไรก็ตามแต่เมื่อพิจารณาความคุ้มค่าในด้านสังคมกลับพบว่าการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมมีความคุ้มค่าในการลงทุน นอกจากนี้ผลการศึกษาครั้งนี้ยังเสนอแนะให้จังหวัดตากและรัฐบาลดำเนินการอย่างเร่งด่วนในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวและการค้าชายแดนระหว่างไทย-พม่า ซึ่งทั้งสองกิจกรรมสามารถดำเนินการได้ทันทีโดยไม่ต้องอาศัยการลงทุนจำนวนมากโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวที่ไทยมี

ความเชี่ยวชาญด้านการตลาด ขณะที่พม่าเป็นท้องเที่ยวใหม่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550)

กรมโยธาธิการและผังเมือง (2548) ได้จัดทำโครงการวางและจัดทำผังเมืองพื้นที่เฉพาะชุมชนชายแดนแม่ระมาด (บ้านวังผา) ตำบลแม่จะเรอ อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก โดยมีสาระเกี่ยวข้องกับการกำหนดใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตโครงการคมนาคมและขนส่ง ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การค้าชายแดน และการท่องเที่ยว ตลอดจนการจัดทำแผนและผังการปฏิบัติการสำหรับโครงการต่างๆ ในอนาคตเพื่อรองรับ การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดตาก

ในขณะเดียวกันเมื่อมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาวเกิดขึ้น ทางรัฐบาลไทยก็ได้กำหนดให้จังหวัดมุกดาหารเป็นที่ตั้งของศูนย์การผลิตรวบรวมแปรรูปและกระจายสินค้า (Distribution Center) ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้และคัดเลือกพื้นที่ของการนิคมอุตสาหกรรมและกระทรวงอุตสาหกรรมโดยทางบริษัทที่ปรึกษาได้ดำเนินการศึกษาเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อให้ความคิดเห็นชอบและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป ซึ่งจังหวัดมุกดาหารได้เสนอความคิดเห็นว่า รัฐบาลน่าจะเป็นผู้เข้ามาลงทุนดำเนินการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าดังกล่าว ซึ่งจะประกอบด้วยศูนย์พักและกระจายสินค้า พื้นที่ตั้งโรงงานทั้งเป็นลักษณะของการรวบรวมสินค้าและการประกอบชิ้นส่วน ที่ไม่ใช่เป็นการผลิตที่สร้างมลพิษและมลภาวะ ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมก็ได้รับที่จะดำเนินการต่อไป (หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ, 2549)

2.7 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา

- ด้านเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
 - ด้านเชียงของ จังหวัดเชียงราย
 - ด้านมิตรภาพไทยลาว จังหวัดหนองคาย
 - ด้านสุทการ จังหวัดมุกดาหาร
 - ด้านสุทการแม่สอด จังหวัดตาก
 - และด้านอื่นๆ เพิ่มเติมตามความเหมาะสม
3. รวบรวมข้อมูลสถิติการนำเข้าส่งออกจากด้านต่างๆ แยกตามประเภทสินค้า เพื่อวางแผนการจัดทำฐานข้อมูลและเขียนโปรแกรมที่เหมาะสม
 4. จัดทำฐานข้อมูลและเขียนโปรแกรมจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ
 5. นำโปรแกรมที่จัดทำขึ้นไปให้ด้านสุทการแต่ละด้านทดลองใช้ เพื่อประเมินประสิทธิภาพการทำงาน และข้อบกพร่องนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป
 6. วิเคราะห์ข้อมูลภาพรวมการค้าชายแดนของไทย คอลอดจนผลกระทบด้านต่างๆ ของการนำเข้า-ส่งออกที่ผ่านด้านสุทการของไทยและประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง
 7. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

3.3 แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

1. ด้านสุทการแต่ละแห่งมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดเก็บฐานข้อมูล ที่เหมาะสำหรับการนำไปใช้ได้จริง
2. ด้านสุทการที่มีบุคลากรที่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้การเขียนโปรแกรมสำหรับจัดทำฐานข้อมูล ให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และเขียน โปรแกรมด้วย
3. นำโปรแกรมที่จัดทำขึ้นไปทดสอบสำหรับการใช้ปฏิบัติงานจริง นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข
4. ถ่ายทอดความรู้การใช้โปรแกรมให้กับเจ้าหน้าที่สุทการ แต่ละด้านคัดเลือกเฉพาะผู้ที่หน้าที่ให้บริการเกี่ยวกับการนำเข้าส่งออกเพียง 1-2 ราย ที่สามารถรับการถ่ายทอดได้เร็ว เพื่อนำไปถ่ายทอดต่อให้กับเพื่อนร่วมงานของด้านสุทการแต่ละแห่ง
5. เผยแพร่โปรแกรมสำหรับจัดเก็บข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนอย่างเป็นระบบ ให้กับผู้ที่สนใจนำไปใช้ หรือพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับความต้องการใช้ได้ต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาโครงการ การจัดการฐานข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศกับการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในครั้งนี้ แบ่งผลการศึกษออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ภาพรวมการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนแต่ละด่าน
2. คู่มือและการใช้โปรแกรมฐานข้อมูลการค้าชายแดน
3. การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงการค้าชายแดนระหว่างด่านศุลกากรต่างๆ
4. ปัญหาอุปสรรคและการใช้โปรแกรม

4.1 ภาพรวมการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนแต่ละด่าน

4.1.1 ด่านศุลกากร ในจังหวัดเชียงราย

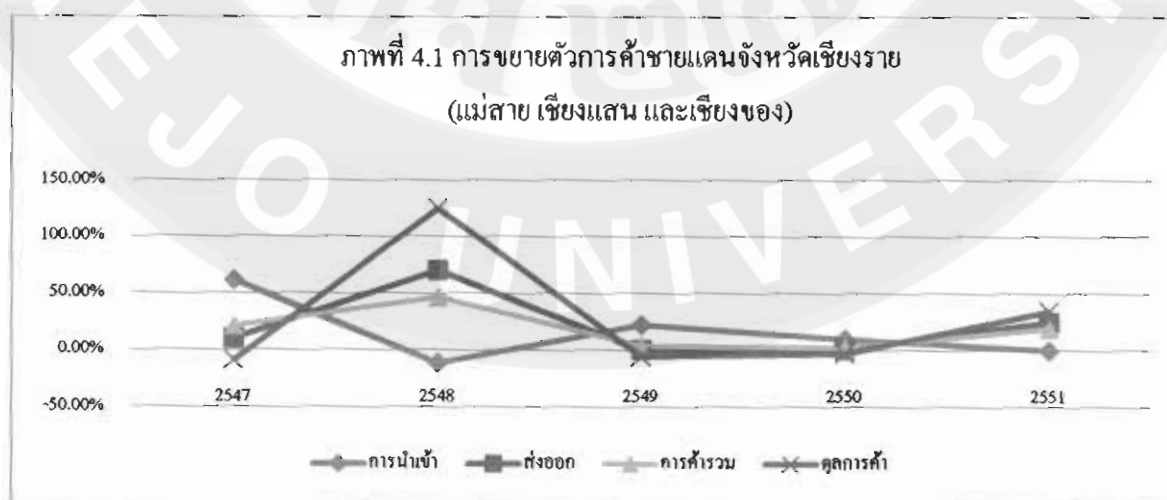
จังหวัดเชียงรายเป็นประตูการค้าที่สำคัญของภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เนื่องจากมีเขตติดต่อและประตูการค้าที่สำคัญทางตอนเหนือของไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ พม่า ลาว และจีน (ตอนใต้) โดยผ่านช่องทางการค้าใน 3 ช่องทางที่สำคัญ ได้แก่ ด่านศุลกากรแม่สาย ด่านศุลกากรเชียงแสน และด่านศุลกากรเชียงของ โดยที่ผ่านมามูลค่าการค้าทั้ง 3 ช่องทาง รวมกันมีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี 2546 จังหวัดเชียงราย (แม่สาย เชียงแสน และเชียงของ) มีมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด 6,084,551,478.62 บาท มาจากการนำเข้า 1,312,265,968.98 บาท (ร้อยละ 21.57) และส่งออก 4,772,285,509.64 บาท (ร้อยละ 78.43) ไทยได้ดุลการค้าประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมด 3,460,019,540.66 บาท และหลังจากไทยได้เจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีไทย - จีน และอาเซียน - จีน คู่ขนานกันไป และการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีไทย - จีน ได้เจรจาลงนามความตกลงเร่งลดภาษีผักและผลไม้ระหว่างกันให้เหลือ 0% เมื่อ 1 ตุลาคม 2546 และการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน ได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียน - จีน แล้วเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545 ซึ่งกรอบความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน ได้มีการลดภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรทุกรายการ ในหมวด 8 ภายใต้พิกัดศุลกากร 01 - 08 ทันที (เช่น สัตว์มีชีวิต เนื้อสัตว์ อาหารทะเล ผักและผลไม้ผลิตภัณฑ์นม) ซึ่งเป็นสินค้ากลุ่มแรกที่จะลดภาษีระหว่างกันภายในวันที่ 1 มกราคม 2547 และจะลดภาษีลงเป็น 0%

ภายในปี 2549 ทั้งนี้การเปิดเสรีอาเซียน – จีนจะดำเนินการให้เป็นเขตการค้าเสรีที่สมบูรณ์ภายในปี 2553 ผลจากข้อตกลงไทย-จีน และอาเซียน-จีน ส่งผลให้มูลค่าการค้าผ่านชายแดนจังหวัดเชียงรายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีจนกระทั่งปี 2551 จังหวัดเชียงรายมีมูลค่าการค้าชายแดนสูงถึง 13,713,895,608.93 บาท มาจากการนำเข้า 2,505,434,835.33 บาท (ร้อยละ 18.27) จากการส่งออก 11,208,460,773.60 บาท (ร้อยละ 81.73) มูลค่าการค้าทั้งหมดเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2546 ในปี 2552 (ม.ค.-มิ.ย.) มูลค่าการค้าทั้งการนำเข้า ส่งออก และการค้าโดยรวมมีสัดส่วนใกล้เคียงกับครึ่งปีแรกของปี 2551 (ตารางที่ 4.1) อัตราการนำเข้าขยายตัวสูงสุดในปี 2547 ร้อยละ 61.40 ส่วนอัตราการขยายตัวการส่งออก การค้ารวม และดุลการค้าสูงสุดในปี 2548 ร้อยละ 69.98 46.53 และ 125.05 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามแม้ว่าการค้าโดยรวมมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่อัตราการขยายตัวของดุลการค้าของไทยกลับขยายตัวในอัตราที่ลดลงในปี 2547 ร้อยละ -9.20 ปี 2549 และ 2550 ร้อยละ -5.82 และ -2.82 (ภาพที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 การค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย (แม่สาย เชียงแสน และเชียงของ)

กิจกรรม	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552 (ม.ค.-มิ.ย.)
การนำเข้า	1,312,265,968.98	2,118,010,704.34	1,870,191,663.08	2,283,004,903.88	2,510,311,413.25	2,505,434,835.33	853,570,000.00
ส่งออก	4,772,285,509.64	5,259,715,403.13	8,940,640,376.62	8,942,119,319.40	8,978,653,978.13	11,208,460,773.60	5,423,100,000.00
การค้ารวม	6,084,551,478.62	7,377,726,107.47	10,810,832,039.70	11,225,124,223.28	11,488,965,391.38	13,713,895,608.93	6,276,670,000.00
ดุลการค้า	3,460,019,540.66	3,141,704,698.79	7,070,448,713.54	6,659,114,415.52	6,468,342,564.88	8,703,025,938.27	4,569,530,000.00

ที่มา: ด้านศุลกากรจังหวัดเชียงราย, 2552

ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย, 2552

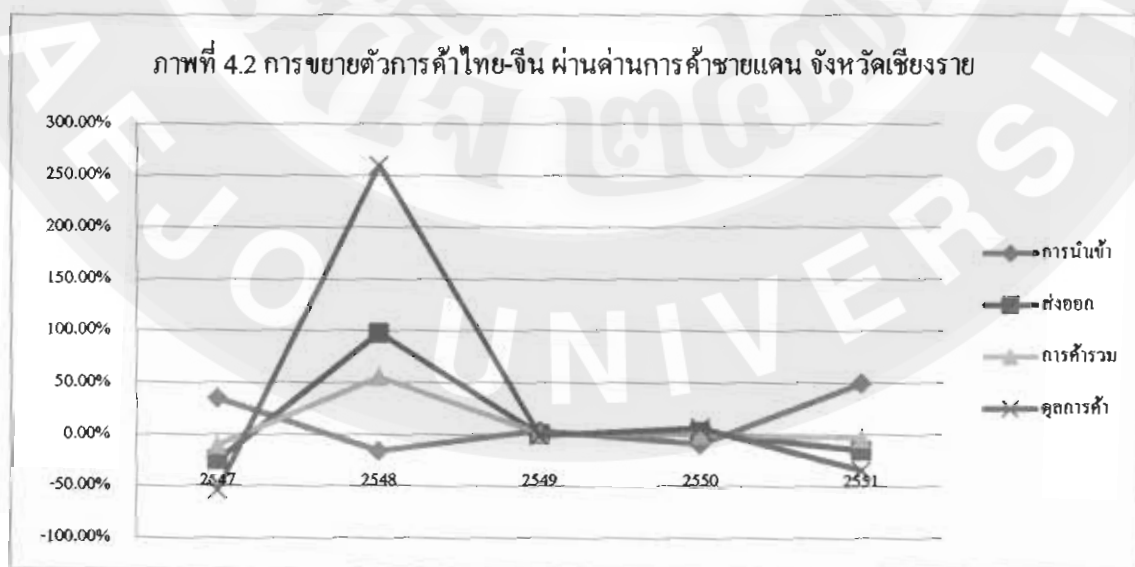
การค้าไทย-จีน ผ่านด้านการค้าในจังหวัดเชียงราย

การค้าระหว่างประเทศไทยและจีน ในจังหวัดเชียงราย ทั้งหมดค้าขายผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน (ขนส่งทางเรือ) และด่านศุลกากรเชียงของ (ทางเรือและทางรถยนต์ผ่านประเทศลาว) มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี แม้ว่าปี 2547 และ 2551 จะลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้านี้ และมูลค่ารวมระหว่างไทย-จีน สูงสุดในปี 2550 จำนวน 5,281,018,709.00 บาท จากการนำเข้า 989,677,762.00 บาท (ร้อยละ 18.74) และการส่งออก 4,291,340,947.00 บาท (ร้อยละ 81.26) และที่ผ่านมามีไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด สำหรับอัตราการขยายตัวของการนำเข้าสูงสุดในปี 2551 ร้อยละ 49.40 เมื่อเทียบกับปีก่อน และการขยายตัวของการส่งออกมากที่สุดปี 2548 ร้อยละ 97.69 หลังจากนั้นการส่งออกขยายตัวในอัตราที่ลดลง สำหรับในปี 2552 (ม.ค.-มิ.ย.) มูลค่าการนำเข้า การส่งออก และการค้าโดยรวมมีแนวโน้มลดลง (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 การค้าไทย-จีน ค่านายแดนจังหวัดเชียงราย (แม่สาย เชียงแสน และเชียงของ)

กิจกรรม	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552 (ม.ค.-มิ.ย.)
การนำเข้า	919,967,554.16	1,242,370,199.00	1,047,328,659.00	1,089,781,770.00	989,677,762.00	1,478,593,302.63	477,810,000.00
ส่งออก	2,806,507,730.92	2,110,257,756.00	4,171,816,776.00	4,189,143,416.00	4,291,340,947.00	3,645,722,483.73	1,239,610,000.00
การค้ารวม	3,726,475,285.08	3,352,627,955.00	5,219,145,435.00	5,278,925,186.00	5,281,018,709.00	5,124,315,786.36	1,717,420,000.00
ดุลการค้า	1,886,540,176.76	867,887,557.00	3,124,488,117.00	3,099,361,646.00	3,301,663,185.00	2,167,129,181.10	761,800,000.00

ที่มา: ด่านศุลกากรจังหวัดเชียงราย, 2552

ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย, 2552

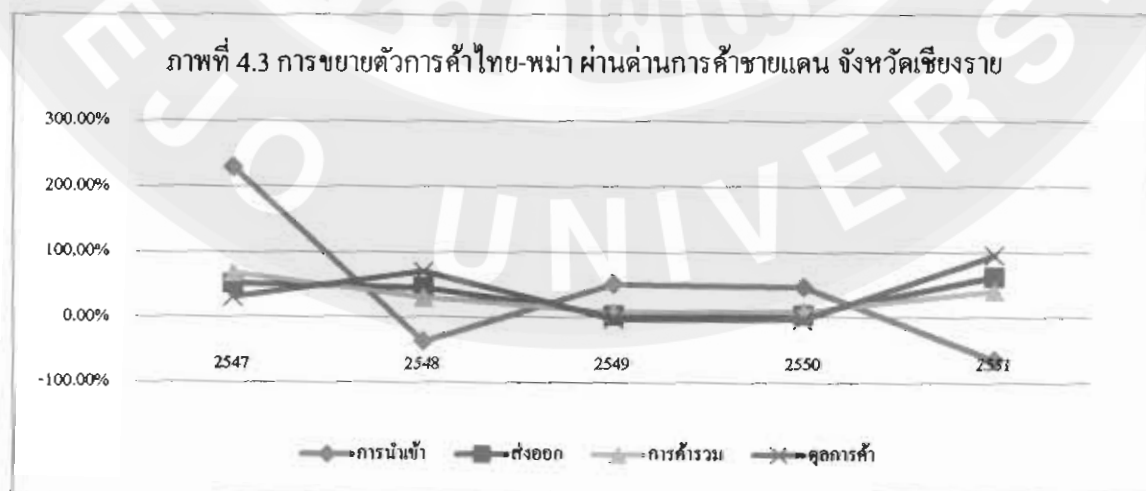
การค้าไทย-พม่า ผ่านด่านการค้าในจังหวัดเชียงราย

การค้าชายแดนไทย-พม่า จังหวัดเชียงราย ผ่านด่านศุลกากรแม่สาย (ทางรถยนต์) และด่านศุลกากรเชียงแสน (ทางเรือ) มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้าทุกปี ในปี 2546 มูลค่าการค้าทั้งสิ้น 1,634,075,287.11 บาท จากการนำเข้า 156,323,265.90 บาท (ร้อยละ 9.57) และส่งออก 1,477,752,021.21 บาท (ร้อยละ 90.43) ในปี 2551 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเป็น 5,962,093,266.02 บาท หรือประมาณ 2.65 เท่าของปี 2546 โดยมาจากการนำเข้า 252,302,995.54 บาท (ร้อยละ 4.23) และส่งออก 5,709,790,270.48 บาท (ร้อยละ 95.77) สำหรับการค้าครึ่งปีแรกของปี 2552 สัดส่วนการค้าใกล้เคียงกับครึ่งปีแรกของปี 2551 (ตารางที่ 4.3) ในด้านอัตราการขยายตัวการนำเข้าสูงสุดในปี 2547 สูงถึงร้อยละ 229.55 เทียบกับปีที่ผ่าน จากนั้นก็ขยายตัวลดลงสูงถึงร้อยละ -37.02 ในปีถัดมา ส่วนการส่งออกขยายตัวเล็กน้อยเพียงร้อยละ 3-4 ในปี 2549 และ 2550 นอกนั้น ส่วนที่เหลือทุกปีขยายตัวมากกว่าร้อยละ 45 (ภาพที่ 4.2)

ตารางที่ 4.3 การค้าไทย-พม่า ด้านชายแดนจังหวัดเชียงราย (แม่สาย และเชียงแสน)

กิจกรรม	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552 (ม.ค.-มิ.ย.)
การนำเข้า	156,323,265.90	515,167,741.90	324,429,442.01	490,823,143.07	720,370,669.21	252,302,995.54	153,730,000.00
ส่งออก	1,477,752,021.21	2,236,754,400.12	3,256,008,582.25	3,363,654,355.25	3,503,160,906.02	5,709,790,270.48	3,023,970,000.00
การค้ารวม	1,634,075,287.11	2,751,922,142.02	3,580,438,024.26	3,854,477,498.32	4,223,531,575.23	5,962,093,266.02	3,177,700,000.00
ดุลการค้า	1,321,428,755.31	1,721,586,658.22	2,931,579,140.24	2,872,831,212.18	2,782,790,236.81	5,457,487,274.94	2,870,240,000.00

ที่มา: ด่านศุลกากรจังหวัดเชียงราย, 2552

ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย, 2552

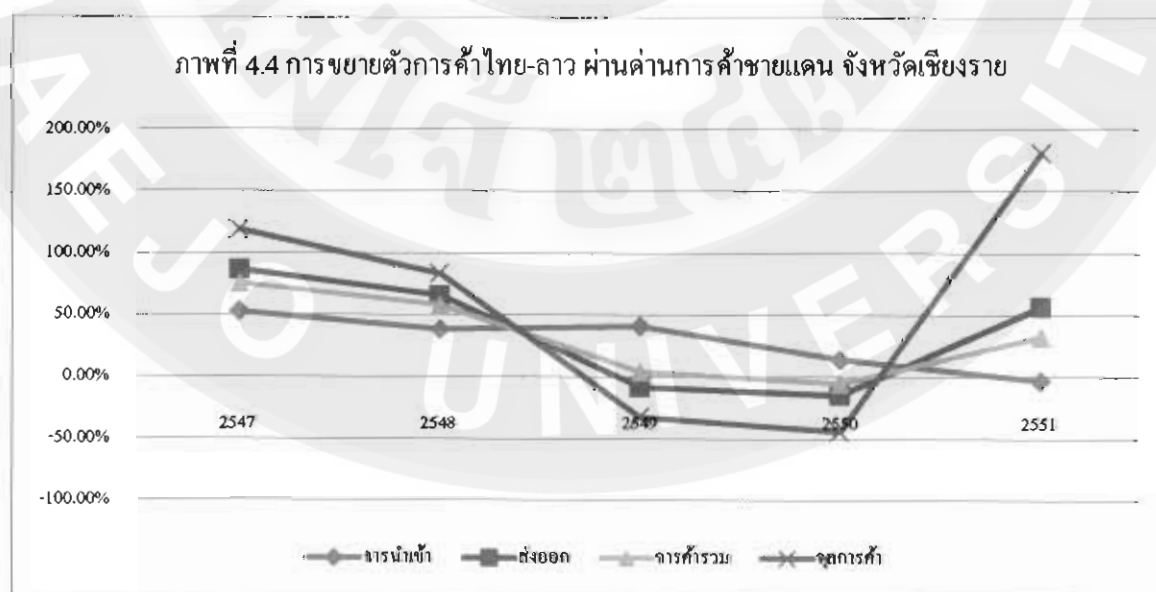
การค้าไทย-ลาว ผ่านด่านการค้าในจังหวัดเชียงราย

การค้าชายแดนไทย-ลาว ในจังหวัดเชียงราย ค้าขายผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน และด่านศุลกากรเชียงของ (ขนส่งข้ามแม่น้ำโขงด้วยเรือ และขนส่งต่อด้วยรถยนต์ไปยังส่วนต่างๆ ทางเหนือของประเทศลาว) มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีตั้งแต่ปี 2546 ถึง 2549 ก่อนจะลดลงเล็กน้อยในปี 2550 และกลับมาเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2552 อย่างไรก็ตามไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด ในช่วงปี 2547-2552 การนำเข้าขยายตัวในอัตราที่ลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี จากร้อยละ 52.76 ในปี 2547 และ 2552 ขยายตัวในอัตราที่ลดลง -3.21 ส่วนการส่งออกก็เช่นกันขยายตัวในอัตราที่ลดลงทุกปีตั้งแต่ปี 2546 สูงถึงร้อยละ 87.02 และลดลงต่ำสุดถึงร้อยละ -14.77 ปี 2550 ก่อนที่จะขยายตัวในอัตราที่เพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 56.48 ในปี 2551 (ตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 การค้าไทย-ลาว ด่านชายแดนจังหวัดเชียงราย (เชียงแสน และเชียงของ)

กิจกรรม	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552 (ม.ค.-มิ.ย.)
การนำเข้า	235,975,148.92	360,472,763.44	498,433,562.07	702,399,990.81	800,262,982.04	774,538,537.16	222,030,000.00
ส่งออก	488,025,757.51	912,703,247.01	1,512,815,018.37	1,389,321,548.15	1,184,152,125.11	1,852,948,019.39	1,159,520,000.00
การค้ารวม	724,000,906.43	1,273,176,010.45	2,011,248,580.44	2,091,721,538.96	1,984,415,107.15	2,627,486,556.55	1,381,550,000.00
ดุลการค้า	252,050,608.59	552,230,483.57	1,014,381,456.30	686,921,557.34	383,889,143.07	1,078,409,482.23	937,490,000.00

ที่มา: ด่านศุลกากรจังหวัดเชียงราย, 2552

ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย, 2552

4.1.1.1 ด้านศุลกากรแม่สาย

การค้าชายแดนที่ผ่านด่านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย การค้าทั้งหมดที่เกิดขึ้นเป็นการค้าระหว่างไทยและพม่า โดยไม่มีการค้าผ่านแดนผ่านช่องทางนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากประเทศพม่าถูกคว่ำบาตรจากนานาประเทศเกี่ยวกับสถานการณ์การเมืองภายในประเทศทำให้หลายประเทศไม่ค้าขายกับพม่า สำหรับประเทศพม่าแล้วด่านศุลกากรแม่สายเป็นช่องทางที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการขนส่งเชื่อมโยงผ่านประเทศไปยังประเทศที่สาม เพราะอยู่ห่างไกลจากทะเลทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งและต้นทุนสูง ขณะที่ประเทศพม่าสามารถขนส่งผ่านด้านการค้าอื่นๆ ในประเทศของตนเองไปยังประเทศเหล่านั้นได้โดยผ่านช่องทางทางทะเลได้โดยตรง นอกจากนี้แม้ว่าถนนเส้นทาง R3E ที่เชื่อมต่อระหว่างไทย-พม่า-จีน จะสร้างเสร็จแล้วในปี 2549 ที่สร้างขึ้นโดยมุ่งหวังที่จะเพิ่มมูลค่าขยายการค้าระหว่างกัน แต่เส้นทางนี้ไม่ได้รับความนิยมในการขนส่งสินค้าเมื่อเปรียบเทียบกับทางเรือผ่านด่านศุลกากรเชียงแสนเพื่อขนส่งสินค้าไปยังประเทศจีน เหตุผลที่ผู้ประกอบการไม่นิยมขนส่งสินค้าผ่านเส้นทาง R3E หรือผ่านด่านศุลกากรแม่สายไปยังประเทศจีน ประการแรก การขนส่งทางบกมีต้นทุนสูงกว่าการขนส่งทางเรือและขนส่งได้น้อยกว่าเมื่อเทียบกับการขนส่งทางเรือ ประการที่สอง สถานการณ์การเมืองภายในประเทศพม่าไม่มีเสถียรภาพมีการสู้รบระหว่างรัฐบาลกับชนกลุ่มน้อยบ่อยครั้ง ทำให้การขนส่งหยุดชะงักและส่งสินค้าให้ถูกค่าไม่ทันตามกำหนด นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังกลัวในเรื่องของการปล้นรณขนส่งสินค้าอีกด้วยหากมีการสู้รบเกิดขึ้นและชนกลุ่มน้อยขาดเสบียงอาหารหรือยุทธปัจจัยต่างๆ ประการที่สาม การที่รัฐบาลทหารพม่าอนุญาตให้ชนกลุ่มน้อยที่พักคิ่อรัฐบาลทหารพม่าได้สิทธิปกครองตนเอง ดังนั้นแต่ละเขตปกครองก็จะจัดเก็บภาษีการค้าเอง ดังนั้นรถทุกคันที่ผ่านเส้นทาง R3E จะต้องเสียภาษีทุกด่านที่ผ่านเขตปกครองตนเองของชนกลุ่มน้อย ด้วยเหตุจึงทำให้ผู้ประกอบการไม่นิยมขนส่งสินค้าผ่านแดนผ่านช่องทางด่านศุลกากรแม่สาย

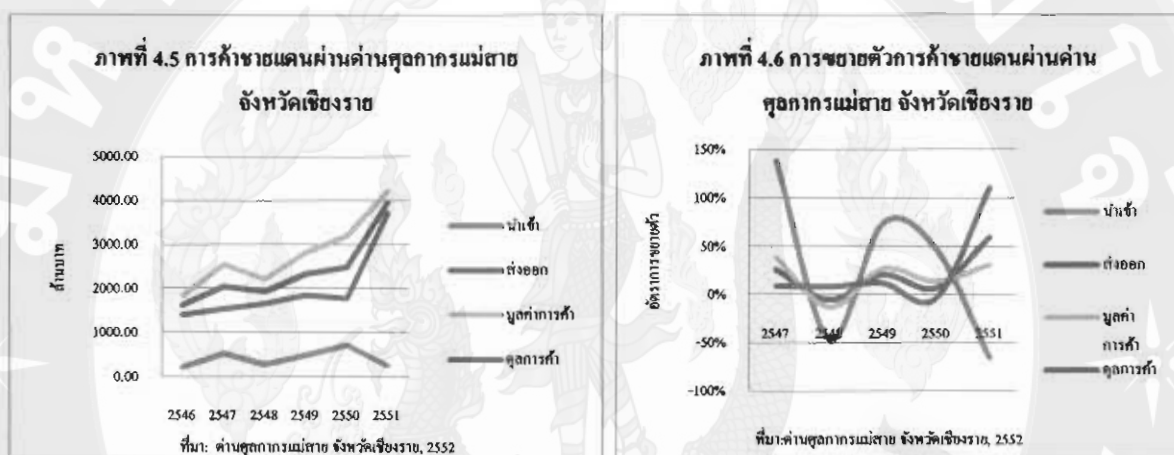
มูลค่าการค้ารวมด่านศุลกากรแม่สายเพิ่มขึ้นทุกปีตั้งแต่ปี 2546 ยอดรวมการค้า 1,833,438,780.77 บาท เพิ่มขึ้นเป็น 4,219,303,597.59 บาท ในปี 2551 หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 2.3 เท่า การค้าที่ขยายตัวส่วนหนึ่งมาจากนโยบายความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียนในเรื่องของเขตการค้าเสรีอาเซียน (FTA) ที่มีการลดอัตราภาษีการค้าระหว่างกันลงเรื่อยตั้งแต่ปี 2546 และลดภาษีเหลือ 0 % ระหว่างกันในปี 2553 อย่างไรก็ตามในปี 2548 ถึงแม้มีมูลค่าการค้าจะลดลงเล็กน้อยก็เนื่องมาจากปัญหาการสู้รบระหว่างรัฐบาลทหารพม่าและชนกลุ่มน้อยรัฐฉาน แต่มูลค่าการค้าในปีนี้ก็ยังคงสูงกว่าปี 2546 โดยตลอดช่วงที่ผ่านมาไทยเป็นฝ่ายส่งออกมากกว่านำเข้าจึงได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด อย่างไรก็ตามจากสถิติการค้าตารางที่ 4.5 และภาพที่ 4.5 พบว่า ในช่วงปี 2550-2551 ไทยมีการนำเข้าจากประเทศพม่าใกล้เคียงกันกับการส่งออก ขณะเดียวกันนอกจากนี้ยังพบว่า หลังมีข้อ

ตารางที่ 4.5 การค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย

เดือน	2546		2547		2548		2549		2550		2551	
	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก
ม.ค.	24,441,165.00	152,135,983.15	49,554,350.19	164,098,288.16	49,077,977.57	121,065,344.70	15,203,146.44	212,632,573.79	45,240,928.63	201,760,812.62	12,679,663.90	282,615,071.31
ก.พ.	5,190,419.00	145,292,824.69	50,550,836.20	168,945,820.01	26,035,704.09	127,351,922.12	16,854,735.86	198,114,154.83	71,793,924.44	210,049,368.20	6,874,202.00	349,871,221.74
มี.ค.	5,522,226.90	200,114,933.27	42,148,100.80	202,708,626.90	41,842,828.82	215,886,538.16	32,486,808.40	224,128,161.90	68,647,306.89	118,981,958.10	9,080,464.19	380,376,028.71
เม.ย.	4,988,865.28	170,121,239.59	39,557,760.23	182,638,607.49	24,850,308.46	149,225,862.93	29,639,941.31	174,599,276.93	104,629,301.25	251,348,584.76	8,794,237.56	330,916,679.84
พ.ค.	8,100,336.28	159,447,049.07	38,851,518.86	211,542,793.44	20,342,483.53	181,865,013.35	23,596,600.89	168,283,627.60	26,422,170.49	280,178,094.79	6,961,861.41	450,905,030.83
มิ.ย.	5,433,563.57	120,612,108.98	38,023,089.53	153,326,706.92	15,917,034.82	178,399,633.22	15,416,293.69	131,665,964.25	90,818,586.18	221,084,218.96	6,272,963.16	321,933,974.82
ก.ค.	7,087,868.35	116,906,114.74	29,138,955.22	176,069,879.14	17,461,176.48	157,694,335.39	64,781,082.17	158,712,116.53	12,678,072.50	240,326,819.38	4,870,929.03	305,870,657.78
ส.ค.	12,384,290.69	109,791,130.48	39,125,201.11	169,494,301.98	32,057,450.14	147,804,132.17	23,804,826.00	264,007,422.09	6,401,239.81	244,926,380.28	4,713,871.49	266,774,636.25
ก.ย.	18,670,308.06	80,988,591.73	47,945,106.69	124,967,177.01	19,507,426.64	151,519,712.00	54,059,421.00	250,118,523.07	147,708,172.76	174,915,341.70	6,104,703.59	305,197,722.17
ต.ค.	35,643,327.93	107,995,128.55	48,023,234.28	180,408,510.49	11,006,261.42	148,813,731.77	47,549,489.00	216,405,044.61	100,365,144.18	187,213,498.37	5,728,178.27	303,946,624.12
พ.ย.	28,044,154.84	96,772,452.96	47,388,608.33	121,456,015.37	10,672,988.36	165,155,310.68	82,207,101.00	241,614,122.56	24,631,662.81	171,934,849.82	155,786,137.53	327,026,147.56
ธ.ค.	60,351,383.25	157,403,314.41	43,692,572.46	183,901,875.21	11,607,312.68	185,576,277.76	81,671,968.89	88,495,285.29	19,674,424.27	186,661,099.04	24,242,284.51	341,760,306.92
รวม	215,857,909.15	1,617,580,871.62	513,999,333.90	2,039,558,602.12	280,378,953.01	1,930,357,814.25	487,271,414.65	2,328,776,273.45	719,010,934.21	2,489,381,026.02	252,109,495.54	3,967,194,102.05

ที่มา: คำนวณจากจังหวัดเชียงราย, 2552

ตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (FTA) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2546 มีการลดอัตราภาษีการค้าระหว่างกันในกลุ่มสินค้าและเป็นการลดแบบขั้นบันได อัตราการขยายตัวของนำเข้าของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของการส่งออก ช่วงแรกของข้อตกลงเขตการค้าเสรีมีผลบังคับใช้อัตราการขยายตัวของการนำเข้าของประเทศไทยปี 2547 สูงถึงร้อยละ 138 กลับลดลงติดลบถึงร้อยละ -45 ในปี 2548 ก่อนจะปรับตัวเพิ่มขึ้นในปี 2549 และ 2550 แต่ก็ไม่สูงเท่ากับปี 2547 คืออัตราการขยายตัวปรับตัวสูงขึ้นได้เพียงประมาณครึ่งหนึ่งเท่านั้น ก่อนที่จะปรับตัวลดลงอย่างรุนแรงในปี 2551 อัตราการขยายตัวของการนำเข้าติดลบสูงถึงร้อยละ 65 (ภาพที่ 4.6) จึงอาจกล่าวได้ว่าข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนมีผลต่ออัตราการขยายตัวนำเข้าของประเทศไทยที่สูงขึ้นจนใกล้เคียงกับการส่งออก

สินค้านำเข้า ประเทศไทยนำเข้าจากประเทศพม่า ได้แก่ ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ เริ่มมีการนำเข้าตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมาจนถึงปี 2551 มูลค่ารวมการนำเข้าสูงสุดถึง 814,982,476.96 บาท รองลงมาเป็นกลุ่มสินค้าเบ็ดเตล็ดโดยสินค้าในกลุ่มนี้มีการนำเข้าลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2548 มีมูลค่า 85,925,217.65 บาท ลดลงเหลือเพียง 11,735,563.62 บาท ในปี 2551 ทั้งนี้การลดลงของสินค้ากลุ่มนี้ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากสินค้าบางชนิดหรือบางกลุ่มมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นจึงแยกหมวดหมู่การนำเข้าใหม่หรือย้ายไปอยู่กับกลุ่มสินค้าอื่น และสินค้ากสิกรรมมียอดรวมการนำเข้าเป็นอันดับที่ 3 ปริมาณการนำเข้าในปี 2548 มีเพียง 21,209,506.00 บาท และเพิ่มขึ้นเป็น 2.5 เท่าในปี 2549 จำนวน 51,654,492.47 บาท จนกระทั่งปี 2551 ยอดการนำเข้าไม่แตกต่างกันมากนักจากปี 2549 สินค้าที่สำคัญของกลุ่มนี้ ได้แก่ กระเทียม, ส้ม ผลสด, เปลือกก๋วย, เปลือกบง, เปลือกไม้ และส้มผลสด (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 สินค้านำเข้าด้านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย ปี 2546-2551

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	2546	2547	2548	2549	2550	2551	รวม
		มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	
1	เครื่องจักรและอุปกรณ์	18,810,648.52	-	8,791,050.00	3,082,500.00	1,030,450.00	300,000.00	32,014,648.52
2	เครื่องใช้ไฟฟ้า	818,990.00	-	-	291,036.00	1,290,000.00	1,300,900.00	3,700,926.00
3	ข. ท. เว และ เพรียง คัม	-	-	-	-	158,695,630.38	-	158,695,630.38
4	โค-กระบือมีชีวิต	26,034,795.00	22,870,480.00	15,760,613.00	14,740,000.00	13,316,800.00	2,905,500.00	95,628,188.00
5	ภาพโปสเตอร์	600,000.00	3,853,021.50	521,000.00	1,051,000.00	989,500.00	-	7,014,521.50
6	ไม้, ผลิตภัณฑ์จากไม้	-	-	34,497,027.00	191,032,226.00	446,823,737.86	142,629,486.10	814,982,476.96
7	ยานพาหนะและอุปกรณ์	-	23,953,572.59	-	635,000.00	500,000.00	1,100,000.00	26,188,572.59
8	วัสดุ อุปกรณ์ก่อสร้าง	-	-	-	595,775.00	2,013,240.00	6,742,940.00	9,351,955.00
9	วัสดุ วัสดุ วัสดุ	9,618,611.28	13,198,139.61	10,943,194.19	189,616,892.56	-	-	223,376,837.64
10	สิ่งทอ (เนื้อ ผ้าทอ ผ้าผืนฯ)	36,129,903.00	134,366,327.73	43,778,818.76	16,028,133.00	13,900,769.64	26,904,021.26	271,107,973.39
11	สินค้าเบ็ดเตล็ด	85,925,217.65	184,351,162.79	72,782,145.36	14,302,098.33	12,214,530.23	11,735,563.62	381,310,717.98
12	สินค้าอื่น	-	-	-	-	875,000.00	-	875,000.00
13	สินค้าอุปโภค บริโภค	-	-	-	-	3,690,285.50	2,668,226.00	6,358,511.50
14	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	-	-	-	-	301,759.00	57,000.00	358,759.00
15	คัปปูเรียและเครื่องประดับ	17,526,968.73	48,080,400.00	7,311,714.00	7,597,528.00	1,385,300.00	1,326,852.56	83,220,763.29
16	สินค้าการรวม	21,209,506.00	51,654,492.47	58,989,800.72	54,439,637.00	58,993,212.18	54,632,506.00	299,919,154.37
	-เงินเหรียญ	3,044,234.00	632,320.00	9,459,035.52	3,033,253.00	3,287,263.00	822,980.00	-
	-ผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์	6,864,040.00	17,374,803.11	8,289,730.00	9,019,123.00	12,577,919.09	14,435,650.00	-
	-กระเทียม	5,859,930.00	26,549,054.86	27,653,705.20	17,479,681.00	17,898,331.00	11,760,776.00	-
	-ข้าว ผลิตภัณฑ์เกษตร	3,657,942.00	1,478,821.50	378,000.00	-	-	-	-
	-ใบชา	1,193,360.00	558,365.00	982,800.00	475,800.00	647,669.09	-	-
	-เครื่องสำอาง	590,000.00	-	965,000.00	2,200,000.00	2,805,000.00	967,500.00	-
	-สินค้าอื่น	-	5,061,128.00	11,261,530.00	22,231,480.00	21,977,030.00	26,645,600.00	-

ที่มา: ด้านศุลกากรจังหวัดเชียงราย, 2552

สินค้าส่งออก สำหรับสินค้าที่ส่งออกของประเทศไทยไปยังประเทศพม่าผ่านด่านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย กลุ่มสินค้าเบ็ดเตล็ดเป็นสินค้าที่มูลค่าการส่งออกมาที่สูงและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีตั้งแต่ปี 2546 มูลค่าการส่งออก 445,653,703.46 บาทเพิ่มขึ้นเป็น 1,470,502,397.88 บาท ในปี 2551 หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 3.3 เท่า รองลงมาเป็นกลุ่มสินค้าอุปโภค บริโภค มีการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน นอกจากนี้ยังพบว่าทางผ่านรมควันที่เคยมีการส่งออกผ่านด่านศุลกากรแม่สายในปี 2546 และ 2547 กลับไม่มีการส่งออกผ่านเส้นทางนี้อีกตั้งแต่ปี 2548 จนถึงปี 2551 จึงอาจตั้งเป็นข้อสังเกตได้ว่าทางผ่านรมควันที่ส่งออกไปยังพม่าไม่ได้นำไปใช้ผลิตสินค้าในพม่า แต่เป็นการส่งผ่านแดนประเทศพม่าไปยังประเทศจีน และมีการเปลี่ยนเส้นทางขนส่งผ่านด่านศุลกากรอื่นๆ (เชียงแสน, เชียงของ) จึงไม่มีการส่งออกผ่านด่านศุลกากรแม่สายในปี 2548 – 2551 (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 สินค้าส่งออกด้านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย ปี 2546-2551

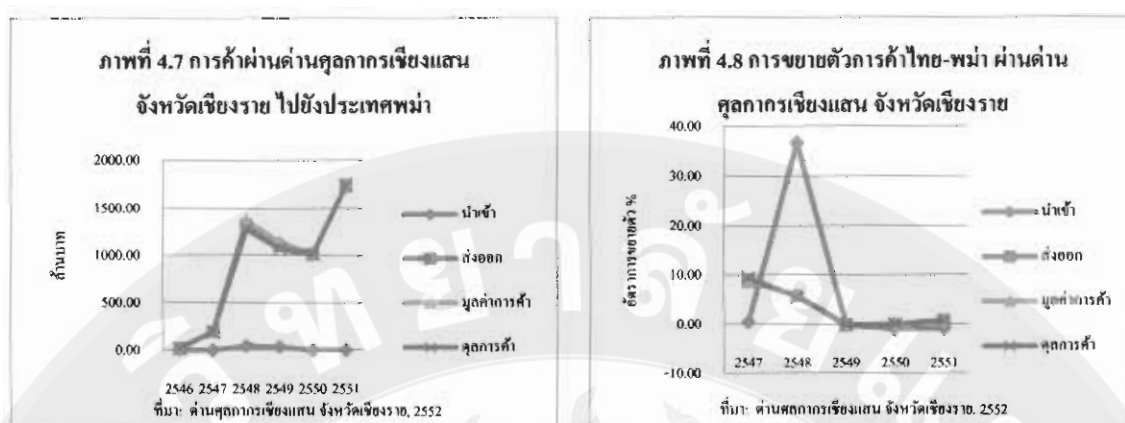
ลำดับ ที่	รายการสินค้า	2546	2547	2548	2549	2550	2551	รวม
		มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)
1	เคมีภัณฑ์	1,781,392.50	-	768,000.00	-	3,716,225.00	2,325,170.00	8,590,787.50
2	เครื่องจักรอุปกรณ์, รถยนต์	15,906,045.21	9,575,078.98	26,037,971.00	21,261,849.00	23,531,666.00	26,140,015.00	122,452,625.19
3	เครื่องใช้ไฟฟ้า	75,000.00	-	4,400,000.00	1,564,600.00	46,238.00	1,351,350.00	7,437,888.00
4	เครื่องสำอาง	-	-	-	5,729,306.00	-	23,432,770.36	29,162,076.36
5	เครื่องอุปโภคบริโภค	57,351,786.52	83,365,624.60	486,523,438.40	605,057,240.00	806,774,878.00	1,684,895,204.39	3,723,968,171.91
6	น้ำมันพืช, น้ำมันปาล์ม	12,048,500.00	89,222,893.00	43,386,149.00	18,279,305.00	73,921,831.00	140,642,000.67	377,500,678.67
7	ไม้, ผลิตภัณฑ์จากไม้	-	-	-	49,650.00	-	1,457,544.00	1,507,194.00
8	ยางแผ่นรมควัน	62,549,687.39	229,729,697.27	-	-	-	-	292,279,384.66
9	ยางรถยนต์และรถจักรยานยนต์	164,467,365.00	133,957,981.00	121,928,784.00	-	-	-	420,354,130.00
10	ยานพาหนะ-อุปกรณ์	1,804,367.00	-	26,374,594.40	111,686,638.00	204,425,671.16	257,911,759.33	602,203,029.89
11	ยารักษาโรค	29,189,443.50	74,981,419.60	98,545,214.27	75,945,159.00	35,290,517.50	43,698,593.47	357,650,347.34
12	วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง	370,930,971.72	122,607,367.44	165,511,149.60	204,990,673.00	80,309,138.39	132,919,882.17	1,083,349,202.52
13	วัสดุ ไม้ ทราย	31,702,933.97	73,368,636.10	36,101,375.79	157,537,387.00	138,952,699.46	343,003,693.97	725,160,725.74
14	สิ่งทอ (เสื้อผ้า ผ้าม่าน ผ้าฝ้าย)	8,343,792.19	-	-	-	51,500,199.49	46,145,708.50	105,989,700.18
15	สินค้าเกษตร	25,183,369.31	128,898,266.00	915,443,234.23	690,560,477.00	251,086,481.00	277,891,940.05	2,289,063,767.59
16	สินค้าเชื้อเพลิง	386,553,520.38	465,915,749.93	389,449,116.83	404,731,305.82	575,724,107.43	1,063,198,440.22	3,285,572,240.61
17	สินค้าแปรรูป	445,653,703.50	809,705,217.80	892,712,216.60	943,106,498.00	1,270,641,947.00	1,470,502,398.00	5,832,321,981.00
18	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	48,418,588.00	27,551,457.30	4,165,425.00	39,391,152.00	154,380,426.22	194,274,800.03	468,181,848.55

ที่มา: ด้านศุลกากรจังหวัดเชียงราย, 2552

4.1.1.2 ด้านศุลกากรเชียงแสน

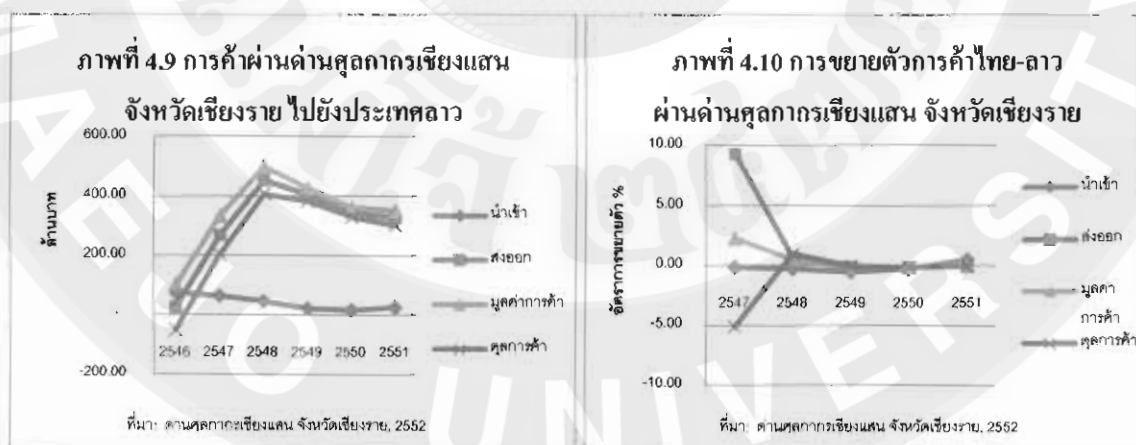
4.1.1.2.1 ด้านศุลกากรเชียงแสน – ประเทศพม่า

การค้าชายแดนระหว่างไทย-พม่าผ่านด้านศุลกากรเชียงแสนมีมูลค่าไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับด้านศุลกากรแม่สาย เพราะการขนส่งผ่านช่องทางนี้ส่วนใหญ่เป็นการขนส่งทางเรือ มูลค่าการค้าทั้งหมดในปี 2546 จำนวน 20,285,685.17 บาท มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2548 สูงถึง 1,369,701,257.00 บาท ก่อนจะลดลงเล็กน้อยมาเรื่อยๆ จนถึงปี 2550 ก่อนปรับสูงขึ้นในปี 2551 มูลค่าการค้าสูงถึง 1,742,789,668.43 บาท อย่างไรก็ตามมูลค่าการค้าทั้งหมดร้อยละ 99.8 เป็นสินค้าส่งออกจากประเทศไทยไปยังประเทศพม่า (ภาพที่ 4.7 และตารางที่ 4.8) ทำให้ประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2546 ทำให้ประเทศไทยส่งออกสินค้าผ่านด้านศุลกากรเชียงแสนไปยังประเทศพม่าได้มากขึ้นมาโดยตลอดตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตามอัตราการขยายตัวของมูลค่าการค้ารวมและอัตราการขยายตัวของดุลการค้าที่ประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบกลับลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2547-2551 (ภาพที่ 4.8)

4.1.1.2.2 ด้านศุลกากรเชียงแสน – ประเทศลาว

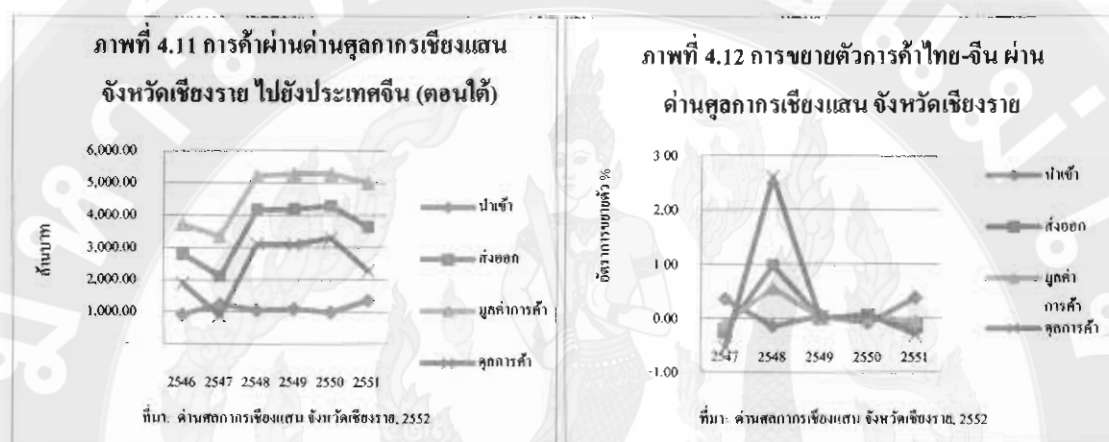
การค้าไทย-ลาวผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน ทั้งการนำเข้า ส่งออก และการค้ารวมมีมูลค่าเพิ่มขึ้นตลอดช่วงปี 2546 – 2548 แต่หลังจากนั้นการค้าลดลงจนถึงปี 2552 สำหรับดุลการค้าไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า (ภาพที่ 4.9 และตารางที่ 4.9) แต่ดุลการค้าที่ไทยเคยได้เปรียบก็ลดลงตลอดช่วงปี 2546 – 2552 ในด้านอัตราการขยายตัวของการนำเข้าติดลบมาโดยตลอดตั้งแต่ช่วงปี 2547-2550 ก่อนที่อัตราการขยายตัวจะปรับตัวเป็นบวก ในปี 2551 ซึ่งตรงข้ามกับการขยายตัวของการส่งออก จากเดิมที่มีอัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 9.28 ในปี 2547 และในปี 2548 อัตราการค้าขยายลดลงเหลือเพียงร้อยละ 0.68 และลดลงติดลบทุกปีจนถึงปี 2551 (ภาพที่ 4.10)

4.1.1.2.3 ด้านศุลกากรเชียงแสน – ประเทศจีน (ตอนใต้)

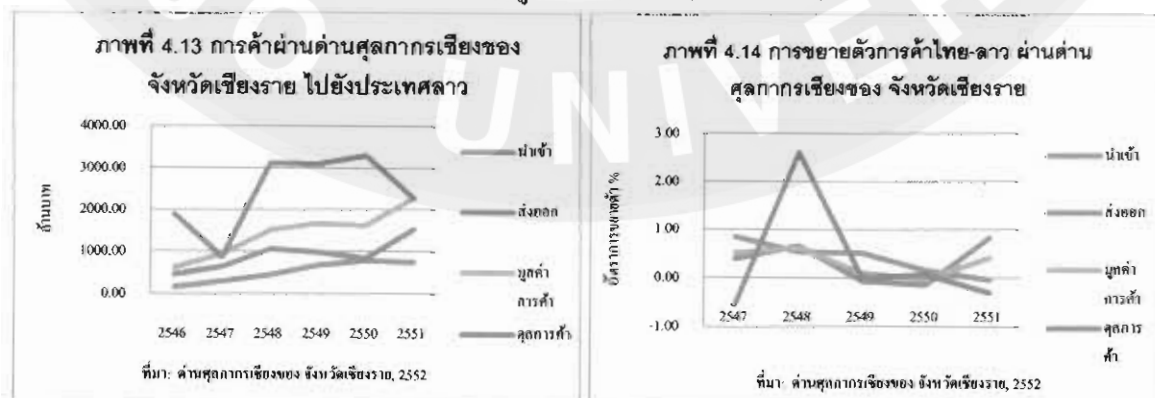
การค้าไทย-จีน (ตอนใต้) ผ่านด่านศุลกากรเชียงแสนมูลค่าการค้าโดยรวมสูงกว่าการส่งออกไปยังประเทศพม่า และประเทศลาว ที่ส่งออกผ่านช่องทางเดียวกันนี้ มูลค่าการค้าทั้งหมด การส่งออก และการนำเข้าลดลงในช่วงปี 2546-2547 ก่อนที่จะปรับตัวขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปี 2547 – 2548 และสภาพการค้ามีการทรงตัวอยู่ระดับสูงต่อเนื่องมาอีก 3 ปี ก่อนที่ปรับตัวลดลงเล็กน้อยในปี 2551

อย่างไรก็ตามในช่วงที่มีการค้าลดลงในปี 2547 และ 2551 กลับพบว่าดุลการค้ามีการปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด (ภาพที่ 4.11 และตารางที่ 4.10) สำหรับอัตราการขยายตัวของดุลการค้า มีการเปลี่ยนแปลงมากในช่วงปี 2548 โดยเฉพาะอัตราการขยายตัวของดุลการค้าที่ประเทศไทยได้รับสูงถึงร้อยละ 2.60 ส่วนในปีอื่นๆ อัตราการขยายตัวของการค้าไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก (ภาพที่ 4.12)

4.1.2.3 ด้านศุลกากรเชียงของ

การค้าชายแดนที่ผ่านด่านศุลกากรเชียงของ ช่วงปี 2546 – 2551 การค้าโดยรวมทั้งการนำเข้า และส่งออก มีการค้าระหว่างกันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมา ก่อนที่จะลดลงเล็กน้อยในปี 2550 ปรับตัวเพิ่มขึ้นใหม่อีกครั้งในปี 2551 โดยตลอดช่วงปี 2546-2551 ประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด (ภาพที่ 4.13 และตารางที่ 4.11) ในด้านอัตราการค้ามีการขยายตัวทั้งการนำเข้า และส่งออกลดลงอย่างต่อเนื่องจนถึงติดลบ ตั้งแต่ปี 2548 – 2550 แต่ที่เห็นได้ชัดเจนคืออัตราการขยายตัวของดุลการค้าปรับตัวจากการติดลบในปี 2547 เท่ากับ -0.54 เพิ่มขึ้นเป็น 2.60 ในปี 2548 และปรับตัวติดลบอีกครั้งในปีถัดมา และทรงตัวอยู่จนถึงปี 2551 (ภาพที่ 4.14)

ตารางที่ 4.8 การค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ไปยังประเทศพม่า

เดือน	2546		2547		2548		2549		2550		2551	
	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก
ม.ค.	-	2,607,125.00	1,003,544.00	3,334,296.00	-	48,183,060.00	1,261,766.00	53,348,407.00	-	82,911,161.00	-	175,037,284.00
ก.พ.	-	167,679.00	500	11,637,772.00	-	30,493,688.00	31,133,906.00	45,358,759.00	36,552.00	110,069,174.00	193,500.00	77,917,603.00
มี.ค.	-	4,446,438.00	90,500.00	6,789,080.00	84,000.00	77,153,323.00	-	141,512,085.00	-	62,855,705.00	-	187,104,175.26
เม.ย.	-	88,000.00	-	8,776,446.00	-	69,004,988.00	516,015.00	50,345,307.00	-	126,126,375.00	-	125,355,454.00
พ.ค.	-	3,630,250.00	-	8,702,324.00	236,613.00	57,493,109.00	418,275.00	127,549,148.00	652,903.00	80,150,305.00	-	144,714,559.00
มิ.ย.	-	301,331.00	-	5,303,742.00	-	43,149,408.00	-	111,439,787.00	316,800.00	55,544,929.00	-	100,952,744.72
ก.ค.	-	1,089,350.00	73,864.00	3,277,309.00	-	114,293,763.00	19,360.00	69,455,637.00	-	56,646,001.00	-	94,209,651.00
ส.ค.	-	100,000.00	-	14,514,000.00	302,432.00	321,141,060.00	-	124,717,468.91	-	123,332,507.00	-	125,740,665.00
ก.ย.	-	2,003,831.00	-	13,835,630.00	2,700.00	151,238,319.00	-	118,156,333.93	-	42,412,447.00	-	219,464,824.00
ต.ค.	-	2,269,900.00	-	38,259,249.00	-	174,116,020.00	-	102,230,040.39	10,640.00	57,509,051.00	-	165,730,436.00
พ.ย.	816,740.00	870,560.00	-	34,169,555.00	6,664,316.00	131,143,041.00	-	114,138,843.44	342,840.00	134,267,307.00	-	157,597,118.00
ธ.ค.	-	1,894,481.17	-	48,596,395.00	36,760,428.00	108,240,989.00	-	41,835,294.35	-	81,954,918.00	-	168,771,656.45
รวม	816,740.00	19,468,945.17	1,168,408.00	197,195,798.00	44,050,489.00	1,325,650,768.00	33,349,322.00	1,100,117,111.02	1,359,735.00	1,013,779,880.00	193,500.00	1,742,596,168.43

ที่มา: ด่านศุลกากรจังหวัดเชียงราย, 2552

ตารางที่ 4.9 การค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ไปยังประเทศลาว

เดือน	2546		2547		2548		2549		2550		2551	
	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก
ม.ค.	12,421,112.79	5,001,786.76	3,937,535.00	1,771,568.00	5,653,098.00	10,457,913.00	2,397,700.00	13,742,214.00	1,736,489.00	69,901,588.00	2,578,859.00	7,177,221.00
ก.พ.	8,519,634.73	2,245,509.80	2,963,600.00	1,898,097.00	4,638,628.00	3,156,029.00	2,665,975.00	11,130,417.00	656,674.00	24,799,384.00	544,028.00	17,346,618.00
มี.ค.	9,812,840.00	4,985,037.60	6,157,282.00	742,444.00	4,327,719.00	7,314,611.00	2,583,126.00	36,102,030.00	4,134,454.00	25,834,231.00	2,204,768.00	13,428,156.65
เม.ย.	8,378,400.00	2,005,803.87	4,027,020.00	2,188,349.00	3,766,223.00	7,485,732.00	2,526,380.00	3,325,872.00	903,549.00	24,629,700.00	1,483,790.50	5,553,186.00
พ.ค.	9,068,018.00	1,789,695.00	3,960,600.00	6,665,720.00	3,494,463.00	51,523,311.00	1,227,703.00	39,666,745.00	151,737.00	4,849,687.00	1,471,381.59	20,215,737.00
มิ.ย.	3,415,400.00	3,058,544.90	5,333,400.00	2,026,877.00	807,832.00	4,303,269.00	205,506.00	48,262,527.00	1,639,347.00	6,310,856.00	-	10,269,351.18
ก.ค.	4,980,600.00	1,318,041.80	4,968,286.00	3,479,302.00	1,082,543.00	43,860,513.00	539,600.00	19,336,304.00	1,661,135.00	8,048,062.00	350,000.00	28,065,958.00
ส.ค.	5,421,314.20	1,730,926.04	5,139,299.00	162,908,970.00	3,201,083.00	112,986,176.00	1,443,920.00	52,913,187.00	749,922.00	7,468,121.00	5,517,000.00	31,390,866.00
ก.ย.	3,463,145.49	871,542.40	6,621,456.00	71,875,081.00	4,737,312.00	91,942,780.00	2,039,606.00	59,738,584.00	-	1,250,965.00	1,500,012.80	55,521,436.00
ต.ค.	6,167,906.72	2,260,703.00	8,758,175.00	8,121,914.00	6,213,819.00	32,249,803.00	1,736,489.00	69,901,588.00	863,359.00	13,325,787.00	4,797,605.64	29,590,639.00
พ.ย.	4,405,036.00	977,550.00	6,423,365.00	3,233,515.00	4,373,185.00	64,539,426.00	656,674.00	24,799,384.00	2,449,826.00	85,182,495.00	227,441.28	27,489,930.00
ธ.ค.	-	-	6,921,747.00	4,771,079.00	4,188,152.00	23,250,309.00	4,134,454.00	25,834,231.00	1,493,782.00	74,577,116.00	4,102,284.24	82,620,866.00
รวม	76,053,407.93	26,245,141.17	65,211,765.00	269,682,916.00	46,484,057.00	453,069,872.00	22,157,133.00	404,753,183.00	16,440,274.00	346,177,992.00	24,777,171.05	326,669,964.83

ที่มา: ด่านศุลกากรจังหวัดเชียงราย, 2552

ตารางที่ 4.10 การค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ไปยังประเทศจีน (ตอนใต้)

เดือน	2546		2547		2548		2549		2550		2551	
	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก
ม.ค.	43,715,682.08	346,872,328.14	73,969,775.00	175,974,775.00	73,771,442.00	368,636,194.00	68,086,649.00	331,590,274.00	160,370,156.00	414,901,429.00	100,303,267.00	273,591,235.00
ก.พ.	20,231,321.04	87,611,534.37	35,400,961.00	172,636,700.00	29,565,970.00	209,003,530.00	53,758,037.00	345,688,458.00	151,491,327.00	428,497,154.00	35,362,611.00	158,172,130.00
มี.ค.	21,407,492.32	95,715,029.21	32,681,714.00	43,632,503.00	45,928,391.00	468,179,643.00	42,948,881.00	295,035,049.00	120,562,278.00	473,597,575.00	43,545,389.15	304,862,704.96
เม.ย.	15,434,191.86	114,046,423.23	47,928,921.00	59,490,530.00	44,356,220.00	221,685,151.00	66,397,157.00	190,058,645.00	74,331,794.00	321,052,860.00	38,805,395.90	186,095,467.60
พ.ค.	41,501,471.23	64,497,503.00	60,056,908.00	106,981,150.00	47,009,669.00	272,596,146.00	59,267,263.00	252,462,065.00	37,089,169.00	171,773,497.00	82,655,528.30	284,359,380.00
มิ.ย.	30,234,147.55	69,647,329.06	108,691,449.00	121,316,150.00	120,225,651.00	177,703,942.00	62,219,984.00	340,558,929.00	46,273,621.00	249,315,790.00	108,225,895.59	342,062,016.17
ก.ค.	55,957,888.72	160,670,458.79	45,702,100.00	137,134,817.00	52,692,062.00	244,892,209.00	64,180,384.00	309,103,923.00	48,174,792.00	240,494,747.00	140,914,247.79	260,473,977.00
ส.ค.	92,566,583.19	737,074,063.50	86,573,028.00	171,337,971.00	82,694,834.00	411,310,689.00	78,958,939.00	462,946,946.00	56,676,610.00	177,204,651.00	98,277,985.27	282,678,005.00
ก.ย.	122,639,430.54	427,844,671.75	135,186,238.00	105,761,855.00	153,045,145.00	422,104,160.00	161,540,715.00	344,702,969.00	57,125,201.00	225,884,003.00	188,720,698.64	359,479,925.00
ต.ค.	264,794,889.63	236,494,788.87	212,866,093.00	285,563,566.00	143,105,594.00	504,150,316.00	160,370,156.00	414,901,429.00	76,203,492.00	466,124,368.00	177,916,533.53	382,629,076.00
พ.ย.	211,484,456.00	466,033,601.00	226,089,532.00	379,800,690.00	158,955,891.00	359,833,608.00	151,491,327.00	428,497,154.00	59,182,145.00	667,607,692.00	174,576,657.81	459,646,289.00
ธ.ค.	-	-	177,223,480.00	350,627,049.00	95,977,790.00	511,721,188.00	120,562,278.00	473,597,575.00	102,197,177.00	454,887,181.00	173,194,223.80	351,672,278.00
รวม	919,967,554.16	2,806,507,730.92	1,242,370,199.00	2,110,257,756.00	1,047,328,659.00	4,171,816,776.00	1,089,781,770.00	4,189,143,416.00	989,677,762.00	4,291,340,947.00	1,362,498,433.78	3,645,722,483.73

ที่มา: ด่านศุลกากรจังหวัดเชียงราย, 2552

ตารางที่ 4.11 การค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงของ จังหวัดเชียงราย ไปยังประเทศลาว

เดือน	2546		2547		2548		2549		2550		2551	
	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก
ม.ค.	16,270,987.48	61,570,299.66	19,548,317.48	24,301,523.94	38,361,728.41	70,901,260.73	49,977,466.46	65,578,242.80	59,370,025.12	49,620,650.99	86,876,582.02	139,367,519.33
ก.พ.	18,869,886.77	56,640,614.82	37,366,887.33	61,255,913.40	31,662,224.91	79,967,948.52	63,013,783.18	111,576,789.20	72,200,007.61	81,455,642.09	78,737,869.47	124,506,219.20
มี.ค.	15,429,175.92	66,490,297.48	38,963,747.71	66,661,153.15	52,375,402.18	149,985,062.30	85,194,051.39	110,232,890.04	84,300,344.07	101,799,184.13	108,063,109.87	121,976,231.65
เม.ย.	18,693,422.26	42,355,374.43	25,307,558.73	42,183,407.53	27,040,806.14	44,959,935.22	39,941,858.53	76,784,543.02	58,727,678.15	82,651,036.58	60,158,147.87	112,682,636.70
พ.ค.	19,573,077.70	45,142,457.60	26,665,048.66	41,059,861.48	47,657,975.16	87,231,175.36	71,251,560.75	99,059,567.12	54,511,963.24	71,398,553.14	52,877,771.22	116,462,067.86
มิ.ย.	14,215,408.90	42,339,710.82	30,176,303.06	47,941,008.13	35,787,197.26	72,840,532.33	60,598,657.51	96,189,567.19	91,067,564.92	79,677,094.92	60,702,611.43	114,310,075.83
ก.ค.	10,800,524.12	26,438,530.36	10,785,716.54	48,939,868.90	35,249,863.86	81,604,370.41	41,107,324.54	56,576,128.89	57,592,405.26	56,534,028.50	76,020,287.02	107,450,681.70
ส.ค.	8,476,215.35	28,591,911.39	9,401,534.98	47,807,534.56	40,130,351.22	48,531,568.29	25,101,400.17	42,694,716.91	62,970,143.24	59,994,456.60	44,953,508.33	112,029,316.71
ก.ย.	6,779,196.31	28,506,395.13	12,261,121.19	46,614,227.99	20,541,299.61	49,957,228.18	28,186,378.28	93,000,442.77	52,543,364.78	56,148,975.50	31,849,178.55	134,836,499.40
ต.ถ.	15,715,974.93	35,497,981.40	15,974,143.63	49,611,091.26	23,933,659.12	146,245,935.32	59,370,025.12	49,620,650.99	41,946,381.33	55,549,203.89	51,214,033.35	145,791,825.07
พ.ย.	15,097,871.25	28,207,043.25	30,492,372.55	87,904,707.39	60,238,349.33	122,079,247.75	72,200,007.61	81,455,642.09	56,171,190.17	77,462,767.60	31,176,379.27	136,591,213.27
ธ.ค.	-	-	38,318,246.58	78,740,033.28	38,970,647.87	105,440,881.96	84,300,344.07	101,799,184.13	92,421,640.15	65,682,539.17	67,131,887.71	160,273,767.84
รวม	159,921,740.99	461,780,616.34	295,260,998.44	643,020,331.01	451,949,505.07	1,059,745,146.37	680,242,657.31	984,568,365.15	783,822,708.04	837,974,133.11	749,761,366.11	1,526,278,054.56

ที่มา: ด่านศุลกากรจังหวัดเชียงราย, 2552

4.1.2 ด้านศุลกากรแม่สอด จังหวัดตาก

การค้าชายแดนไทย-พม่า ผ่านด่านศุลกากรแม่สอด จังหวัดตาก มูลค่าการค้าระหว่างกันมีค่อนข้างสูงช่วงปี 2547 – 2551 มูลค่าการค้าแต่ละปีกว่า 10,000 ล้านบาท โดยในปี 2549 มีมูลค่าการค้าน้อยที่สุด และปี 2551 สูงเกือบ 20,000 ล้านบาท ในปี 2549 มูลค่าการค้าที่ต่ำเนื่องจากรัฐบาลพม่าได้ปิดด่านการค้าเป็นระยะเวลากว่า 6 เดือน เพราะปัญหาภายในของพม่าเองกับชนกลุ่มน้อย จึงส่งผลกระทบต่อการค้าชายแดน การค้าผ่านช่องทางนี้เป็นการส่งออกมากกว่าการนำเข้า ทำให้ประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า อย่างไรก็ตามแต่ก็ไม่สูงมากนักเนื่องจากมูลค่าการนำเข้าก็ใกล้เคียงกัน (ภาพที่ 4.15 และตารางที่ 4.12) และอัตราการขยายตัวการค้าระหว่างกันก็ไม่แน่นอน (ภาพที่ 4.16) เพราะรัฐบาลทหารพม่ามักจะสั่งปิดด่านการค้าโดยไม่มีสาเหตุ และไม่ได้แจ้งล่วงหน้าให้กับฝ่ายไทยได้รับทราบ และการกำหนดเปิดด่านก็ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับคำสั่งของรัฐบาลกลาง โดยรัฐบาลระดับท้องถิ่นไม่มีอำนาจในตัดสินใจ ตลอดจนขึ้นอยู่กับปัญหาการเมืองภายในประเทศพม่าเองและปัญหากับชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนที่อยู่ตลอดชายแดนจังหวัดตากเป็นเขตที่อยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ต่อต้านรัฐบาลทหารพม่า ซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อการค้าชายแดนไทย-พม่า ด้านศุลกากรแม่สอด จังหวัดตาก

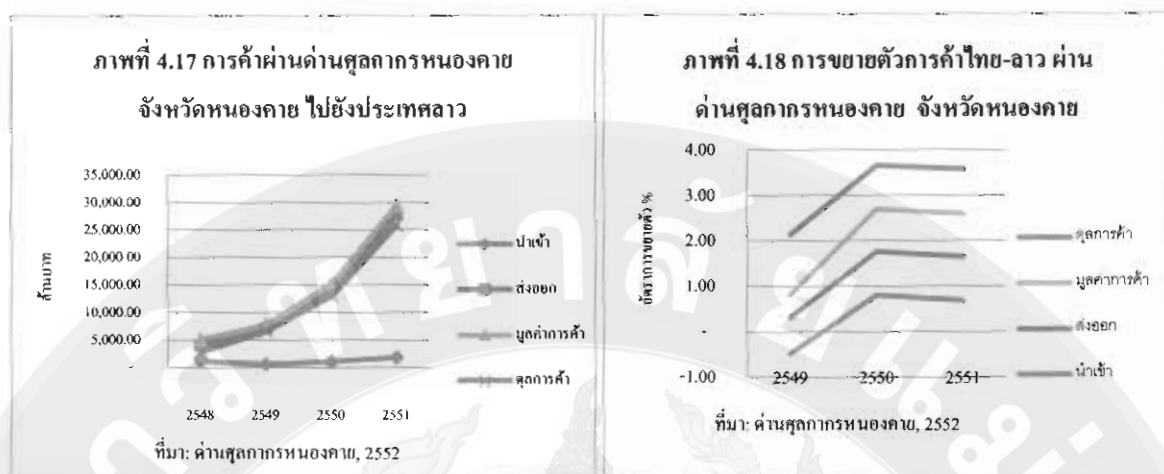
สินค้านำเข้า ที่สำคัญที่ประเทศไทยนำเข้าจากพม่าเกือบทั้งหมดเป็นกลุ่มสินค้าเกษตรและป่านไม้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มสินค้าเฟอร์นิเจอร์สั่งประดิษฐ์จากไม้ที่มีมูลค่าของการนำเข้าสูงต่อเนื่องทุกปี ตั้งแต่ปี 2547 ที่มีมูลค่าเพียง 5,504,074.00 บาท เพิ่มขึ้นเป็น 481,249,967.75 บาท ในปี 2551 รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการนำเข้าสูงในอัตราที่ใกล้เคียงกันทุกปีในช่วงปี 2547 – 2551 เฉลี่ยปีละกว่า 170 ล้านบาท และอันดับที่ 3 เป็นปลาเบญจพรรณสด สินค้าในกลุ่มนี้มีการนำเข้าอยู่ระหว่าง 80 – 160 ล้านบาทในแต่ละปี ซึ่งสูงกว่าในกลุ่มสินค้าอื่นๆ (ตารางที่ 4.13)

สินค้าส่งออก ไปยังประเทศพม่าที่สำคัญในช่วงปี 2547 - 2551 คือ สินค้าในหมวดอุตสาหกรรม โดยที่ส่งออกมากที่สุดได้แก่ น้ำมันพืชมีขดการส่งออกปีละกว่า 2,000 ล้านบาท โดยปี 2548 มีขดส่งออกมากที่สุดกว่า 6,000 ล้านบาท รองลงมาเป็นผงชูรสมีการส่งออกมากที่สุดในปี 2547 จำนวน 1,030,707,035.67 ล้านบาท ส่วนปีอื่นๆ ส่งออกกว่าปีละ 450 ล้านบาท อันดับที่ 3 คือ ผ้าทอ พม่ามีการนำเข้าปีเฉลี่ยต่ำกว่า 360 ล้านบาท (ตารางที่ 4.14)

4.1.3 ด้านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย

การค้าชายแดนไทย-ลาว ผ่านด่านศุลกากรหนองคายช่วงปี 2548 - 2551 การนำเข้า การส่งออก มูลค่าการค้ารวม และดุลการค้า มีอัตราการขยายตัวของการค้าระหว่างกันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2548 มีการนำเข้าสินค้าจากประเทศลาวเพียง 1,164.98 ล้านบาท และมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นทุกปี จนถึงปี 2551 มูลค่าการนำเข้าสูงถึง 1,824.11 ล้านบาท โดยขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 56 จากปี 2548 ในด้านการส่งออกของประเทศไทยในปี 2548 จำนวน 4,019.55 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 27,717.84 ล้านบาท ในปี 2551 หรือขยายตัวเพิ่มขึ้น 6.5 เท่าจากปี 2548 ทั้งการนำเข้าและส่งออก ที่มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ส่งผลให้มูลค่าการค้ารวมระหว่างไทย-ลาว ผ่านด่านศุลกากรหนองคาย สูงตามไปด้วย การค้าที่เกิดขึ้นประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอดและเพิ่มสูงขึ้นทุกปีตามขดการส่งออกที่สูงกว่าการนำเข้า (ภาพที่ 4.17 และ ตารางที่ 4.15) สำหรับอัตราการขยายตัวการค้าแต่ละปี พบว่า อัตราการขยายตัวการค้าเพิ่มขึ้นสูงในช่วงปี 2549 - 2550 และในปี 2550 - 2551 อัตราขยายตัวการค้าลดลงเล็กน้อย (ภาพที่ 4.18)

การค้าผ่านแดนไทย-ลาว ด้านศุลกากรหนองคาย การค้าผ่านแดนผ่านช่องทางนี้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2548 การค้าผ่านแดนขาเข้าจากประเทศที่ 3 ผ่านประเทศไทยไปยังประเทศลาว มีมูลค่าเพียง 4,675.46 ล้านบาท และเพิ่มสูงขึ้นเป็น 9,411.59 ล้านบาท ในปี 2551 หรือ ขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณ 2 เท่าตัวเมื่อเทียบกับปี 2548 ส่วนด้านการส่งออกของประเทศไทยผ่านแดนของประเทศไทยไปยังประเทศที่ 3 มีมูลค่าการค้าสูงขึ้นเช่นกันในช่วงปี 2548 - 2549 จาก 6,445.06 ล้านบาท เป็น 6,947.27 ล้านบาท ตามลำดับ ก่อนที่การส่งออกผ่านแดนจะลดลงเล็กน้อยในปี 2550 และปรับตัวเพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดดเป็น 2 เท่าในปี 2551 เมื่อเทียบกับการส่งออกผ่านแดนในปี 2550 (ภาพที่ 4.19 และ ตารางที่ 4.15)

สินค้านำเข้า ที่สำคัญจากประเทศลาวผ่านด่านศุลกากรหนองคายในช่วงปี 2548 - 2551 คือ ไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้โดยมีการนำเข้ามากที่สุดในปี 2548 มูลค่าสูงถึง 885,948,437.51 บาท และปีที่ถัดมา 2549 มีการนำเข้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้น้อยที่สุดเพียง 460,405,592.86 บาท นอกจากนี้มูลค่าการนำเข้าที่สูงอีก 2 กลุ่มผลิตภัณฑ์ คือ ยานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ และเครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์ ซึ่งเป็นการนำกลับของบริษัทในประเทศไทยที่ได้รับการประมวลการก่อสร้างจากรัฐบาลลาว และเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติงานก็จะนำเครื่องไม้เครื่องมือเหล่านั้นกลับ อย่างไรก็ตามสินค้าที่มีการเข้ามากอีกกลุ่มหนึ่งเป็นสิ่งทอและเสื้อผ้า มีการนำเข้าสูงอย่างต่อเนื่องทุกปีตั้งแต่ปี 2548 มูลค่าการนำเข้าเท่ากับ 50,368,698.86 บาท และการนำเข้าเพิ่มขึ้นประมาณ 4 เท่าตัวในปี 2551 โดยมีการนำเข้ารวมทั้งสิ้น 216,868,996.07 บาท (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.12 การค้าผ่านด่านศุลกากรแม่สอด จังหวัดตาก ไปยังประเทศพม่า

เดือน	2547		2548		2549		2550		2551	
	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก
ม.ค.	47,440,300.00	748,780,000.00	64,552,805.70	1,197,743,381.04	78,515,375.51	1,134,141,831.76	109,206,599.15	973,181,938.50	99,132,210.99	1,449,152,054.05
ก.พ.	42,369,000.00	811,950,000.00	58,823,046.67	1,466,015,733.35	101,978,064.02	1,441,394,373.54	86,102,521.08	889,429,171.40	86,115,702.97	1,342,448,587.98
มี.ค.	42,358,458.08	983,303,899.01	72,807,172.84	1,368,204,295.84	134,295,386.56	1,211,087,811.15	93,528,737.46	1,087,054,966.00	125,318,815.01	1,518,989,347.24
เม.ย.	37,539,184.07	874,570,000.00	53,849,437.65	1,022,498,947.49	94,013,234.71	1,021,182,587.52	77,897,928.50	895,028,924.58	84,463,866.94	1,236,457,915.79
พ.ค.	46,755,000.00	1,060,119,000.00	82,912,964.96	966,688,009.80	243,922,014.45	855,584,882.94	93,852,746.34	985,715,704.72	112,102,222.43	1,731,506,157.97
มิ.ย.	51,880,000.00	1,061,920,000.00	74,367,840.96	1,023,909,205.25	124,591,586.29	733,137,812.28	82,790,188.54	1,063,903,810.85	118,451,918.82	1,869,723,634.44
ก.ค.	46,708,465.32	1,052,872,974.68	51,423,085.83	726,271,761.61	89,746,930.40	603,261,914.33	70,045,622.66	1,000,187,427.38	120,515,987.65	1,750,155,604.29
ส.ค.	69,305,539.87	1,164,748,712.99	47,893,953.37	697,691,974.09	126,090,862.15	663,900,113.97	67,948,394.23	796,402,808.71	93,101,237.78	1,690,040,164.81
ก.ย.	60,766,581.14	1,120,671,745.87	53,910,627.92	864,300,646.60	80,059,037.09	787,399,306.66	79,044,621.41	1,035,741,262.70	115,635,375.85	1,341,767,466.62
ต.ค.	62,975,950.65	861,672,954.04	59,408,549.61	993,252,369.80	58,162,188.98	799,230,842.21	80,933,327.97	1,160,378,837.20	130,159,381.47	1,584,002,571.26
พ.ย.	57,896,237.01	843,066,276.88	55,108,543.79	1,044,782,451.57	84,301,343.51	740,653,171.08	96,719,380.34	1,176,001,569.53	127,557,844.26	1,575,463,643.70
ธ.ค.	78,886,003.05	1,152,655,563.16	67,457,329.22	1,172,477,921.56	88,861,253.35	840,947,105.54	88,963,155.51	1,246,513,492.57	170,105,950.21	1,359,609,848.18
รวม	644,880,719.19	11,736,331,126.63	742,515,358.52	12,543,836,698.00	1,304,537,277.02	10,831,921,752.98	1,027,033,223.19	12,309,539,914.14	1,382,660,514.38	18,449,316,996.33

ที่มา: ด่านศุลกากรแม่สอด, 2552

ตารางที่ 4.13 สินค้านำเข้าด้านศุลกากรแม่สอด จังหวัดตาก ปี 2547-2551

สินค้านำเข้า	2547	2548	2549	2550	2551	รวม
	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)
1 กระเพาะปลาตากแห้ง	56,343,023.08	46,965,744.20	51,941,445.45	24,725,780.00	37,354,400.00	217,330,392.73
2 ปลาแห้งธรรมชาติ	107,805,484.55	123,854,014.90	154,678,371.93	118,537,520.14	87,359,527.81	592,234,919.33
3 ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์	198,703,247.22	192,487,700.81	171,539,078.81	192,859,521.59	180,197,593.02	935,787,141.45
4 โคเนื้อ	100,752,000.00	112,624,000.00	91,312,000.00	31,308,000.00	46,804,000.00	382,800,000.00
5 กระป๋องนมวัว	39,256,000.00	45,556,000.00	28,548,000.00	18,420,000.00	29,636,000.00	161,416,000.00
6 พริกแห้งกระดุมแคปซูล	45,441,920.00	14,662,372.76	5,378,240.00	5,956,300.00	42,772,200.00	114,211,032.76
7 กุ้ง-ผลิตภัณฑ์กุ้ง	21,041,467.17	20,787,197.44	30,673,745.64	15,566,134.60	10,871,580.24	98,940,125.09
8 ถั่วลิสง	4,538,100.00	5,949,698.50	8,183,682.75	7,850,775.00	9,530,728.25	36,052,984.50
9 ถั่วเขียว	1,456,819.73	12,401,977.77	7,030,735.29	23,151,637.13	807,020.80	44,846,190.72
10 ไข่ไก่	17,123,871.00	19,113,256.00	14,915,910.00	18,847,860.00	6,840,670.00	76,841,567.00
11 เฟอร์นิเจอร์สิ่งประดิษฐ์จากไม้	5,504,074.00	19,155,329.58	347,270,105.78	334,912,627.73	481,249,967.75	1,188,092,104.84
12 เปลือกไม้แห้ง	1,495,173.36	1,434,723.84	82,273.20	151,670.40	-	3,163,840.80
13 ไข่เจียว	1,163,270.00	2,509,020.00	1,494,216.00	1,086,938.00	492,332.00	6,745,776.00
14 เครื่องเงินสภาพเก่า	837,280.00	640,268.00	719,857.00	391,945.00	386,730.00	2,976,080.00
15 ปลาไหลอนา	1,986,750.00	3,255,300.00	3,238,125.00	3,354,668.27	4,318,250.00	16,153,093.27
16 ผ้าฝ้ายทอ	253,000.00	6,182,950.00	8,149,000.00	5,683,100.00	2,835,197.25	23,103,247.25
17 กาน้ำ	220,596.00	27,195.00	904,783.68	4,809,053.00	6,226,307.00	12,187,934.68
18 กิ๊ตส์	613,530.00	447,095.00	894,490.00	962,280.00	613,825.00	3,531,220.00
19 หยกเนื้ออ่อนแกะสลัก	628,500.00	931,550.00	382,940.00	22,000.00	1,177,316.49	3,142,306.49
20 หวานเส้น	124,900.00	247,524.99	240,891.40	1,065,000.00	180,000.00	1,858,316.39
21 เครื่องจักรสานทำด้วยหวาย	401,665.36	419,563.68	899,520.61	3,934,652.78	1,529,136.62	7,184,539.05
22 เมงคานามีชีวิต	311,175.00	1,345,800.00	1,474,300.00	3,332,183.41	2,660,000.00	9,123,458.41
23 หอยขี้บั้ง	1,155,583.00	14,646,002.04	6,549,323.98	414,300.00	3,190,835.43	25,956,044.45
24 หอมแดง	2,455,195.40	11,344,947.40	24,141,687.73	8,769,149.30	114,486,697.23	161,197,677.06
25 กระเทียม	2,913,600.00	3,341,287.50	2,965,027.50	594,912.35	6,676,781.23	16,491,608.58
26 เมล็ดงา	11,571,782.34	1,861,287.00	390,232.52	16,936,395.08	22,451,925.37	53,211,622.31
27 เปลือกกุ้งป่นใช้เป็นอาหารสัตว์	-	27,268,000.00	101,609,600.00	13,950,000.00	-	142,827,600.00
28 เมล็ดมะม่วงหิมพานต์	-	400,000.00	7,834,805.84	37,408,171.02	14,305,982.50	59,948,959.36

ที่มา: ด้านศุลกากรแม่สอด, 2552

ตารางที่ 4.14 สินค้าส่งออกด้านศุลกากรแม่สอด จังหวัดตาก ปี 2547-2551

สินค้าส่งออก	2547	2548	2549	2550	2551	รวม
	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)	มูลค่า (บาท)
1 น้ำมันพืช	2,228,310,901.88	665,997,796.22	183,235,832.10	289,623,283.40	7,076,494,705.74	5,443,662,519.34
2 ผงชูรส	1,030,707,035.67	965,163,897.12	502,597,730.18	480,577,298.26	450,988,617.91	3,430,034,579.14
3 เม็ดพลาสติก	543,541,361.99	57,922,528.77	258,489,301.97	-	59,889,157.93	919,842,350.66
4 รองจักรยานยนต์	279,974,700.00	164,090,900.00	245,570,400.00	256,108,809.56	763,468,912.00	1,709,213,721.56
5 โทรศัพท์	349,587,201.86	242,042,974.80	197,409,624.00	57,837,735.00	-	846,877,535.66
6 ห้าทอง	380,205,519.06	389,284,152.29	371,486,065.88	439,359,149.49	368,178,916.95	1,948,513,803.67
7 บทพิมพ์สิ่งสำเร็จรูป	86,916,551.08	25,748,150.26	77,030,916.51	14,703,900.26	-	204,399,518.11
8 นมข้น	248,322,564.48	267,041,448.42	23,002,910.00	122,108,334.04	190,451,362.00	850,926,618.94
9 รองเท้าแตะพองน้ำ	208,890,186.00	163,761,552.00	146,455,534.00	91,347,726.00	171,501,755.96	781,956,753.96
10 ยารักษาโรค	197,101,377.56	217,774,814.99	226,155,407.71	136,510,764.65	460,781,080.23	1,238,323,445.14
11 ตู้เย็น	48,630,017.82	33,381,955.00	96,509,242.00	22,934,037.00	22,704,672.00	224,159,923.82
12 โพลี(เอทิลีนเทฟทาเลต)	63,419,656.76	912,121,510.39	70,505,400.81	87,779,287.51	91,809,939.40	1,225,635,794.87
13 สวิมทีกอม	129,846,477.60	61,058,457.80	89,207,635.43	-	82,350,043.78	362,462,614.61
14 ยาวีคามิน	9,942,977.00	-	5,516,572.50	-	22,591,862.36	38,051,411.86
15 ไม้มีกเคชอ	-	229,278,198.70	236,390,312.76	457,575,070.24	769,807,700.93	1,693,051,282.63
16 น้ำมันเบนซิน	-	-	89,336,168.00	264,760,571.46	654,255,213.09	1,008,451,952.55
17 ปุ๋ยเคมีชีววิด	100,789,622.00	140,220,088.00	77,599,055.00	35,329,240.00	7,421,081.00	361,359,086.00
18 นมผง	-	41,373,117.56	-	43,561,563.86	-	84,934,681.42
19 แผ่นเหล็กชุบสังกะสีชนิดลูกฟูก	126,512,271.20	20,171,743.00	123,075,139.00	59,326,038.97	632,099,814.98	961,185,007.15
20 น้ำอัดลม	32,464,060.00	39,433,041.00	17,621,981.00	12,997,615.00	115,664,461.79	218,181,158.79
21 เอลเซจิตที่ไร้สำหรับ สควร์เครื่องแบบลูกสูบ	-	52,390,425.51	239,368,062.83	217,889,779.38	11,836,308.82	521,484,576.54
22 อวนจับปลา	131,634,486.07	115,694,151.52	203,672,625.23	227,471,986.80	279,155,857.26	957,629,106.88

ที่มา: ด้านศุลกากรแม่สอด, 2552

ตารางที่ 4.15 การค้าผ่านด่านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย ไปยังประเทศลาว

เดือน	2548				2549			
	นำเข้า	ส่งออก	ผ่านแดน-ขาเข้า	ผ่านแดน-ขาออก	นำเข้า	ส่งออก	ผ่านแดน-ขาเข้า	ผ่านแดน-ขาออก
ม.ค.	61,927,373.90	217,781,678.47	341,250,208.55	550,110,605.09	64,676,248.37	743,734,926.91	665,985,633.88	642,511,804.66
ก.พ.	64,692,227.17	242,640,662.81	314,098,190.69	549,578,033.13	85,399,074.77	802,093,304.11	393,711,860.22	628,721,872.33
มี.ค.	123,771,658.28	367,808,128.05	313,058,741.07	493,387,485.80	96,415,015.39	866,909,483.14	584,370,139.78	608,756,176.18
เม.ย.	119,676,560.12	306,925,524.85	542,886,717.18	298,968,810.29	92,632,809.56	782,085,795.17	430,030,291.66	441,355,398.91
พ.ค.	108,116,224.60	449,693,585.43	497,720,430.41	524,308,515.93	110,807,963.73	208,548,400.95	483,801,686.34	426,157,195.62
มิ.ย.	124,258,452.02	303,627,799.36	373,921,874.17	663,104,363.58	25,338,721.10	147,594,193.47	395,430,887.93	686,166,610.11
ก.ค.	100,375,827.39	209,709,524.22	303,678,666.59	619,155,721.23	28,529,917.45	88,497,539.53	423,939,799.46	620,090,724.56
ส.ค.	145,202,031.39	239,142,617.25	402,762,021.09	663,244,582.16	10,882,265.95	144,909,078.30	331,505,162.88	688,324,478.82
ก.ย.	72,873,181.19	236,739,414.78	483,273,703.12	573,395,154.64	13,372,462.63	124,614,993.48	608,034,982.77	469,711,327.97
ต.ถ.	90,553,244.17	303,357,969.66	522,851,994.30	639,154,523.21	9,515,966.62	1,087,082,134.80	444,341,251.87	488,541,101.53
พ.ย.	70,624,420.30	363,234,867.33	579,958,508.50	870,655,412.68	6,965,874.92	1,079,984,298.05	525,058,019.57	634,134,580.54
ธ.ค.	82,905,197.93	778,884,828.85	-	-	57,817,639.16	1,137,136,852.35	468,939,046.09	592,802,454.54
รวม	1,164,976,398.46	4,019,546,601.06	4,675,461,055.67	6,445,063,207.74	602,353,959.65	7,213,191,000.26	5,286,209,716.36	6,947,273,725.77

ที่มา: ด่านศุลกากรหนองคาย, 2552

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

เดือน	2550				2551			
	นำเข้า	ส่งออก	ผ่านแดน-ขาเข้า	ผ่านแดน-ขาออก	นำเข้า	ส่งออก	ผ่านแดน-ขาเข้า	ผ่านแดน-ขาออก
ม.ก.	89,855,921.61	1,174,458,454.03	400,432,453.01	523,117,355.70	67,173,098.04	1,839,929,571.85	672,293,782.53	744,634,738.74
ก.พ.	108,812,330.15	1,064,983,795.06	504,115,352.44	480,678,149.51	23,802,929.59	1,671,964,404.26	602,416,613.65	587,744,460.84
มี.ค.	103,288,571.97	1,324,948,388.56	564,117,570.01	511,668,049.13	335,899,634.52	2,393,951,995.39	633,560,759.00	462,681,241.73
เม.ย.	126,741,485.90	1,092,880,117.66	554,473,539.80	360,553,649.46	141,103,528.77	2,243,495,481.47	765,241,184.38	451,714,679.60
พ.ค.	67,720,017.24	1,301,180,051.90	615,044,187.47	294,937,345.09	193,019,196.38	2,681,509,340.72	548,165,351.40	723,324,327.40
มิ.ย.	49,257,492.52	1,300,649,486.88	574,129,418.33	552,806,832.84	136,048,442.60	2,471,611,772.63	528,119,263.79	1,406,640,517.40
ก.ค.	126,712,477.94	1,264,686,382.94	672,032,072.31	643,513,986.49	111,285,213.26	2,426,938,205.01	740,623,123.03	1,723,284,256.85
ส.ค.	146,349,997.55	1,265,252,965.60	1,198,367,796.42	739,191,858.95	115,996,013.22	2,204,758,829.29	761,469,239.43	1,890,778,643.91
ก.ย.	97,772,680.35	1,257,773,475.51	765,802,260.43	535,039,465.25	136,923,235.87	2,588,590,907.11	946,996,319.65	2,114,063,724.72
ต.ค.	89,502,090.79	1,162,638,385.72	957,111,418.07	450,487,015.89	155,687,632.79	2,532,090,155.50	823,067,969.05	2,032,828,830.79
พ.ย.	54,929,518.84	1,066,100,392.34	1,143,579,553.06	641,978,832.88	152,560,580.89	2,282,025,660.16	1,114,982,172.39	529,070,227.35
ธ.ค.	26,047,107.18	809,963,745.82	1,388,390,134.94	650,363,916.10	254,607,663.87	2,380,977,562.40	1,274,657,691.60	2,174,674,748.95
รวม	1,086,989,692.04	14,085,515,642.01	9,337,595,756.29	6,384,336,457.29	1,824,107,169.81	27,717,843,885.80	9,411,593,469.90	14,841,442,398.28

ที่มา: คำนวณจากกรหนองคาน, 2552

ตารางที่ 4.16 สินค้านำเข้าด้านอุตสาหกรรมนอกราช จังหวัดหนองคาย ปี 2548-2551

อันดับ	กลุ่มสินค้าเข้า	2548	2549	2550	2551	รวม
1	ของใช้ประจำวัน(สินค้าอุปโภคบริโภค)	1,458,198.62	58,635.52	-	106,690.53	1,623,524.67
3	เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ	1,847,793.45	636,080.77	25,066.25	4,466,209.13	6,975,149.60
4	เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ฯ	14,764,786.96	38,904,462.93	59,786,066.58	142,792,705.30	256,248,021.77
5	เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	4,741,523.68	888,000.00	4,526,188.71	2,694,795.80	12,850,508.19
6	วัสดุก่อสร้าง	13,698,971.30	5,061,172.39	15,852,955.20	26,467,650.66	61,080,749.55
7	ยานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ	17,467,749.32	17,429,454.13	130,817,879.04	513,107,898.52	678,822,981.01
8	สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	-	-	-	5,488,378.40	5,488,378.40
9	พลาสติกและผลิตภัณฑ์	41,983.87	197,438.41	1,302,795.59	2,668,369.96	4,210,587.83
10	เคมีภัณฑ์	20,706.90	217,845.41	19,883,021.00	547,460.94	20,669,034.25
11	ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม	1,547,508.73	2,577,537.45	2,141,830.03	4,110,848.30	10,377,724.51
12	ผลิตภัณฑ์เซรามิก	-	-	-	-	-
13	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	-	58,505.10	11,341,931.62	492,035.28	11,892,472.00
14	สิ่งทอ-เส้นด้าย	50,368,698.86	32,512,880.31	24,597,804.52	216,868,996.07	324,348,379.76
16	กระดาษ กระดาษแข็ง และผลิตภัณฑ์	5,023,366.61	11,117,468.33	34,985,523.60	46,912,890.46	98,039,248.99
17	สินค้ากสิกรรม	21,606,323.40	10,931,140.58	42,582,563.66	22,169,886.51	97,289,914.15
19	แก้วและผลิตภัณฑ์	904,865.25	1,990,196.71	1,520,925.92	524,061.18	4,940,049.06
20	เครื่องดื่มและเครื่องดื่มบำรุงกำลัง	17,130.69	922,033.24	342,712.50	1,182,701.01	2,464,577.44
21	สินค้าประมงและปศุสัตว์	3,663,275.89	1,527,226.14	10,869,303.80	9,534,164.28	25,593,970.11
22	อิเล็กทรอนิกส์	118,749,257.24	7,931,307.08	48,428,252.58	271,214,936.56	446,323,753.46
23	ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	885,948,437.51	460,405,592.86	579,392,548.13	481,622,668.82	2,407,369,247.32
24	รองเท้าและชิ้นส่วน	2,119,459.37	1,529,760.79	2,226,411.28	5,145,480.67	11,021,112.11
25	เครื่องมือเครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์	244,113.12	175,638.86	16,841,799.07	8,306,276.61	25,567,827.66
26	เครื่องใช้สำนักงาน	29,828.50	-	-	668,201.28	698,029.78
28	ผลิตภัณฑ์โลหะ และอลูมิเนียม	764,265.83	27,300.00	151,885.82	189,027.28	1,132,478.93
32	เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน	-	-	-	634,059.45	634,059.45
33	เครื่องประดับ	-	-	-	249,362.59	249,362.59
34	ของเก่า-เครื่องใช้โบราณ	3,459,775.37	696,691.50	342,499.99	1,692,822.13	6,191,788.99
35	สินค้าอุตสาหกรรม	-	23,422.23	-	64,146.34	87,568.57
36	อื่นๆ	16,488,377.99	6,534,168.91	79,029,727.17	54,184,445.76	156,236,719.83

ที่มา: ด้านศุลกากรหนองคาย, 2552

สินค้าส่งออก ประเทศไทยส่งออกสินค้ามากที่สุดไปยังประเทศลาว ผ่านด่านศุลกากรหนองคาย คือ น้ำมันเชื้อเพลิง รองลงมาเป็นยานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ รวมทั้งวัสดุก่อสร้าง เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ สินค้าทั้งหมดในกลุ่มเหล่านี้ ประเทศลาวมีการนำเข้าสูง ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากบริษัทของคนไทยได้รับสัมปทานก่อสร้างจากรัฐบาลลาว ขณะเดียวกันประเทศลาวกำลังเร่งพัฒนาประเทศทำให้ความต้องการใช้สินค้าเหล่านี้ในประเทศมีความต้องการสูง ประกอบกับประเทศลาวเป็นประเทศปิดไม่มีทางออกทางทะเล จึงจำเป็นต้องนำเข้าสินค้าเชื้อเพลิงจากประเทศไทย ส่งผลให้ยอดการนำเข้าเชื้อเพลิง เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการก่อสร้างสูงตามไปด้วย อย่างไรก็ตามสินค้าในหมวดอื่นๆ เช่น สิ่งทอ-เสื้อผ้า มีการนำเข้าวัตถุดิบในการผลิตสูงจากประเทศไทยเช่นกัน ในปี 2548 มีการนำเข้าหมวดสิ่งทอ-เสื้อผ้าที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตเพียง 842,689,665.66 บาท และสูงขึ้นเป็น 2,262,094,340.41 บาทในปี 2551 หรือส่งออกเพิ่มขึ้นถึง 2.5 เท่าตัวเมื่อเทียบกับปี 2548 ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มผู้ผลิตเสื้อผ้าทั้งบริษัทของคนไทยเองและต่างชาติที่ลงทุนเคยลงทุนผลิตสินค้าในกลุ่มนี้ในประเทศไทยได้ย้ายฐานการผลิตเข้าไปลงทุนในประเทศลาว เพราะมีค่าแรงต้นทุนต่ำกว่าประเทศไทย แต่ด้วยประเทศไทยเคยเป็นฐานการผลิตสินค้าเหล่านี้มาก่อนดังนั้นวัตถุดิบที่ใช้ผลิตส่วนใหญ่ยังผลิตในประเทศไทย แม้ว่าจะย้ายฐานการผลิตสิ่งทอ-เสื้อผ้าเข้าไปในประเทศลาว ก็ยังคงใช้วัตถุดิบตั้งต้นในการผลิตจากประเทศไทย ดังนั้นจึงมีการนำเข้าสินค้ากลุ่มนี้จากประเทศไทยค่อนข้างสูงตามไปด้วย

สินค้าผ่านแดนขาเข้า สินค้าที่ประเทศลาวส่งเข้ามาประเทศไทย เพื่อที่จะส่งต่อไปยังประเทศที่ 3 ผ่านด่านศุลกากรหนองคาย สินค้านำเข้าที่สำคัญยังคงเป็นสิ่งทอ-เสื้อผ้า เช่นเดียวกับที่นำเข้าเป็นอันดับอื่นๆ จากประเทศไทย โดยประเทศลาวส่งผ่านแดนไทยไปประเทศที่ 3 ยังคงเป็นสินค้าสิ่งทอ-เสื้อผ้ามีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี จากปี 2548 ยอดการสินค้าผ่านแดนขาเข้าประมาณ 1,071 ล้านบาท จนกระทั่งปี 2551 มีการผ่านแดนขาเข้าเพิ่มขึ้นเป็น 1,362 ล้านบาท หรือมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 27 จากปี 2548 กลุ่มสินค้าผ่านแดนที่มีการนำเข้ารองลงมาเป็น ยานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ กลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องมืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.18)

สินค้าผ่านแดนขาออก เป็นสินค้าที่ประเทศที่ 3 ส่งผ่านแดนประเทศไทย ไปยังประเทศลาว ผ่านด่านศุลกากรหนองคาย สินค้าที่มีการส่งออกผ่านแดนมากที่สุดเป็นกลุ่มของกระดาษ กระดาษแข็ง และผลิตภัณฑ์ มีการส่งออกผ่านแดนช่วงปี 2548 – 2551 กว่าปีละ 5,200 ล้านบาท รองลงมาเป็นกลุ่มสินค้า ยานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบโดยมีการส่งออกผ่านแดนแบบก้าวกระโดดจากปี 2548 มี

การส่งออกผ่านแดนเพียง 30 ล้านบาท แต่ในปี 2551 มูลค่าการส่งออกผ่านแดนสูงถึง 210 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 7 เท่าตัวจากปี 2548 (ตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.17 สินค้าส่งออกด้านอุตสาหกรรมนอกราชอาณาจักรไทย ปี 2548-2551

อันดับ	กลุ่มสินค้าส่งออก	2548	2549	2550	2551	รวม
1	ของใช้ประจำวัน (สินค้าอุปโภคบริโภค)	306,971,235.90	425,662,862.36	928,555,991.19	1,355,198,891.30	3,016,388,980.75
2	สินค้าเชื้อเพลิง	1,405,334,225.25	1,690,617,645.45	3,261,657,368.68	7,156,659,682.15	13,514,268,921.53
3	เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ	47,360,615.54	182,437,852.11	539,065,759.77	622,277,102.07	1,391,141,329.49
4	เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	117,176,967.65	137,583,678.14	463,528,579.38	697,035,527.40	1,415,324,752.57
5	เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	1,907,705.00	21,884,320.05	3,500,790.95	19,447,683.81	46,740,499.81
6	วัสดุก่อสร้าง	263,892,086.12	694,692,811.62	1,510,647,403.10	1,566,967,501.30	4,036,199,802.15
7	ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	305,069,344.41	1,132,992,463.08	1,523,892,207.96	4,851,724,786.49	7,813,678,801.94
8	สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	190,400,356.75	399,755,740.50	759,945,490.06	1,107,885,121.10	2,457,986,708.42
9	พลาสติกและผลิตภัณฑ์	46,254,610.36	237,286,819.93	433,829,392.84	773,996,691.42	1,491,367,514.55
10	เคมีภัณฑ์	73,714,530.78	104,454,376.63	200,127,037.57	453,880,798.93	832,176,743.90
11	ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม	58,541,479.33	108,324,016.90	174,900,746.27	293,700,165.94	635,466,408.45
12	ผลิตภัณฑ์เซรามิก	29,460,145.04	40,101,030.03	18,343,645.00	70,712,056.07	158,616,876.14
13	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	53,134,748.73	315,723,042.32	633,808,354.43	1,476,359,437.74	2,479,025,583.22
14	สิ่งทอ-เสื้อผ้า	842,689,665.66	961,132,918.12	1,981,460,010.33	2,262,094,340.41	6,047,376,934.51
16	กระดาษ กระดาษแข็ง และผลิตภัณฑ์	45,960,243.55	134,641,782.44	310,733,796.10	366,885,914.87	858,221,736.95
17	สินค้าการเกษตร	24,008,438.95	32,491,244.69	59,750,208.17	106,256,005.20	222,505,897.01
18	ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช	37,393,471.96	31,108,703.00	64,969,305.90	72,643,824.82	206,115,305.68
19	แก้วและผลิตภัณฑ์	22,136,960.49	81,549,304.28	141,856,214.93	142,203,962.08	387,746,441.78
20	เครื่องเค้นและเครื่องเค้นปฏักกำลัง	16,822,361.68	106,569,346.58	166,647,403.19	276,475,636.79	566,514,748.23
21	สินค้าประมงและปศุสัตว์	2,456,037.79	7,317,340.81	25,933,867.77	64,282,346.38	99,989,592.75
22	อิเล็กทรอนิกส์	18,216,928.21	64,353,621.87	150,288,050.85	324,839,022.31	557,697,623.24
23	ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	8,404,273.68	12,211,909.28	33,833,274.79	63,589,819.51	118,039,277.26
24	รองเท้าและชิ้นส่วน	14,311,104.10	54,133,733.87	60,911,203.91	7,302,003.32	136,658,045.20
25	เครื่องมือเครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์	5,335,356.26	25,019,256.89	93,189,635.43	50,793,040.80	174,337,289.38
26	เครื่องใช้สำนักงาน	14,839,270.21	13,466,195.96	27,908,554.08	37,518,021.31	93,732,041.56
28	ผลิตภัณฑ์โลหะ และอลูมิเนียม	23,665,532.09	50,998,257.25	96,425,247.72	84,628,031.01	255,717,068.07
31	อุปกรณ์กีฬาประมง	295,786.15	1,796,337.27	8,713,990.95	15,688,321.70	26,494,436.07
32	เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน	13,598,865.94	27,739,575.04	31,063,919.54	6,830,006.90	79,232,367.42
33	เครื่องประดับ	215,624.27	93,691.08	895,525.00	1,082,641.60	2,287,481.95
34	ของเก่า-เครื่องใช้โบราณ	6,375,289.98	-	-	-	6,375,289.98
35	สินค้าอุตสาหกรรม	3,949,880.00	26,834,962.35	58,910,879.53	41,031,548.97	130,727,270.85
36	อื่นๆ	19,653,459.23	90,216,160.36	320,221,786.65	3,347,853,952.12	3,777,945,358.36

ที่มา: ด้านศุลกากรนอกราชอาณาจักร, 2552

ตารางที่ 4.18 สินค้าผ่านแดนขาเข้าด่านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย ปี 2548-2551

กลุ่มสินค้า	2548	2549	2550	2551	รวม
1. ของใช้ประจำวัน(สินค้าอุปโภคบริโภค)	55,283,304.54	4,499,504.98	50,373,075.23	33,412,687.73	143,568,572.48
2. สินค้าเชื้อเพลิง	3,169,908.58	10,875,892.00	33,409,498.89	33,114,412.22	80,569,711.69
3. เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ	221,625,219.56	379,039,758.94	351,340,829.59	344,293,317.20	1,296,299,125.28
4. เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ฯ	347,796,832.20	579,396,971.70	1,710,976,397.21	731,825,431.79	3,369,995,632.90
5. เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	28,556,223.31	18,232,122.55	133,577,731.87	22,675,282.22	203,041,359.95
6. วัสดุก่อสร้าง	145,675,910.25	84,937,947.57	224,387,478.10	423,383,104.07	878,384,439.99
7. อานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ	718,425,960.65	744,059,580.39	1,498,121,628.35	1,735,244,430.10	4,695,851,599.49
8. สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	106,466,384.43	109,542,755.49	139,922,584.87	187,142,369.46	543,074,094.25
9. พลาสติกและผลิตภัณฑ์	77,867,097.87	88,351,615.45	84,621,470.19	93,669,595.40	344,509,778.91
10. เคมีภัณฑ์	105,087,390.55	107,609,173.76	93,677,512.83	215,712,324.02	522,086,401.16
11. ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม	96,049,028.11	134,319,856.09	109,278,681.64	116,201,638.85	455,849,204.69
12. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	54,612,003.64	103,207,888.90	305,703,297.78	468,977,996.00	932,501,186.32
13. สิ่งทอ-เสื้อผ้า	1,071,599,267.02	1,156,919,249.04	1,276,955,937.48	1,362,067,948.74	4,867,542,402.28
14. กระดาษ กระดาษแข็ง และผลิตภัณฑ์	190,654,172.23	109,813,890.95	161,327,240.03	123,707,019.13	585,502,322.34
15. สินค้าการเกษตร	338,373,437.67	269,881,331.15	366,014,460.97	369,981,208.07	1,344,250,437.86
16. ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช	-	-	-	188,599.63	188,599.63
17. แก้วและผลิตภัณฑ์	19,979,191.81	6,587,058.52	9,360,687.09	7,242,901.73	43,169,839.15
18. เครื่องดื่มและเครื่องดื่มปรุงสำเร็จ	254,688,270.01	317,170,991.79	207,027,309.43	193,851,418.76	972,737,989.99
19. สินค้าประมงและปศุสัตว์	25,486,390.37	16,213,382.63	7,608,122.60	22,837,466.97	72,145,362.57
20. ยานพาหนะ	212,725,404.41	411,314,710.76	345,380,040.08	592,493,164.07	1,561,913,319.31
21. ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	9,217,659.11	6,880,708.21	63,809,120.40	20,068,541.58	99,976,029.30
22. ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม	83,045.25	1,902,500.47	3,900,186.17	1,197,227.61	7,082,959.50
23. เครื่องมืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์	391,723,539.01	222,500,511.32	298,641,451.82	547,660,782.13	1,460,526,284.28
24. เครื่องใช้สำนักงาน	72,772,913.71	14,351,849.52	155,322,331.33	86,749,870.06	329,196,964.62
25. สินค้าแร่	5,191,797.17	2,810,323.82	5,501,322.30	11,153,324.58	24,656,767.87
26. ผลิตภัณฑ์โลหะ และอัญมณี	14,274,542.52	23,419,351.57	2,297,450.29	37,619,140.08	77,610,484.46
27. คอนเทนเนอร์	659,296.71	14,413,810.04	16,016,708.66	22,552,921.25	53,642,736.66
28. เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน	198,076.40	1,321,692.25	3,601,491.29	5,690,416.04	10,811,675.98
29. ของเก่า-เครื่องใช้โบราณ	-	-	-	603,128.86	603,128.86
30. สินค้าอุตสาหกรรม	17,859,321.79	10,265,956.58	24,503,230.64	19,941,073.59	72,569,582.60
31. อื่นๆ	185,671,528.85	270,228,863.59	267,047,963.32	305,677,036.37	1,028,625,392.13

ที่มา: ด่านศุลกากรหนองคาย, 2552

ตารางที่ 4.19 สินค้าผ่านแดนขาออกด้านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย ปี 2548-2551

กลุ่มสินค้า	2548	2549	2550	2551	รวม
1. ของใช้ประจำวัน(สินค้าอุปโภคบริโภค)	155,624,536.71	80,512,557.29	15,646,663.44	13,667,439.13	265,451,196.57
2. เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ	674,931.16	10,823.44	-	1,313,400.24	1,999,154.84
3. เครื่องจักรที่ไม่ใช่ไฟฟ้าและอุปกรณ์	38,688,474.33	8,203,748.74	19,277,786.67	183,027,475.93	249,197,485.67
4. วัสดุก่อสร้าง	50,628.76	33,231.29	2,298,709.45	2,183,720.30	4,566,289.80
5. ยานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ	30,207,916.71	31,678,081.12	96,948,584.96	210,566,873.46	369,401,456.25
6. สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	6,846,952.84	9,687,950.12	1,046,082.10	8,635,432.06	26,216,417.12
7. พลาสติกและผลิตภัณฑ์	-	-	-	235,412,782.44	235,412,782.44
8. ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม	504,216.83	5,290,015.51	412,310.29	11,796,276.51	18,002,819.14
9. กระดาษ กระดาษแข็ง และผลิตภัณฑ์	5,632,685,270.65	5,780,204,361.22	5,230,355,994.36	5,791,234,943.28	22,434,480,569.51
10. ไม้และซากาจัดสัตว์พืช	202,814,388.68	18,686,191.69	15,815,909.39	5,520,458.65	242,836,948.41
11. แก้วและผลิตภัณฑ์	43,940,017.52	66,649,143.93	58,501,668.02	70,282,679.48	239,373,508.95
12. อิเลคทรอนิกส์	13,867,228.00	13,624,640.05	12,483,906.66	17,080,486.07	57,056,260.78
13. ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม	13,325.89	13,570,986.22	19,079.29	-	13,603,391.40
14. เครื่องมืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์	75,980,168.15	11,142,894.70	76,881,892.15	55,537,615.50	219,542,570.50
15. เครื่องใช้สำนักงาน	162,442,409.00	134,751,309.88	116,247,425.08	217,783,301.25	631,224,445.21
16. สินค้าแร่	4,308,770.92	381,587.79	3,521,379.95	4,426,723.08	12,638,461.74
17. เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน	364,627.02	-	-	1,970,093.96	2,334,720.98
18. สินค้าอุตสาหกรรม	-	-	-	1,660,337.23	1,660,337.23
19. เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน	21,393,951.10	26,299,811.83	24,366,447.27	61,251,226.37	133,311,436.57
20. ของเก่า-เครื่องใช้โบราณ	9,636,625.55	7,859,441.15	19,142,616.41	4,549,273.38	41,187,956.49
21. อื่นๆ	44,429,912.72	54,700,798.95	40,528,169.64	73,764,228.06	213,423,109.37

ที่มา: ด้านศุลกากรหนองคาย, 2552

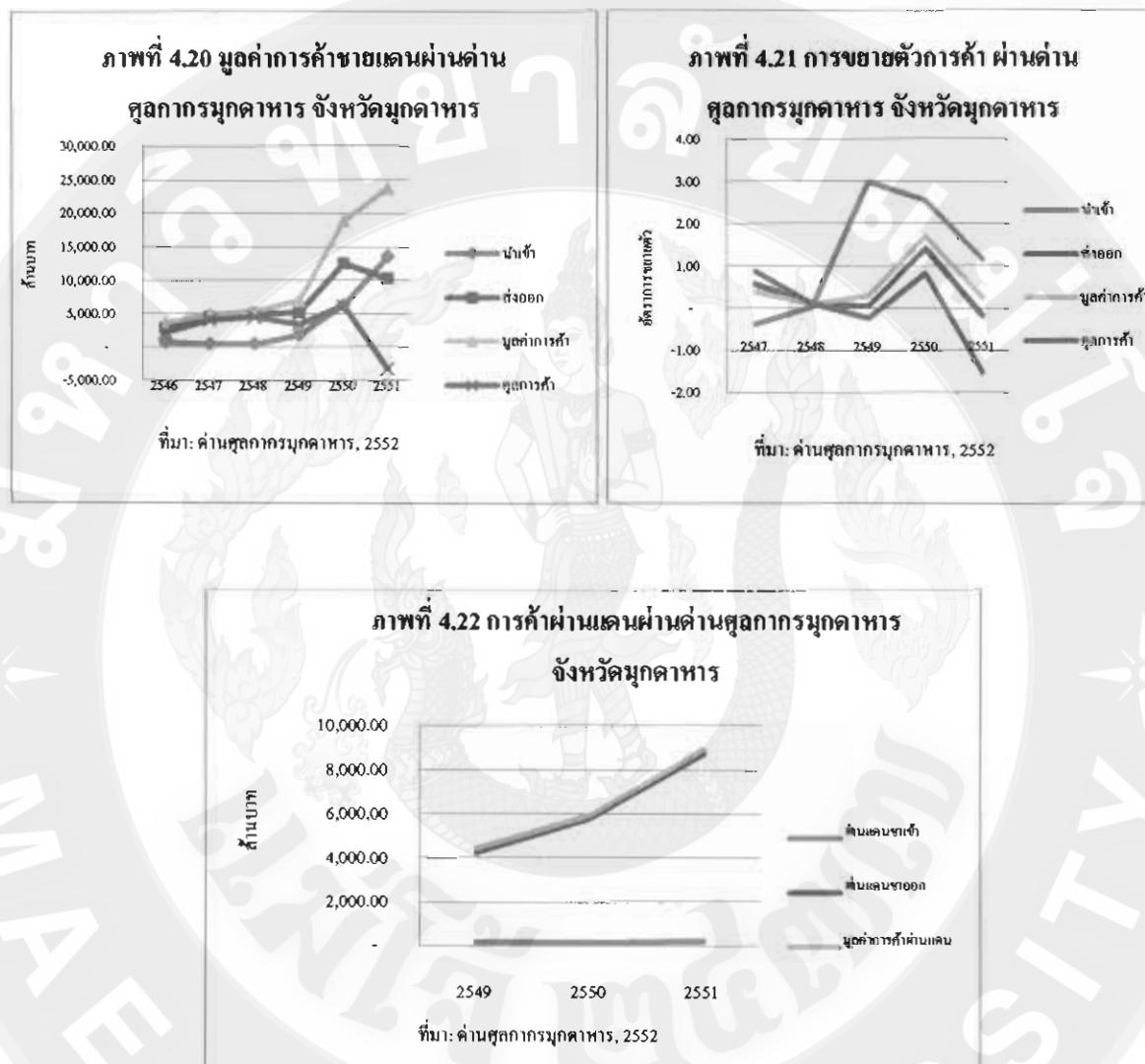
4.1.4 ด้านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

การค้าชายแดนไทย-ลาว ด้านศุลกากรมุกดาหาร เป็นอีกด้านการค้าที่สำคัญของประเทศไทยในตลอดเส้นทางลุ่มน้ำโขงที่มีการค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดช่วงเวลา 2546 – 2551 มูลค่าการค้ารวมเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 3,561.21 ล้านบาท ในปี 2546 เพิ่มขึ้นเป็น 23,866.61 ล้านบาท ในปี 2551 หรือเพิ่มขึ้นกว่า 7 เท่าตัวเทียบกับปี 2548 และในด้านการนำเข้าผ่านช่องทางนี้มูลค่าการนำเข้าเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการค้ารวม ส่วนด้านการส่งออกในช่วงปี 2546 – 2550 การส่งออกเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการค้ารวม และการนำเข้า ยกเว้น 2550-2551 มูลค่าการส่งออกลดลงเล็กน้อย อย่างไรก็ตามประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด (ภาพที่ 4.20 และตารางที่ 4.20) ในด้านอัตราการขยายตัวการค้า พบว่า ปี 2548 – 2551 อัตราการขยายตัวของการนำเข้ามีการปรับตัวสูงขึ้นสูงถึง 3 เท่า ในปี 2549 เมื่อเทียบกับปี 2548 และหลังจากปี 2549 อัตราการขยายตัวของการนำเข้ากลับลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่วนในด้านอัตราการขยายตัวของการส่งออก อัตราการขยายตัวของมูลค่าการค้า และอัตราการขยายตัวของ ทั้งหมดมีการปรับตัวเปลี่ยนแปลงขึ้นลงไม่แน่นอน (ภาพที่ 4.21)

การค้าผ่านแดนไทย-ลาว ด้านศุลกากรมุกดาหารมีการค้าผ่านแดนเริ่มต้นขึ้นในปี 2549 เป็นต้นมา เมื่อมีการสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 และเปิดใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 9 ธันวาคม 2549 และสะพานแห่งนี้เชื่อมเส้นทางถนนสาย 9 A ของประเทศลาวเชื่อมต่อไปยังเมืองคานัง ประเทศเวียดนาม ดังนั้นเมื่อสะพานสร้างเสร็จและเปิดใช้อย่างเป็นทางการจึงทำให้การค้าผ่านแดนขาออกบนเส้นทางนี้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2549 มีมูลค่าการค้าเพียง 4,244.25 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็นกว่า 2 เท่าตัว ในปี 2551 หรือประมาณ 8,713.04 ล้านบาท ส่วนการนำเข้ามีมูลค่าเพียงร้อยละ 5 ของมูลค่าการส่งออก (ภาพที่ 4.22)

สินค้านำเข้า ประเทศไทยนำเข้าสินค้าที่สำคัญผ่านช่องทางนี้ได้แก่ สินแร่ โดยเริ่มมีการนำเข้าครั้งแรกในปี 2549 หรือเมื่อมีการเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 มูลค่าการค้าในปีนั้นจำนวน 1,522,424,250.38 บาท และเพิ่มขึ้นเป็น 11,622,862,994.54 บาทในปี 2551 หรือขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 13 จากปี 2548 สินค้าที่นำเข้าที่สำคัญอันดับรองลงมาเป็น ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปีตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันสินค้านี้ถือได้ว่าเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศลาว และเป็นสินค้านำเข้าประเทศไทยนำเข้าเป็นอันดับแรกๆ ในทุกๆ ด้านการค้า นอกจากนี้สิ่ง

ทอ-เสื่อผ้า เริ่มมีการนำเข้าตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นมา ต่อเนื่องจนถึงปี 2551 และมีแนวโน้มที่จะมีการนำเข้าสินค้าประเภทนี้เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ตารางที่ 4.21)

สินค้าส่งออก ประเทศไทยส่งออกผ่านด่านศุลกากรมุกดาหารไปยังประเทศลาวมากที่สุดเป็นสินค้ากลุ่มของใช้ในครัวเรือน (สินค้าอุปโภคบริโภค) ในปี 2547 มีการส่งออกเฉลี่ยกว่าปีละ 1,500 ล้านบาท และปี 2548 เป็นปีที่มีการส่งออกมาที่สุดถึงกว่า 2,800 ล้านบาท รองลงมาเป็นสินค้ากลุ่มวัสดุก่อสร้างมีการส่งออกสูงมากขึ้นทุกปีตลอดช่วงปี 2546 – 2551 และมูลค่าการส่งออกยิ่งมากขึ้นหลังจากมีการเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 อย่างเป็นทางการในปี 2549 เป็นต้นมา จากปี 2548 มูลค่าส่งออกมีประมาณ 190 ล้านบาท เพิ่มเป็น 278 ล้านบาท ในปี 2549 และเพิ่มขึ้นเป็น 6,520 ล้านบาท ในปี 2550 ตามลำดับ ก่อนที่จะลดลงเหลือเพียง 920 ล้านบาท ในปี 2550 สำหรับอันดับที่ 3 ของการส่งออก คือ

สินค้าเชื้อเพลิง โดยมีการส่งออกสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ตั้งแต่ปี 2548 จาก 310 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 1,282 ล้านบาท ในปี 2551 หรือมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 4 เท่าตัว จากปี 2548 (ตารางที่ 4.22)

สินค้าผ่านแดนขาเข้า ประเทศลาวส่งสินค้าผ่านแดนประเทศไทย เพื่อส่งต่อไปยังประเทศที่ 3 ผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร สินค้าที่สำคัญ คือ ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ เริ่มมีการส่งออกผ่านแดนช่องทางนี้ครั้งแรกในปี 2549 เป็นต้นมามีมูลค่าประมาณ 74 ล้านบาท และปี 2551 มีมูลค่าสูงถึง 110 ล้านบาท หรือขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 49 จากปี 2549 รองลงมาเป็นกลุ่ม เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้า-อุปกรณ์ฯ และ เครื่องใช้สำนักงาน (ตารางที่ 4.23) สินค้าเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นของกลุ่มบริษัทต่างชาติที่ได้รับสัมปทาน หรือลงทุนในลาว แล้วมีการนำเครื่องมือจากประเทศของตนเองเข้าไปทำงาน เมื่อสิ้นสุดโครงการหรือจบการทำงานก็จะส่งเครื่องจักรอุปกรณ์เหล่านี้กลับประเทศ ก็จะส่งกลับผ่านแดนประเทศไทยผ่านช่องทางด่านศุลกากรมุกดาหารเช่นกัน

สินค้าผ่านแดนขาออก ประเทศที่ 3 ส่งสินค้าผ่านแดนไทย ไปยังประเทศลาว ผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร สินค้าผ่านแดนขาออกที่มีมูลค่ามากที่สุดช่วงปี 2549-2551 คือ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม การเกษตร โดยมีการส่งออกกว่าปีละ 1,700 ล้านบาท รองลงมาเป็นกลุ่มเครื่องเค็มและเครื่องเค็มบำรุงกำลัง และเครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์ฯ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม สินค้าที่มีแนวโน้มของการผ่านแดนขาออกเพิ่มขึ้นในอนาคต และหากธุรกิจในประเทศไทยสามารถที่จะช่วงชิงความได้เปรียบแบ่งส่วนแบ่งการตลาดการส่งออกไปยังประเทศลาวโดยตรงคือ คือ กลุ่มสินค้านพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ และเคมีภัณฑ์ เป็นต้น (ตารางที่ 4.24)

ตารางที่ 4.20 การค้าผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

เดือน	2546		2547		2548		2549			
	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออก	ผ่านแดน-ขาเข้า	ผ่านแดน-ขาออก
ม.ก.	96,412,931.59	269,915,856.06	43,753,860.79	252,733,641.49	31,304,282.78	409,888,819.77	-	420,314,279.08	16,946,315.80	606,877,682.80
ก.พ.	92,477,202.10	189,430,386.26	29,614,006.86	221,719,271.19	26,712,714.05	392,911,731.66	27,989,480.63	388,437,611.32	16,121,733.75	178,418,625.42
มี.ค.	4,298,976.72	258,267,386.62	17,380,168.67	391,874,461.34	32,773,940.70	450,781,164.52	-	536,270,762.39	9,921,735.02	334,478,048.63
เม.ย.	10,660,800.63	219,935,938.23	20,678,004.13	279,220,820.69	20,991,976.08	413,766,610.09	-	391,175,852.56	10,255,897.63	194,712,356.06
พ.ค.	84,671,585.91	274,559,842.00	51,714,564.56	358,570,935.35	29,520,460.82	508,893,181.67	29,876,837.43	582,947,427.66	13,915,910.61	378,956,874.88
มิ.ย.	69,779,634.15	298,684,562.63	46,398,998.09	473,289,990.78	38,217,577.91	454,246,335.22	-	530,829,290.42	6,134,021.93	551,196,059.63
ก.ค.	76,756,183.16	251,618,427.53	34,790,101.79	430,211,782.67	35,059,252.99	384,234,252.03	190,370,661.15	430,625,465.43	18,028,950.22	339,844,104.22
ส.ค.	41,843,605.28	199,248,662.12	46,959,719.83	388,110,496.65	36,432,951.86	401,850,485.66	161,647,826.28	394,567,274.09	11,542,394.64	188,811,097.44
ก.ย.	60,851,973.04	164,905,607.39	30,093,595.18	392,803,555.73	48,447,878.93	381,469,785.32	468,124,429.82	373,582,381.88	2,824,045.44	378,007,469.35
ต.ค.	65,614,291.58	210,771,277.40	27,004,698.25	438,754,407.15	32,975,692.37	344,680,200.27	272,429,762.98	355,605,611.43	52,782,758.13	451,068,552.57
พ.ย.	35,721,211.75	253,904,506.30	39,170,770.24	465,550,951.90	18,866,338.26	437,435,511.27	453,432,089.41	408,846,456.03	4,302,593.58	171,914,276.45
ธ.ค.	57,427,560.73	273,453,842.97	48,508,079.41	404,022,382.29	96,528,093.33	367,960,753.19	183,686,115.24	390,062,837.49	30,104,692.38	469,967,644.91
รวม	696,515,956.64	2,864,696,295.51	436,066,567.80	4,496,862,697.23	447,831,160.08	4,948,118,830.67	1,787,557,202.94	5,203,265,249.78	192,961,043.13	4,244,252,792.36

ที่มา: ด่านศุลกากรมุกดาหาร, 2552

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

เดือน	2550				2551			
	นำเข้า	ส่งออก	ผ่านแดน-ขาเข้า	ผ่านแดน-ขาออก	นำเข้า	ส่งออก	ผ่านแดน-ขาเข้า	ผ่านแดน-ขาออก
ม.ค.	12,832,455.46	942,890,624.19	17,543,825.94	560,490,984.27	1,332,085,470.75	609,433,407.67	10,591,581.14	613,024,472.51
ก.พ.	34,270,576.07	654,977,987.59	2,819,811.39	432,282,837.02	1,070,259,134.74	663,958,574.30	10,000,923.54	476,957,406.28
มี.ค.	120,578,104.77	1,249,997,519.14	22,745,779.29	499,290,749.20	1,279,221,021.94	751,720,827.84	13,177,480.11	489,478,320.34
เม.ย.	309,134,587.23	1,238,039,263.00	9,709,988.98	476,270,987.81	955,246,406.63	663,548,978.67	7,948,360.13	729,941,161.75
พ.ค.	431,597,457.79	1,275,408,894.55	5,528,071.98	430,753,646.72	1,127,266,214.57	863,493,561.72	36,384,454.29	659,002,310.19
มิ.ย.	29,723,312.22	1,590,952,414.16	4,587,669.69	466,123,369.60	897,507,275.73	1,228,223,367.95	28,298,053.53	596,653,948.52
ก.ค.	17,745,165.22	1,605,991,068.37	21,065,041.36	565,582,293.00	1,269,998,733.06	1,272,386,303.72	11,746,795.21	1,179,757,438.57
ส.ค.	33,175,807.90	1,794,405,166.38	9,040,680.01	418,169,369.37	1,317,783,801.67	861,033,173.61	21,656,213.49	769,066,236.43
ก.ย.	1,323,653,467.26	514,395,607.43	2,883,287.28	420,001,176.45	1,613,638,022.05	855,074,504.26	16,008,155.99	849,773,340.35
ต.ค.	948,255,741.79	479,754,909.85	5,218,346.91	497,966,662.43	989,578,648.89	890,661,051.87	28,874,814.84	847,090,732.51
พ.ย.	1,329,151,831.41	548,540,585.92	4,388,709.67	582,749,586.21	931,715,995.83	867,976,436.64	12,200,975.24	607,979,766.57
ธ.ค.	1,727,628,602.00	651,888,081.41	28,526,902.12	459,768,734.22	781,959,744.47	772,842,099.11	12,651,360.04	894,313,741.76
รวม	6,317,747,109.12	12,547,242,121.99	134,058,114.62	5,809,450,396.30	13,566,260,470.33	10,300,352,287.36	209,539,187.55	8,713,038,875.43

ที่มา: ด้านศุลกากรนุศุลกากร, 2552

ตารางที่ 4.21 สิ้นค่านำเข้าด้านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ปี 2546-2551

กลุ่มสินค้านำเข้า	2546	2547	2548	2549	2550	2551	รวม
1. เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ	6,970,020.00	-	-	-	18,350,227.83	114,830,577.35	140,150,825.18
2. เครื่องจักรที่ไม่ใช่ไฟฟ้าและอุปกรณ์ฯ	8,867,389.29	532,452.70	-	-	610,220,816.30	184,290,455.46	803,911,113.75
3. เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	892,171.17	-	-	-	3,694,691.02	33,594,565.61	38,181,427.30
4. วัสดุก่อสร้าง	-	-	-	611,851.14	85,063,019.28	59,060,543.35	144,735,413.77
5. ยานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ	22,970,527.69	11,744,314.29	10,649,332.42	2,724,518.57	412,570,561.24	232,129,296.28	692,788,550.49
6. สิ้นค่าอุตสาหกรรมและการเกษตร	-	-	-	-	3,091,651.50	1,050,122.62	4,141,774.12
7. พลาสติกและผลิตภัณฑ์	-	-	-	-	714,995.69	6,491,357.93	7,206,353.52
8. เคมีภัณฑ์	-	-	-	-	746,395.00	-	746,395.00
9. ผลิตภัณฑ์เซรามิก	-	-	-	-	-	1,083,183.97	1,083,183.97
10. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	-	4,506,258.75	735,355.57	245,174.83	6,667,304.47	45,659,850.91	57,813,944.53
11. สิ่งทอ-เสื้อผ้า	-	-	-	-	424,042,002.59	893,832,760.26	1,317,874,762.85
12. กระดาษ กระดาษแข็ง และผลิตภัณฑ์	-	-	-	2,465,716.51	460.81	68,489.46	2,534,666.78
13. สิ้นค่าการบริการ	28,253,670.70	49,417,058.49	19,511,964.32	15,667,028.55	96,026,128.99	28,227,397.56	237,103,248.51
14. เครื่องดื่มและเครื่องดื่มบำรุงกำลัง	-	-	-	-	60,547.07	-	60,547.07
15. สิ้นค่าประมงและปศุสัตว์	5,273,130.49	5,498,852.67	2,279,306.00	2,891,699.06	36,874,527.38	6,521,232.79	59,338,748.39
16. อากาศยาน	-	-	-	-	4,863,664.50	101,946,782.80	106,810,447.30
17. ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	621,328,567.30	354,010,522.90	116,083,955.82	239,464,624.37	29,965,793.11	197,154,627.00	1,558,008,090.50
18. รองเท้าและชิ้นส่วน	-	-	-	-	-	223,901.24	223,901.24
19. เครื่องมืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์	-	-	-	-	7,851,218.71	1,255,237.82	9,106,456.53
20. เครื่องใช้สำนักงาน	-	-	-	-	-	8,120,750.77	8,120,750.77
21. สิ้นค่าแร่	-	-	-	1,522,424,250.38	4,566,924,626.07	11,622,862,994.54	17,712,211,870.99
22. ผลิตภัณฑ์โลหะ และอุปกรณ์	-	-	-	-	-	1,120,226.27	1,120,226.27
23. คอนเทนเนอร์	-	-	295,725,089.95	22,174.53	-	22,832,536.52	318,579,801.00
24. อุปกรณ์ทำประมง	-	-	111,000.00	1,040,165.00	1,818,896.00	3,903,579.82	6,873,640.82
25. เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน	-	-	-	-	1,259,241.24	-	1,259,241.24
26. อื่นๆ	1,960,480.00	10,357,108.00	2,735,156.00	-	6,940,340.32	-	21,993,084.32

ที่มา: ด้านศุลกากรมุกดาหาร, 2552

ตารางที่ 4.22 สินค้าส่งออกด้านอุตสาหกรรมอาหาร จังหวัดมุกดาหาร ปี 2546-2551

กลุ่มสินค้าส่งออก	2546	2547	2548	2549	2550	2551	รวม
1 ของใช้ประจำวัน(สินค้าอุปโภคบริโภค)	-	1,836,315,031.79	2,480,856,535.97	1,523,575,801.38	1,638,664,315.03	1,631,259,658.67	9,110,671,342.84
2. สินค้าเชื้อเพลิง	310,857,827.53	548,174,597.28	718,595,475.83	866,105,906.59	971,605,005.01	1,282,679,834.34	4,698,018,646.58
3. เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ	316,530,469.15	483,710,198.68	556,793,289.31	408,008,283.67	359,436,981.43	561,061,043.62	2,685,560,265.86
4. เครื่องจักรที่ไม่ใช่ไฟฟ้าและอุปกรณ์ฯ	160,000.00	-	253,836,193.00	401,401,715.42	272,125,497.06	803,613,414.50	1,731,136,819.98
5. เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	3,165,418.40	-	-	4,526,915.58	236,454,038.54	143,697,364.23	387,843,736.75
6. วัสดุก่อสร้าง	226,090,038.92	395,382,018.15	190,191,999.85	278,484,657.19	6,520,745,643.14	920,911,901.63	8,531,806,258.88
7. ยานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ	152,048,370.55	371,341,687.02	202,325,193.02	188,516,544.95	913,012,485.53	1,250,566,381.23	3,077,810,662.30
8. สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	80,201,636.03	53,863,604.61	60,956,981.48	763,833,520.24	429,749,752.31	798,584,630.89	2,187,190,125.56
9. พลาสติกและผลิตภัณฑ์	18,628,540.91	29,534,754.39	62,713,451.37	58,268,357.90	88,123,975.97	180,324,071.58	437,593,152.12
10. เคมีภัณฑ์	1,401,628,588.30	51,324,742.46	123,119,828.13	121,770,091.81	202,960,432.63	36,359,487.98	1,937,143,171.31
11. ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม	71,008,827.53	62,586,227.67	63,463,437.71	56,617,717.60	99,353,812.13	48,260,390.22	401,290,412.86
12. ผลิตภัณฑ์เวชสำอาง	-	-	26,123,469.95	55,208,040.55	69,778,379.12	2,198,481.51	153,308,371.13
13. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	121,775,263.96	578,135,239.14	122,399,356.93	170,635,888.72	84,776,800.92	1,060,203,979.24	2,137,926,528.91
14. สิ่งทอ-เสื้อผ้า	57,659,815.64	49,165,959.35	30,579,824.44	53,737,491.73	35,657,037.98	47,017,188.77	273,817,317.91
15. เครื่องสุขภัณฑ์	17,777,130.95	9,523,966.79	13,216,457.97	12,099,511.82	4,621,446.50	21,913,144.63	79,151,658.66
16. กระดาษ กระดาษแข็ง และผลิตภัณฑ์	4,534,311.67	848,000.00	328,000.00	12,908,241.18	19,680,223.99	26,878,642.84	65,177,419.68
17. สินค้ากิจกรรม	180,000.00	-	-	16,004,524.67	160,013,083.21	208,770,310.33	384,967,918.21
18. ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช	10,588,030.00	9,853,849.51	38,204,200.65	15,470,569.20	251,596,708.87	54,290,920.68	380,004,278.91
19. แก้วและผลิตภัณฑ์	-	-	191,977.86	1,187,432.73	60,916,704.31	15,153,714.38	77,449,829.28
20. เครื่องดื่มและเครื่องดื่มปรุงสำเร็จ	53,813,475.00	-	-	179,749,924.03	38,876,046.82	252,628,433.63	525,067,879.48
21. สินค้าประมงและปศุสัตว์	-	2,068,906.05	-	1,260,000.00	3,393,237.02	145,092,861.65	151,815,004.72
22. อิเลคทรอนิกส์	-	-	-	887,238.00	3,608,122.68	112,242,290.23	116,737,650.91
23. ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	-	-	-	1,888,000.00	6,378,669.79	18,452,625.45	26,719,295.24
25. เครื่องมืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์	-	-	-	-	12,073,172.25	8,129,094.16	20,202,266.41
26. เครื่องใช้สำนักงาน	559,275.00	8,272,144.00	1,918,824.70	2,629,478.00	21,589,036.45	9,907,899.79	44,876,657.94
27. ผลิตภัณฑ์โลหะ และอะลูมิเนียม	125,000.00	-	-	492,000.00	9,342,189.38	113,350,665.69	123,309,855.07
28. คอนเทนเนอร์	-	6,761,770.34	2,304,332.50	4,821,869.87	5,732,973.44	8,379,669.52	28,000,615.67
29. อุปกรณ์ไฟฟ้าประมง	17,364,275.97	-	-	3,175,526.95	-	-	20,539,802.92
30. สินค้าอุตสาหกรรม	-	-	-	-	289,000.00	26,978,530.21	27,267,530.21
31. อื่นๆ	-	-	-	-	25,129,549.64	1,279,519.00	26,409,068.64

ที่มา: คำนวณจากกรมการค้าต่างประเทศ, 2552

ตารางที่ 4.23 สินค้าผ่านแดนขาเข้าด้านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ปี 2549-2551

กลุ่มสินค้า	2549	2550	2551	รวม
1. ของใช้ประจำวัน(สินค้าอุปโภคบริโภค)	2,805,644.59	2,665,201.34	2,428,065.28	7,898,911.21
3. เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ	-	316,740.03	806.56	317,546.59
4. เครื่องจักรที่ไม่ใช่ไฟฟ้า-อุปกรณ์ฯ	38,597,082.59	49,540,353.43	3,617,189.60	91,754,625.62
5. เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	-	-	375,047.91	375,047.91
6. วัสดุก่อสร้าง	167,148.76	427,920.37	1,784,298.31	2,379,367.44
7. ยานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ	4,529,420.56	1,493,326.85	34,976,042.37	40,998,789.78
8. สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	35,341.07	8,693,511.41	2,186,900.19	10,915,752.67
9. พลาสติกและผลิตภัณฑ์	8,237.17	16,370.61	4,292.41	28,900.19
10. เคมีภัณฑ์	-	-	495,063.24	495,063.24
11. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	45,550.57	184,429.07	-	229,979.59
12. สิ่งทอ-เสื้อผ้า	16,508,392.45	16,190,309.12	-	32,698,701.57
13. กระดาษ กระดาษแข็ง และผลิตภัณฑ์	27,262,709.79	17,580,894.42	18,765,602.06	63,609,206.27
14. สินค้าสิกรวม	35,136.39	-	147,765.19	182,901.58
15. อิเลคทรอนิกส์	443,640.65	-	126,428.94	570,069.59
16. ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	74,413,177.82	8,973,388.84	110,405,323.62	193,791,890.28
17. เครื่องมืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์	6,312.75	348,243.82	53,026.12	407,582.69
18. เครื่องใช้สำนักงาน	28,051,614.44	26,414,351.65	28,171,804.43	82,637,770.52
19. สินค้าแร่	51,638.58	-	-	51,638.58
20. ผลิตภัณฑ์โลหะ และอลูมิเนียม	-	-	1,613.13	1,613.13
21. อื่นๆ	-	1,213,073.66	5,999,918.19	7,212,991.85

ที่มา: คำนวณจากกรมศุลกากร, 2552

ตารางที่ 4.24 สินค้าผ่านแดนขาออกด่านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ปี 2549-2551

กลุ่มสินค้า	2549	2550	2551	รวม
1. ของใช้ประจำวัน(สินค้าอุปโภคบริโภค)	1,051,286.33	4,568,980.05	11,951,745.63	17,572,012.01
2. สินค้าเชื้อเพลิง	742,919.38	18,315,535.86	1,649,886,436.64	1,668,944,891.88
3. เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ	74,594,138.39	50,438,752.85	242,733,141.80	367,766,033.04
4. เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ฯ	312,778,821.45	784,740,935.24	1,313,146,583.57	2,410,666,340.26
5. เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	16,051,682.22	38,994,353.74	1,020,178,920.27	1,075,224,956.23
6. วัสดุก่อสร้าง	10,805,244.20	31,742,642.82	360,302,170.81	402,850,057.83
7. ยานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ	398,162,217.66	624,429,441.52	656,956,540.28	1,679,548,199.46
8. สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	1,708,596,214.00	2,126,164,055.11	1,937,908,231.84	5,772,668,500.95
9. พลาสติกและผลิตภัณฑ์	2,656,551.56	26,966,505.63	99,988,886.03	129,611,943.22
10. เคมีภัณฑ์	51,832,360.27	373,221,412.95	258,256,618.79	683,310,392.01
11. ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม	2,537,354.86	11,792,384.83	91,518.80	14,421,258.49
12. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	163,750,432.41	131,702,336.22	102,597,073.07	398,049,841.70
13. สิ่งทอ-เสื้อผ้า	11,656,291.73	20,522,898.15	19,994,963.23	52,174,153.11
14. เครื่องสุขภัณฑ์	-	-	522,821.10	522,821.10
15. กระดาษ กระดาษแข็ง และผลิตภัณฑ์	3,231,314.20	10,453,789.59	6,136,709.39	19,821,813.18
16. สินค้าการเกษตร	22,467,654.27	20,517,423.40	482,765,259.77	525,750,337.44
17. ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช	-	-	577,776.51	577,776.51
18. แก้วและผลิตภัณฑ์	1,012,277.03	240,991.21	-	1,253,268.24
19. เครื่องดื่มและเครื่องดื่มปรุงรส	1,445,329,458.43	1,445,449,544.26	318,100.59	2,891,097,103.28
20. สินค้าประมงและผลิตภัณฑ์	-	-	8,253,821.32	8,253,821.32
21. อิเล็กทรอนิกส์	-	-	214,798,631.49	214,798,631.49
22. ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	-	771,530.30	6,906,965.49	7,678,495.79
23. เครื่องมืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์	-	16,020,670.23	9,156,856.46	25,177,526.69
24. เครื่องใช้สำนักงาน	15,812,001.27	3,877,227.77	35,931,697.75	55,620,926.79
25. ผลิตภัณฑ์โลหะ และอะลูมิเนียม	-	-	2,098,469.35	2,098,469.35
26. คอนเทนเนอร์	-	-	177,635.96	177,635.96
27. เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน	-	-	35,704,891.15	35,704,891.15
28. เครื่องประดับ	-	114,919.56	-	114,919.56
29. ของเก่า-เครื่องใช้โบราณ	-	181,000.51	-	181,000.51
30. สินค้าอุตสาหกรรม	-	-	322,417.33	322,417.33
31. อื่นๆ	1,184,572.70	68,223,064.50	235,373,991.06	304,781,628.26

ที่มา: ด่านศุลกากรมุกดาหาร, 2552

4.2 คู่มือและการใช้โปรแกรมฐานข้อมูลการค้าชายแดน

คู่มือและการใช้โปรแกรมฐานข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนไทย กับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ที่จัดทำขึ้นครั้งนี้ ให้บริการและเผยแพร่ข้อมูล ให้บริการและเผยแพร่ข้อมูลบน <http://www.mekong-trade.com/BTTTGMS/> ในการจัดทำแบ่งผู้ใช้ออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ผู้ใช้งานทั่วไป(Guest)
2. เจ้าหน้าที่ด่าน (Staff)
3. เจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัด หรือผู้ดูแลระบบ (Admin)

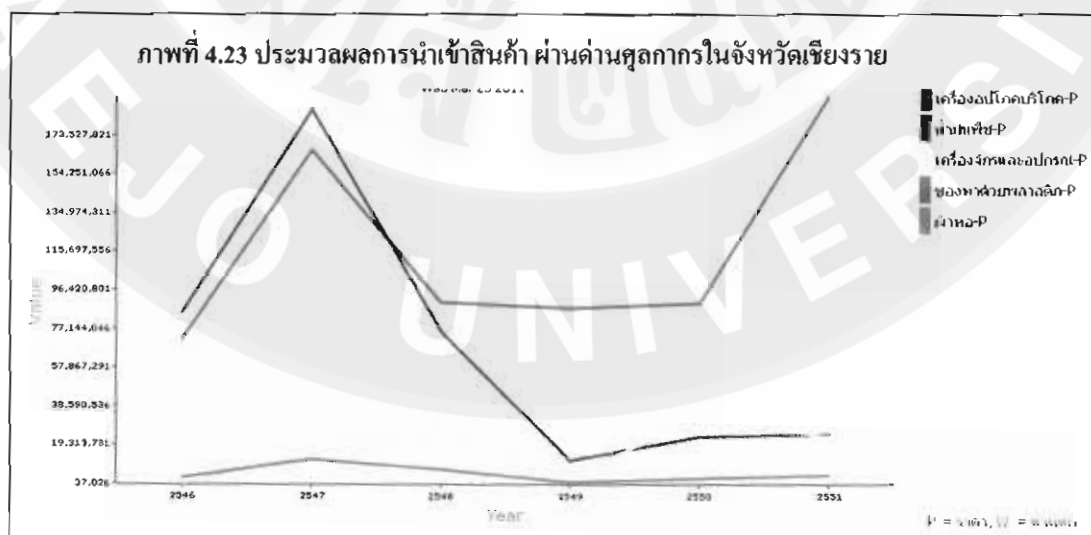
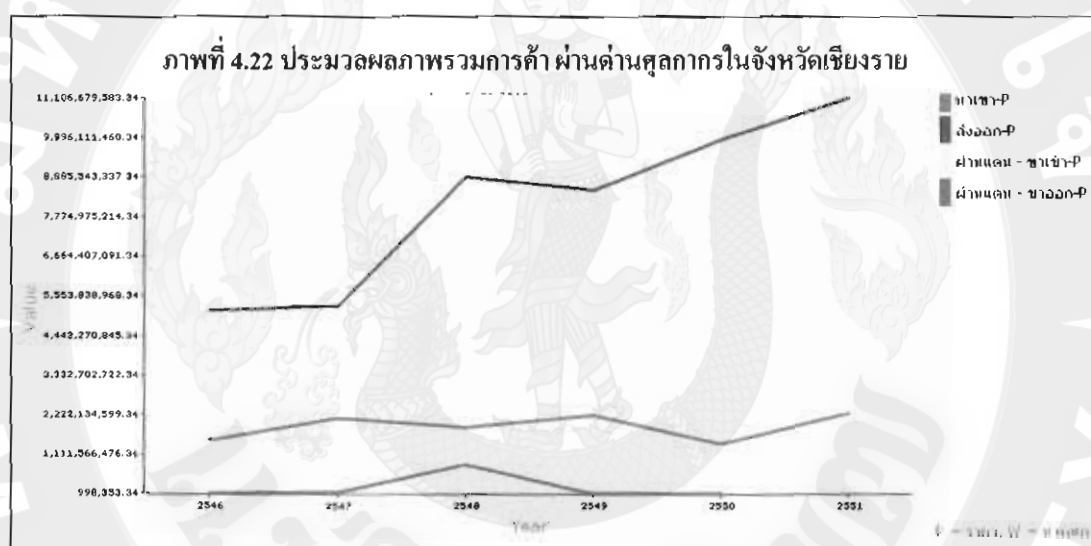
ซึ่งผู้ใช้งานแต่ละระดับจะมีสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลและการจัดการข้อมูลที่แตกต่างกัน รายละเอียดของระบบการใช้งาน แสดงรายละเอียดในภาคผนวก ก

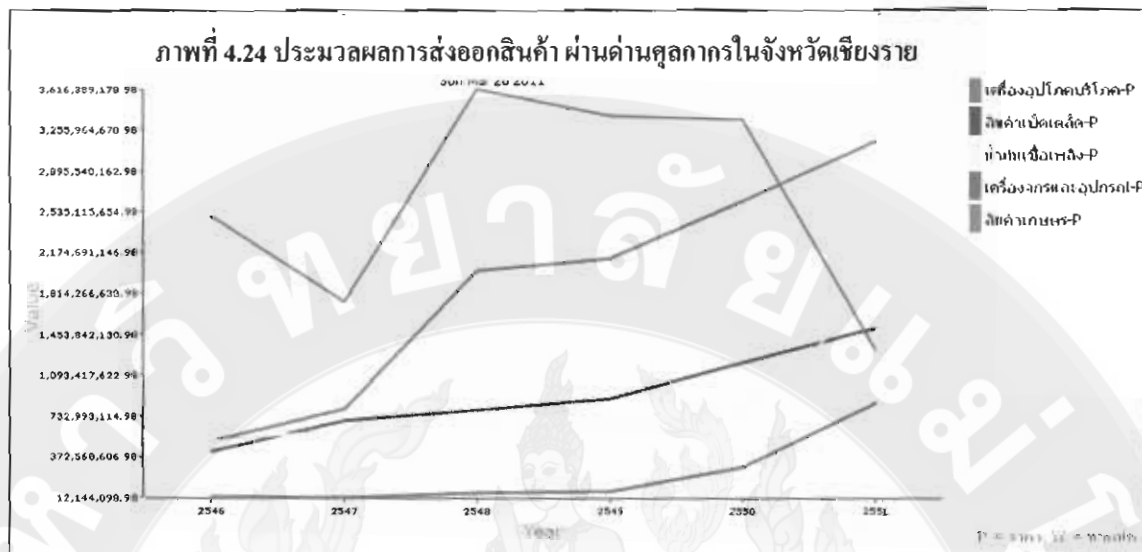
4.3 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงการค้าชายแดนระหว่างด่านศุลกากรต่างๆ

ในหัวข้อนี้เป็นการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงการค้าชายแดนระหว่างด่านศุลกากรต่างๆ ทั้งหมดจำนวน 6 ด่าน เพื่อดูว่าสินค้าที่เข้ามายังประเทศไทย กระจ่ายออกไปด่านใดบ้างในจำนวน 6 ด่านการค้าของไทยที่ศึกษาครั้งนี้ ด้วยการจัดเก็บข้อมูลการค้าของด่านศุลกากรแต่ละด่านที่แตกต่างกัน รวมทั้งความละเอียดในการจัดเก็บ และการจัดหมวดหมู่กลุ่มของสินค้า คณะผู้ศึกษาจึงต้องทำการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลใหม่ โดยยึดข้อมูลที่ได้มาจากด่านศุลกากรต่างๆ และการจัดหมวดหมู่สินค้าของสำนักงานพาณิชย์ต่างๆ ที่ด่านศุลกากรเหล่านั้นตั้งอยู่ ด้วยข้อมูลที่มีเป็นจำนวนมาก ทำให้การจัดการฐานข้อมูลในครั้งนี้ใช้เวลามากในการจัดทำ แต่การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างด่านต่างๆ ทำได้ยาก เพราะฐานข้อมูลเดิมที่มีอยู่ไม่ตรงกัน (ปี 2546 - 2551) อย่างไรก็ตามในโครงสร้างของการจัดทำโปรแกรมฐานข้อมูลการค้าชายแดนในครั้งนี้ ได้จัดทำโครงสร้างภายในที่จะใส่ข้อมูลใหม่ (ปี 2552 เป็นต้นไป) ที่สามารถที่จะวิเคราะห์ความเชื่อมโยงการค้าชายแดนระหว่างด่านต่างๆ ได้ในอนาคต ทั้งนี้ก็ยังขึ้นอยู่กับความละเอียดของการจัดเก็บข้อมูลของด่านศุลกากรแต่ละด่านเช่นกัน เนื่องจากมีการโยกย้ายหมุนเวียนสับเปลี่ยนบุคลากรเป็นประจำทุกปี ซึ่งก็อาจจะมีผลต่อการจัดเก็บข้อมูลเบื้องต้น และการเตรียมข้อมูล ใส่ในโปรแกรมเพื่อวิเคราะห์ได้เช่นกัน

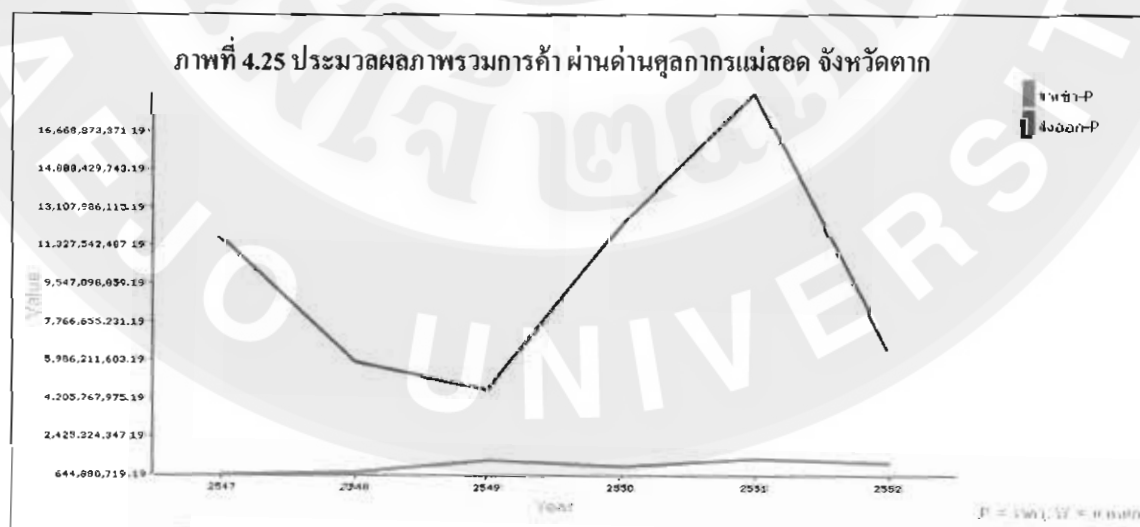
จากมูลเหตุที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้การวิเคราะห์ผลจากข้อมูลที่มีอยู่ (ปี 2546 - 2551) และโปรแกรมที่จัดทำขึ้น ทำการวิเคราะห์สินค้านำเข้า ส่งออก และสินค้าผ่านแดน (ขาเข้า-ออก) ในหมวดหรือชนิดของสินค้าหลัก 5 ชนิด ซึ่งจะเลือกหมวดหรือชนิดสินค้าขึ้นอยู่กับความละเอียดของข้อมูลเดิมที่มีอยู่ เบื้องต้นโปรแกรมแสดงผลได้ดังนี้

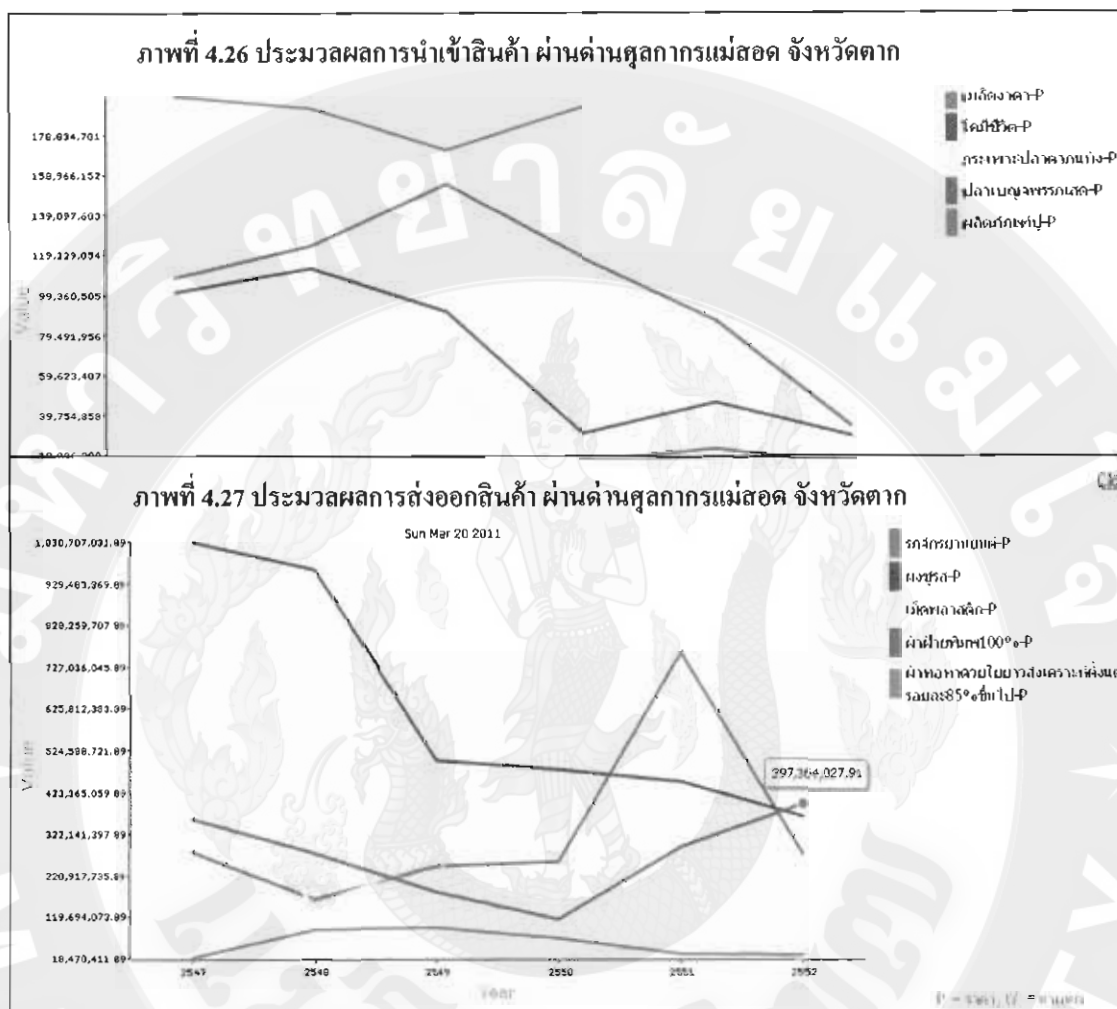
1. ด้านศุลกากรในจังหวัดเชียงราย (แม่สาย เชียงแสน และเชียงของ)ภาพรวมการค้ามี การส่งออกมากกว่านำเข้า สินค้าผ่านแดนขาออกมีมากในปี 2548 ส่วนปีอื่นๆ สินค้าผ่านแดนเข้า-ออก ไม่แตกต่างกันมากนัก (ภาพที่ 4.22) สินค้านำเข้าที่สำคัญ คือ กลุ่มสินค้าเกษตรนำเข้าสูงมาโดยตลอด ปี 2546 – 2550 รองมาเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปีตั้งแต่ปี 2546 – 2551 (ภาพที่ 4.23) ขณะเดียวกันสินค้าส่งออก 2 อันดับแรก ก็ยังเป็นกลุ่มเดียวกันกับสินค้านำเข้า นอกจากนี้สินค้าเบ็ดเตล็ด รวมทั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์เป็นสินค้าที่มีการส่งออกมีแนวโน้มสูงขึ้นใน อนาคต (ภาพที่ 4.24)

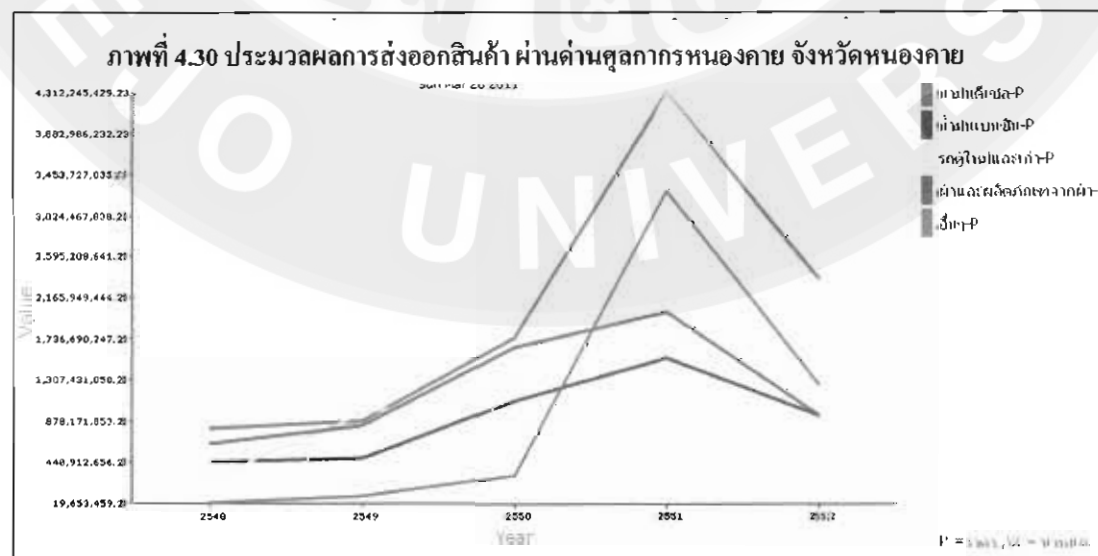
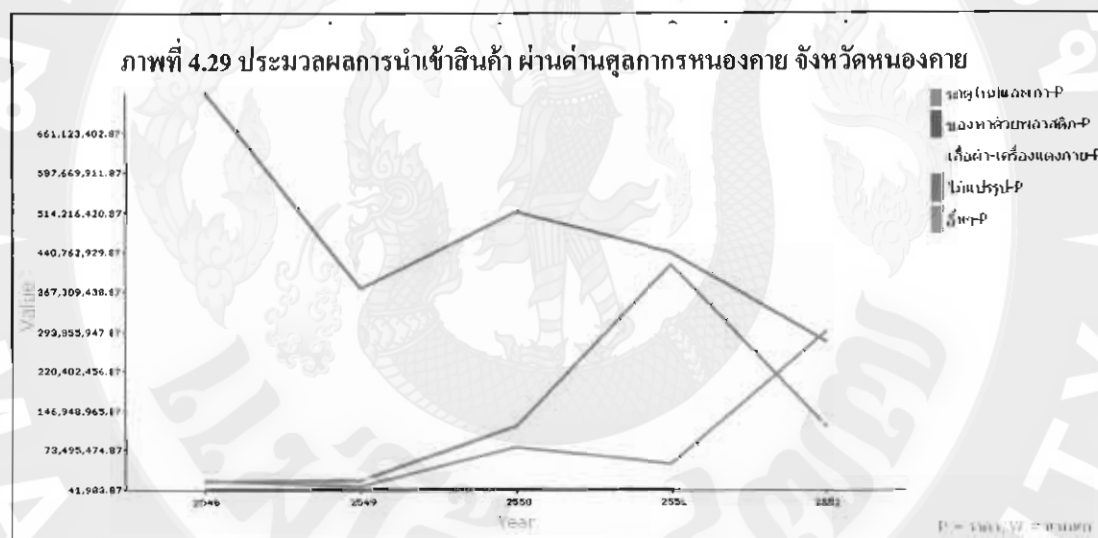
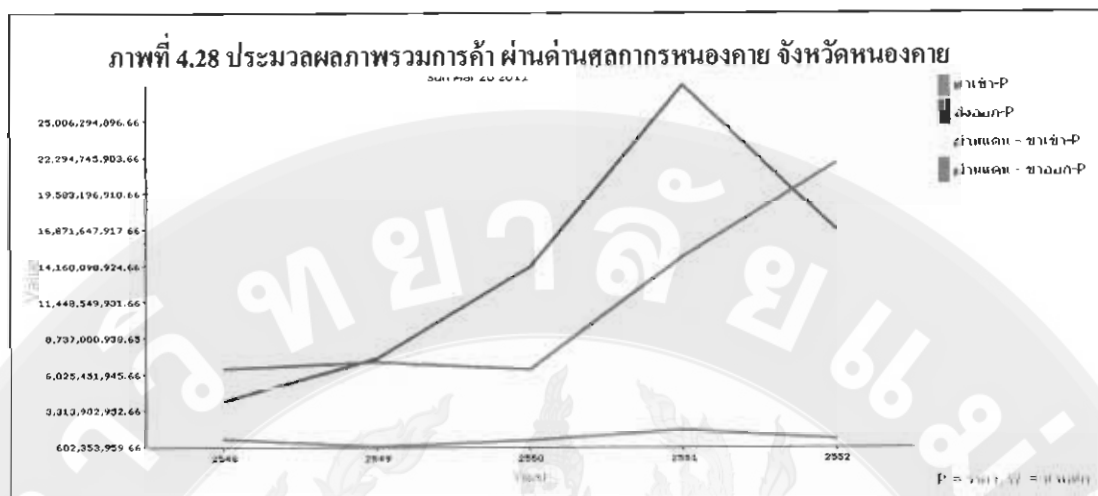

2. ด้านศุลกากรแม่สอด จังหวัดตาก การค้าในช่องทางนี้มีเพียงการนำเข้าและส่งออก ระหว่างไทย-พม่าเท่านั้น การส่งออกมีมากกว่าการนำเข้า โดยเฉพาะปี 2551 มีการส่งออกมากกว่า 18,000 ล้านบาท (ภาพที่ 4.25) สินค้าที่มีการนำเข้าที่สำคัญ 5 อันดับแรกทั้งหมดเป็นกลุ่มสินค้าเกษตรกรรม และผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าที่มีการนำเข้ามากที่สุดในช่วงปี 2547 – 2550 รองลงมาเป็น ปลาเบญจพรรณ แต่การนำเข้ามีแนวโน้มลดลงตลอดปี 2549 – 2552 (ภาพที่ 4.26) ส่วนสินค้าส่งออกที่สำคัญเป็นผงชูรสมีการส่งออกสูงทุกปี ยกเว้นปี 2551 ที่มีรถจักรยานยนต์ส่งออกสูงกว่า (ภาพที่ 4.27)

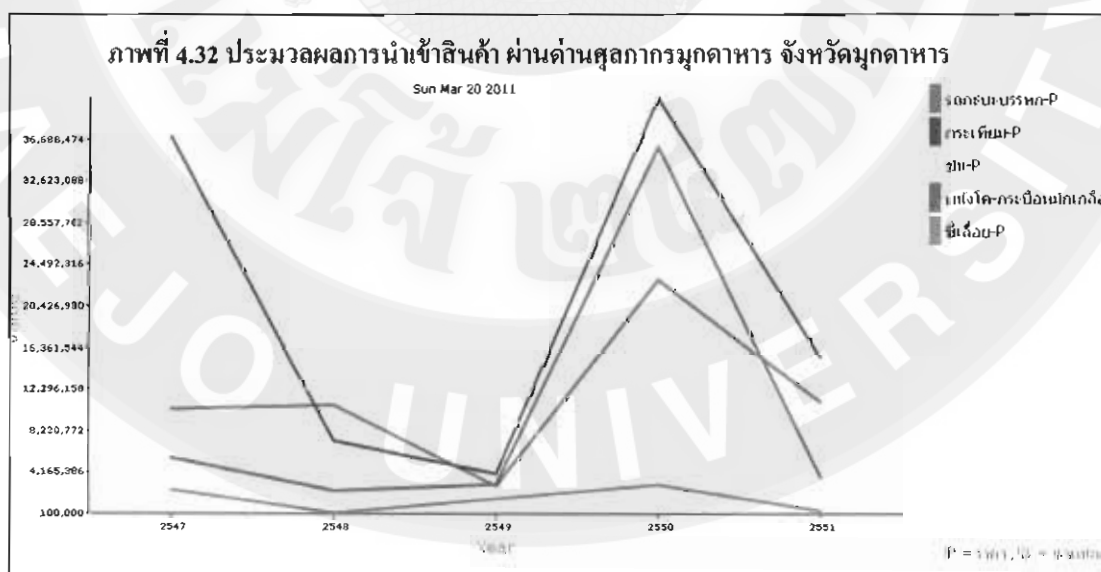
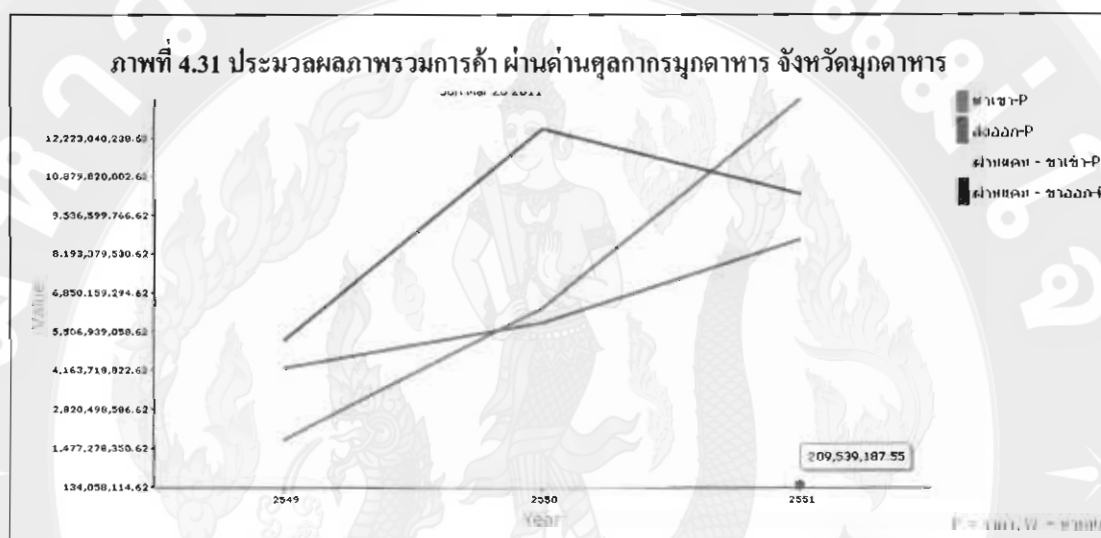

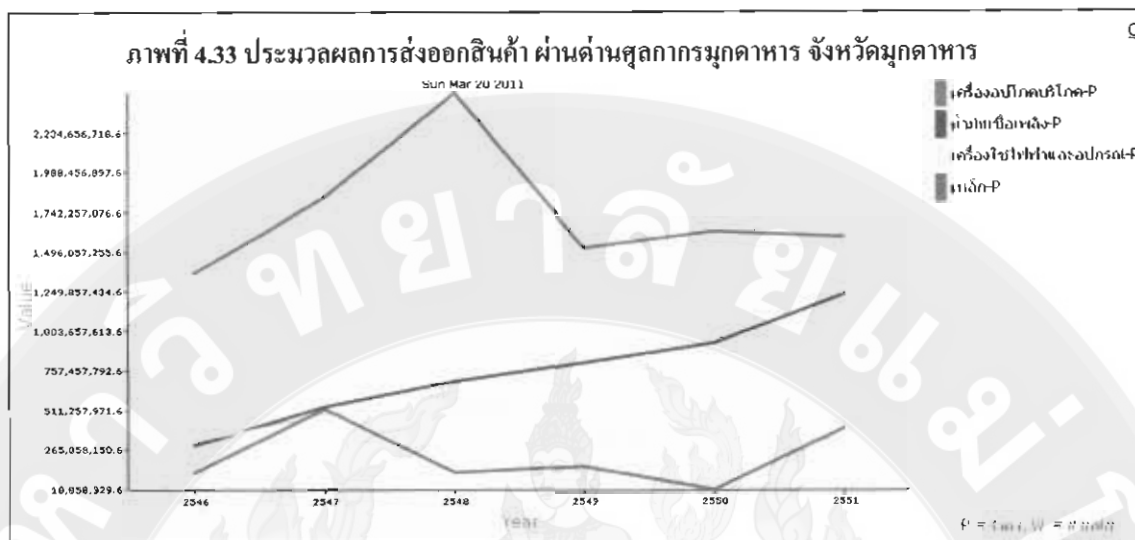

2. ด่านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย ภาพรวมการค้าจังหวัดหนองคายปี 2548 – 2549 มีสินค้าผ่านแดนขาออกสูงกว่าการค้าประเภทอื่นๆ แต่ปีหลังปี 2549 – 2551 การส่งออกมีมากกว่า และตามมาด้วยสินค้าผ่านแดนขาออกซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี (ภาพที่ 4.28) สินค้าที่ไทยนำเข้ามากที่สุดเป็นไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้ (ภาพที่ 4.29) ส่วนสินค้าส่งออกเป็นกลุ่มสินค้าน้ำมันเชื้อเพลิง ผ้าและผลิตภัณฑ์ผ้า (ภาพที่ 4.30)

4. ด้านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ภาพรวมการค้ามีการส่งออกมากกว่าการนำเข้าในช่วงปี 2549 – 2550 แต่หลังจากนี้การนำเข้ากลับมีสูงกว่า พร้อมกันนี้สินค้าผ่านแดนขาออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอดช่วงปี 2549 – 2551 (ภาพที่ 4.31) สินค้านำเข้าที่สำคัญที่ผ่านช่องทางนี้อันดับแรกเป็นกระเทียม รองลงมาเป็นหนังโค – กระบือหมักเกลือ (ภาพที่ 4.32) ส่วนสินค้าส่งออกที่สำคัญยังคงเป็นสินค้าอุปโภค – บริโภค และน้ำมันเชื้อเพลิง (ภาพที่ 4.33)

4.4 ปัญหาอุปสรรคและการใช้โปรแกรม

ในการศึกษาครั้งนี้มีปัญหาอุปสรรคในการทำงานและการใช้โปรแกรม ดังนี้

1. การจัดเก็บข้อมูลการค้าของด่านศุลกากรแต่ละด่านที่แตกต่างกัน รวมทั้งความละเอียดในการจัดเก็บ และการจัดหมวดหมู่กลุ่มของสินค้าไม่ตรงกัน จึงทำให้คณะทำงานใช้เวลาในการจัดหมวดหมู่สินค้าใหม่ค่อนข้างที่จะยาวนาน เพื่อให้ได้รหัสชนิดสินค้า หมวดสินค้าที่ตรงกัน สำหรับใส่ในฐานข้อมูล และทำการวิเคราะห์ในโปรแกรมต่อไป

2. หลังจากเขียนโปรแกรมเสร็จแล้ว ทดสอบการใช้งานบนอินเทอร์เน็ต <http://www.mekong-trade.com> แล้วปรากฏว่าข้อมูลที่นำขึ้นให้บริการ ดิดไวรัสบางชนิดที่ทำลายฐานข้อมูล ทำให้เสียเวลาในการปรับแก้ไขและจัดทำฐานข้อมูลใหม่อีกครั้ง

3. ในการทดสอบการใช้โปรแกรมเดิมมีเป้าประสงค์เพื่อที่จะให้ด่านศุลกากรแต่ละด่านเป็นผู้ใช้โปรแกรมที่จัดทำขึ้นในครั้งนี้ เพื่อให้การบริการข้อมูลที่ง่ายแก่ผู้ใช้บริการ แต่ทางกรมศุลกากรให้จัดทำโปรแกรมฐานข้อมูลขึ้นใช้เอง และแต่ละด่านยังขาดบุคลากรใส่ฐานข้อมูลเหล่านี้ เพื่อให้บริการเช่นกัน ดังนั้นคณะทำงานจึงเปลี่ยนเป้าหมายผู้ใช้ไปที่สำนักงานพาณิชย์แต่ละจังหวัดที่มีแต่ละด่านสังกัดอยู่ในจังหวัดนั้น และจำเป็นต้องปรับรูปแบบของโปรแกรมให้เหมาะสมสำหรับผู้ใช้อีกครั้ง เพื่อให้ได้ผลตามที่ใช้อยู่ต้องการ

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

5.1.1 ภาพรวมการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน

การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนทั้งหมด 6 ด้านศุลกากร ใน 4 จังหวัด ประกอบด้วยด้านศุลกากรแม่สาย ด้านศุลกากรเชียงแสน ด้านศุลกากรเชียงของในจังหวัดเชียงราย ด้านศุลกากรแม่สอด จังหวัดตาก ด้านศุลกากรหนองคาย จังหวัดหนองคาย และด้านศุลกากรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ในภาพรวมการค้าทุกด้านการค้าประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งประเทศพม่า ลาว และจีน (ตอนใต้)

สินค้านำเข้า ที่สำคัญที่ประเทศไทยนำเข้าประเทศพม่าและลาว อันดับแรกเป็นไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ โดยมีการนำเข้าเป็นอันดับ 1 ในทุกด้านการค้า รองลงมาเป็นสินค้าเกษตร เช่น โค กระบือ หรือสินแร่ เป็นต้น ส่วนประเทศจีนสินค้านำเข้าที่สำคัญเป็นสินค้ากสิกรรม โดยเฉพาะผลไม้ ส้มผลสด และกระเทียม เป็นต้น

สินค้าส่งออก ของประเทศไทยไปยังประเทศเพื่อนบ้านกลุ่มแม่น้ำโขงที่สำคัญ ส่วนใหญ่เป็นเครื่องอุปโภคบริโภค เช่น น้ำมันพืช ผงชูรส บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป เป็นต้น รองลงมาเป็นผ้าและผลิตภัณฑ์ผ้า สำหรับประเทศลาวแล้วสินค้านำเข้าประเทศไทยที่สำคัญอีกอันหนึ่ง คือ น้ำมันเชื้อเพลิง และประเทศจีนสินค้าที่ส่งออกไปมากที่สุด เป็นกลุ่มสินค้าเบ็ดเตล็ด และวัสดุก่อสร้าง

สินค้าผ่านแดนขาเข้า - ขาออก ที่มีการทำธุรกรรมผ่านแดนมากที่สุดในด้านศุลกากรหนองคาย และด้านศุลกากรมุกดาหาร สินค้าผ่านแดนขาเข้าประเทศไทย เพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สาม เป็นกลุ่มผ้าและผลิตภัณฑ์ผ้า (เสื้อผ้า) ส่วนใหญ่ส่งไปยังประเทศยุโรป รองลงมาเป็นกลุ่มสินค้าประเภทชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับสินค้าผ่านแดนขาออกที่ส่งมาจากประเทศที่ 3 ผ่านประเทศไทย ไปยังประเทศลาว สินค้าที่สำคัญยังคงเป็นกลุ่มผ้าและผลิตภัณฑ์ผ้า เพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าประเภทเสื้อผ้า และส่งกลับออกไป นอกจากนี้ยังเป็นยานพาหนะ และเครื่องจักรอุปกรณ์ ที่ใช้ในงานก่อสร้าง ของบริษัทจากต่างประเทศที่ได้รับสัมปทานก่อสร้างจากรัฐบาลลาว และส่งผ่านเครื่องมือเหล่านั้นมายังประเทศไทย เพื่อเข้าไปทำงานในประเทศลาว

5.1.2 การใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์

การโปรแกรมในการวิเคราะห์ที่จัดทำขึ้นครั้งนี้ สามารถที่จะวิเคราะห์ผลการค้าชายแดนของสินค้านำเข้า สินค้าส่งออก สินค้าผ่านแดนขาเข้าและขาออกได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถที่จะแสดงผล

ทั้งในรูปของตัวเลข และกราฟ ตลอดจนสามารถที่จะเลือกวิเคราะห์สินค้าได้แต่ละชนิด หรือกลุ่มผลิตภัณฑ์ของการส่งออก โปรแกรมนี้จะมีประโยชน์มากสำหรับสำนักงานพาณิชย์ต่างๆ ที่ต้องรายงานภาพรวมการค้าชายแดนให้กับหน่วยงานต่างๆ ได้รับทราบ โดยเฉพาะผู้ประกอบการที่ต้องการทราบข้อมูลความต้องการของตลาดในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อส่งสินค้าไปจำหน่ายหรือต้องการนำสินค้าเข้ามาแปรรูปผลิตภัณฑ์ และสร้างมูลค่า แล้วส่งกลับไปจำหน่ายหรือส่งไปขายยังประเทศที่สาม อันจะสร้างศักยภาพการแข่งขันด้านการค้าของประเทศไทยเหนือประเทศเพื่อนบ้าน หรือเวทีการค้าโลกต่อไป อย่างไรก็ตามโปรแกรมที่จัดทำขึ้นข้อมูลเดิมที่มีอยู่ (2546 - 2551) ของแต่ละด่านจัดเก็บไม่ตรงกัน จึงทำให้การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของการค้าแต่ละด่านจากข้อมูลเดิมที่มีอยู่จึงยังไม่สามารถทำได้ แต่ในโครงสร้างของโปรแกรมสามารถทำการวิเคราะห์ได้ ถ้าข้อมูลใหม่ที่จะใส่เข้าไปจากที่จัดเก็บแต่ละด่านสุดท้ายการมีเป็นฐานข้อมูลเดียวกัน และสามารถระบุการนำเข้าจากด่านต้นทาง และส่งออกผ่านอีกด่านปลายทางได้ เมื่อป้อนข้อมูลใหม่เข้าไปในโปรแกรม ก็จะสามารถวิเคราะห์ให้เห็นภาพรวมของความเชื่อมโยงการค้าได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ พบปัญหาอุปสรรคของการทำงาน และข้อเสนอในการพัฒนาการศึกษาและโปรแกรมที่จัดทำขึ้นในครั้งนี้ ดังนี้

1. กรมศุลกากรควรมีการกำหนดจัดทำข้อมูลการค้าทั้งการนำเข้า การส่งออก สินค้าผ่านแดนขาเข้าและขาออก ให้เป็นหมวดหมู่และเป็นระบบ เพื่อง่ายในการนำข้อมูลไปใช้ต่อ หรือวิเคราะห์ในระดับที่ซับซ้อนมากขึ้นต่อไปได้ง่ายขึ้น
2. สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ควรนำข้อมูลนี้ไปเผยแพร่ให้มากขึ้นทั้งในรูปของการวิเคราะห์ในรายงาน และแนะนำให้กับผู้ประกอบการ ได้มีโอกาสเข้ามาใช้ข้อมูลบนเวปไซด์ รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลที่ตนเองต้องการทราบได้
3. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการพัฒนาโปรแกรมให้ประสิทธิภาพในการใช้งานมากขึ้น โดยการเชื่อมโยงกับข้อมูลการส่งออกด่านต่างๆ ให้มากขึ้น เช่น ท่าเรือ สนามบิน หรือรถไฟ เป็นต้น

บรรณานุกรม

กรมโยธาธิการและผังเมือง. 2548. โครงการวางและจัดทำผังพื้นที่เฉพาะชุมชนชายแดนแม่ระมาด (บ้านวังผา) จังหวัดตาก.

กรมศุลกากร. 2549. กรมศุลฯ ติดอาวุธรับมือการค้า รื้อระบบเสริมอิเล็กทรอนิกส์เต็มขั้น.

http://www.logisticsdigest.com/index.php?option=com_content&task=category§ionid=4&id=40&Itemid=30

ชูศรี เทียศิริเพชร. 2547. การเพิ่มศักยภาพการกระจายสินค้าระหว่างภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย และจีนตอนใต้โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS): รายงานการวิจัย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะบริหารธุรกิจ.

มนัญญา อะทาโธ. 2549. ASEAN-China Free Agreement.

www.onece.go.th/pulication/50021/full50021.pdf.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2550. โครงการศึกษาความเหมาะสมการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการปรับโครงสร้างการผลิต.

รังสิมา โอพาริกบุตร. 2549. โอกาสของธุรกิจไทยในแนวเส้นทางหมายเลข 9. <http://www.chaithwat.com/index.php?lay.show&ac=article&ID=5566366&Ntype=2>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2548. โครงการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดนจังหวัดเชียงราย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจชายแดน จังหวัดตาก. ม.ป.ป.. กรุงเทพฯ.

หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ. 2549. สรุปการเปลี่ยนแปลงภาวะการค้าไทยจีน. [Http://dnn3-c-biz.co.th/portals/10/file_text/samary_2548_2.doc](http://dnn3-c-biz.co.th/portals/10/file_text/samary_2548_2.doc)

อักษรศรี พานิชสาส์น. 2546. มิติใหม่ความสัมพันธ์ไทย-จีนในเวทีเศรษฐกิจโลก: หลังจีนเข้าเป็นสมาชิกWTO = New Dimensions of Sino-Thai Economic R. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา โครงการจีนศึกษา.

Kasilingam, Raja G. 1998. Logistics and Transportation: Design and Planning. London: Kluwer.

Schensleben, Paul. 2004. **Integral Logistics Management: Planning & Control of**

Comprehensive Supply Chains. Boca Raton, Fla: CRC Press

Wisner, Joel D. 2005. **Principles of Supply Chain Management: A Balance Approach.** Mason,

Otl: South-Western

ภาคผนวก ก

คู่มือการใช้งานโปรแกรม

ระบบการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนไทย กับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ระบบนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการระบบการจัดการฐานข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศกับการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง หนึ่งในวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ การจัดทำฐานข้อมูลการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดนที่ผ่านพิธีการศุลกากรและด่านการค้าสำคัญต่างๆ ของไทย ระบบฐานข้อมูลที่จัดทำขึ้นนี้ ให้บริการและเผยแพร่ข้อมูลบน <http://www.mekong-trade.com/BTTTGMS/> ในการจัดทำแบ่งผู้ใช้ออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ผู้ใช้งานทั่วไป (Guest)
2. เจ้าหน้าที่ด่าน (Staff)
3. เจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหรือผู้ดูแลระบบ (Admin)

ซึ่งผู้ใช้งานแต่ละระดับจะมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลและการจัดการข้อมูลที่แตกต่างกัน รายละเอียดของระบบการใช้งานมีดังนี้

1. ส่วนของหน้าการทำงานหลัก

ยินดีต้อนรับสู่ ระบบจัดการฐานข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ระบบนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการระบบการจัดการฐานข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศกับการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดน ผ่านพิธีการศุลกากรและด่านสำคัญต่างๆ ของไทยและประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง รวมทั้งปัญหาอุปสรรคด้านการค้า
2. เพื่อศึกษาจัดทำฐานข้อมูลการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดนที่ผ่านพิธีการศุลกากรและด่านการค้าสำคัญต่างๆ ของไทย
3. เพื่อนำข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน จัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบภายใต้การสนับสนุนจากความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง
4. เพื่อเสนอแนะนโยบายด้านการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการค้าชายแดนและผ่านแดน

โดยระบบนี้สามารถจัดการและแสดงผลข้อมูลได้ดังนี้

1. ข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน
2. ข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน
3. ข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน
4. ข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน
5. ข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน
6. ข้อมูลการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน

หากท่านมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม สามารถติดต่อได้ที่ อีเมล: webmaster@mekong-trade.com

1. เลือกแสดงผลข้อมูล ตำแหน่งที่ 1

2. เลือกแสดงผลข้อมูล ตำแหน่งที่ 2

ภาคผนวก ก1 แสดงหน้าจอการทำงานหลัก

2. ส่วนของหน้าจอเข้าสู่ระบบ

ระบบการค้าขายผ่านและการค้าผ่านแดนไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคสุมาตรา

ยินดีต้อนรับสู่ ระบบจัดการฐานข้อมูลการค้าขายแดนและ
การค้าผ่านแดนไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคสุมาตรา

ระบบนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยการจัดการฐานข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศกับการค้าผ่านแดนไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคสุมาตรา
จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษารูปแบบการค้าขายแดน และการค้าผ่านแดน ผ่านพิธีการศุลกากรผ่านสำคัญต่างๆ ของไทยและประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคสุมาตรา
2. เพื่อศึกษาการจัดการฐานข้อมูลการค้าขายแดน และการค้าผ่านแดนผ่านพิธีการศุลกากรและการค้าสำคัญต่างๆ ของไทย
3. เพื่อนำข้อมูลการค้าขายแดนและการค้าผ่านแดน จัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบภายใต้มาตรฐานการรวมการค้าของไทยผ่านศุลกากรต่างๆ
4. เพื่อเสนอแนะเชิงนโยบายในด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ ไทย โดยวัดจากปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตรไปต่างประเทศ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในอนุภูมิภาคสุมาตรา

โดยระบบนี้สามารถจัดการและแสดงข้อมูลได้ดังนี้

1. เลือกระบบการบริหารจัดการข้อมูลของผู้ดูแลระบบ
2. เข้าสู่ระบบการค้า
3. เข้าสู่ระบบการค้า
4. เข้าสู่ระบบการค้า
5. เข้าสู่ระบบการค้า
6. ระบบการบริหารจัดการข้อมูลผู้ดูแลระบบ

หากท่านมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม สามารถติดต่อได้ที่ อีเมล : webmaster@btttgms-trade.com

ภาคผนวก ก2 แสดงหน้าจอเข้าสู่ระบบ

ระบบการค้าขายผ่านและการค้าผ่านแดนไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคสุมาตรา

BTTTGMS

การจัดการฐานข้อมูลด้วยเทคโนโลยีการค้าผ่านแดนไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคสุมาตรา (v1.5)

Login Page

User Name:

Password:

1. กรอกรหัส Username
2. กรอกรหัส Password
3. ปุ่มยืนยันการเข้าระบบ
4. กรณีสืบรหัสผ่าน

ภาคผนวก ก2 (ต่อ)

3. ส่วนของหน้าจอออกสู่ระบบ

ภาคผนวก ก3 แสดงหน้าจอออกสู่ระบบ

4. หน้าจอในส่วนของผู้ใช้ทั่วไป (User)

สำหรับหน้าจอหลักของผู้ใช้ทั่วไป การทำงานของผู้ใช้ทั่วไปจะประกอบไปด้วย 5 ส่วน คือ

- 4.1 หน้าจอแสดงประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบกราฟ
- 4.2 หน้าจอแสดงข้อมูลด้านบุคลากร
- 4.3 หน้าจอแสดงข้อมูลประเทศคู่ค้า
- 4.4 หน้าจอแสดงข้อมูลสินค้า
- 4.5 หน้าจอแสดงข้อมูลหมวดหมู่สินค้า

4.1. หน้าจอแสดงประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบกราฟ

การใช้งานในหน้าจอแสดงประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบกราฟนั้น ผู้ใช้ต้องทำการเลือกข้อมูลที่ต้องการทราบซึ่งข้อมูลทั้งหมด ซึ่งแบ่งออกเป็นดังนี้

1. ข้อมูลด้านบุคลากร
2. ข้อมูลประเภทการค้า
3. ข้อมูลสินค้า
4. ข้อมูลหมวดหมู่สินค้า
5. ข้อมูลประเภทสินค้า

6. ปีที่ต้องการทราบข้อมูล
7. การวิเคราะห์ปริมาณ (Weight), มูลค่า (Price)
8. แสดงข้อมูลเป็นรายการ

ระบบการคำนวณและกราฟการคำนวณแบบไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคตอนบน

กรุณาเลือกข้อมูลที่ต้องการประมวลผลและวิเคราะห์

ลำดับ	รายการ	เลือก/ไม่เลือก
1.	คำนวณค่าเฉลี่ย	☐ ค่าเฉลี่ย ☐ ค่าเฉลี่ย ☐ ค่าเฉลี่ย (ไม่มีค่าเฉลี่ย) (ไม่มีค่าเฉลี่ย) (ไม่มีค่าเฉลี่ย)
2.	ประมวลผลค่า	☐ ค่าเฉลี่ย ☐ ค่าเฉลี่ย ☐ ค่าเฉลี่ย - ค่าเฉลี่ย ☐ ค่าเฉลี่ย - ค่าเฉลี่ย
3.	สินค้า	☐ สินค้า ☐ สินค้า ☐ สินค้า ☐ สินค้า
4.	หมวดหมู่สินค้า	☐ สินค้า ☐ สินค้า ☐ สินค้า
5.	ประมวลผลค่า	☐ สินค้า ☐ สินค้า ☐ สินค้า
6.	ปีที่ต้องการ	☐ 2546 ☐ 2547 ☐ 2548 ☐ 2549 ☐ 2550 ☐ 2551 ☐ 2552
7.	วิเคราะห์ปริมาณ (Weight), มูลค่า (Price)	☐ W ☐ P
8.	แสดงข้อมูลเป็นรายการ	☐ สินค้า ☐ สินค้า

1. เลือกประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบกราฟ

ภาคผนวก ก4 แสดงหน้าจอการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบกราฟ

ระบบการคำนวณและกราฟการคำนวณแบบไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคตอนบน

กรุณาเลือกข้อมูลที่ต้องการประมวลผลและวิเคราะห์

ลำดับ	รายการ	เลือก/ไม่เลือก
1.	คำนวณค่าเฉลี่ย	☐ ค่าเฉลี่ย ☐ ค่าเฉลี่ย ☐ ค่าเฉลี่ย (ไม่มีค่าเฉลี่ย) (ไม่มีค่าเฉลี่ย) (ไม่มีค่าเฉลี่ย)
2.	ประมวลผลค่า	☐ ค่าเฉลี่ย ☐ ค่าเฉลี่ย ☐ ค่าเฉลี่ย - ค่าเฉลี่ย ☐ ค่าเฉลี่ย - ค่าเฉลี่ย
3.	สินค้า	☐ สินค้า ☐ สินค้า ☐ สินค้า ☐ สินค้า
4.	หมวดหมู่สินค้า	☐ สินค้า ☐ สินค้า ☐ สินค้า
	ประมวลผลค่า	☐ สินค้า ☐ สินค้า ☐ สินค้า
	ปีที่ต้องการ	☐ 2546 ☐ 2547 ☐ 2548 ☐ 2549 ☐ 2550 ☐ 2551 ☐ 2552
	วิเคราะห์ปริมาณ (Weight), มูลค่า (Price)	☐ W ☐ P
	แสดงข้อมูลเป็นรายการ	☐ สินค้า ☐ สินค้า

1. เลือกข้อมูลที่ต้องการวิเคราะห์

2. ปุ่มกดเพื่อประมวลออกมาในรูปแบบกราฟ

3. ปุ่มล้างข้อมูล

4. ปุ่มโหลดหน้าใหม่

ภาคผนวก ก4 (ต่อ)

ระบบการค้าขายและแลกเปลี่ยนเงินไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคตอนบนอาเซียน

การตั้งค่าโปรแกรม: 1. โปรแกรมและวิธีการคำนวณในรูปแบบกราฟ

การตั้งค่าข้อมูลที่ต้องการประมวลผลและวิเคราะห์

ลำดับ	รายการ	ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	ผลลัพธ์
1.	คำนวณค่า	☐ ค่า ☐ หนองคาย ☐ มุกดาหาร ☐ เชียงราย (แม่น้ำโขง เชียงแสน เชียงใหม่)	☐ เลือกทั้งหมด
2.	ประเภทการค้า	☐ นำเข้า ☐ ส่งออก ☐ ผ่านแดน - ขาเข้า ☐ ผ่านแดน - ขาออก	☐ เลือกทั้งหมด
3.	สินค้า	 	
4.	หมวดหมู่สินค้า	 	
5.	ประเทศคู่ค้า	 	
6.	ปีที่มีข้อมูล	☐ 2546 ☐ 2547 ☐ 2548 ☐ 2549 ☐ 2550 ☐ 2551 ☐ 2552	☐ เลือกทั้งหมด
7.	วิเคราะห์ปริมาณ (Weight) , มูลค่า (Price)	☐ W ☐ P	☐ เลือกทั้งหมด
8.	แสดงข้อมูลเป็นราย	 	☐ Debug Mode

ประมวลผลข้อมูลและแสดงกราฟ ในไฟล์งาน (Save) | ส่งข้อมูล (Send) | ปิดหน้าต่าง (Close)

ภาคผนวก ก4 (ต่อ)

หมายเหตุ การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบกราฟ การทำงานทุกครั้งผู้ใช้ต้องทำการเลือกการวิเคราะห์ปริมาณ (Weight) และ/หรือ มูลค่า (Price) ทุกครั้ง หรือเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

ระบบการค้าขายและแลกเปลี่ยนเงินไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคตอนบนอาเซียน

การตั้งค่าโปรแกรม: 1. โปรแกรมและวิธีการคำนวณในรูปแบบกราฟ

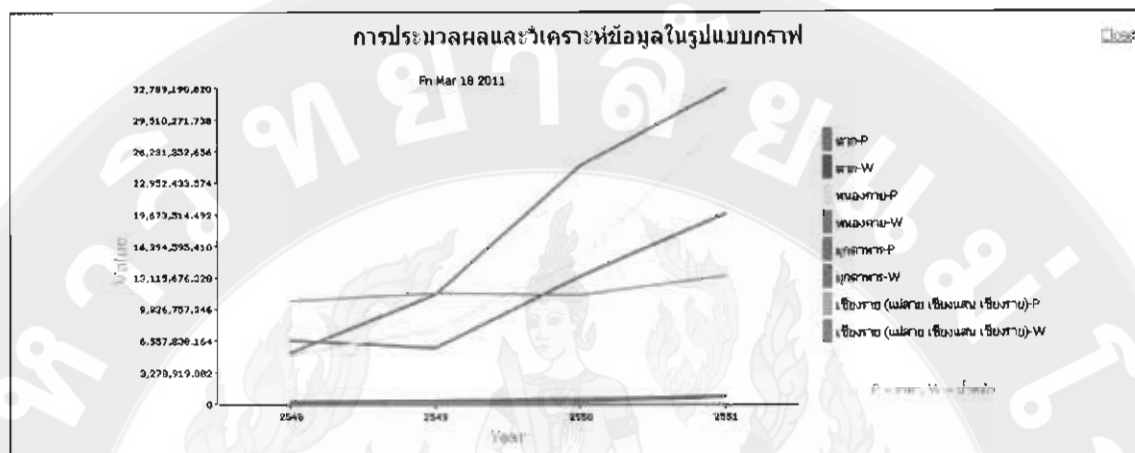
การตั้งค่าข้อมูลที่ต้องการประมวลผลและวิเคราะห์

ลำดับ	รายการ	ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	ผลลัพธ์
1.	คำนวณค่า	☐ ค่า ☐ หนองคาย ☐ มุกดาหาร ☐ เชียงราย (แม่น้ำโขง เชียงแสน เชียงใหม่)	☐ เลือกทั้งหมด
2.	ประเภทการค้า	☐ นำเข้า ☐ ส่งออก ☐ ผ่านแดน - ขาเข้า ☐ ผ่านแดน - ขาออก	☐ เลือกทั้งหมด
3.	สินค้า	 	
4.	หมวดหมู่สินค้า	 	
5.	ประเทศคู่ค้า	 	
6.	ปีที่มีข้อมูล	☐ 2546 ☐ 2547 ☐ 2548 ☐ 2549 ☐ 2550 ☐ 2551 ☐ 2552	☐ เลือกทั้งหมด
7.	วิเคราะห์ปริมาณ (Weight) , มูลค่า (Price)	☐ W ☐ P	☐ เลือกทั้งหมด
8.	แสดงข้อมูลเป็นราย	 	☐ Debug Mode

ประมวลผลข้อมูลและแสดงกราฟ ในไฟล์งาน (Save) | ส่งข้อมูล (Send) | ปิดหน้าต่าง (Close)

ภาคผนวก ก4 (ต่อ)

เมื่อผู้ใช้งานทำการเลือกข้อมูลที่ต้องการทราบ จากนั้นให้ทำการกดปุ่มประมวลออกมาในรูปแบบกราฟ ในหน้าต่างใหม่ หน้าจอแสดงผลการทำงานดังนี้

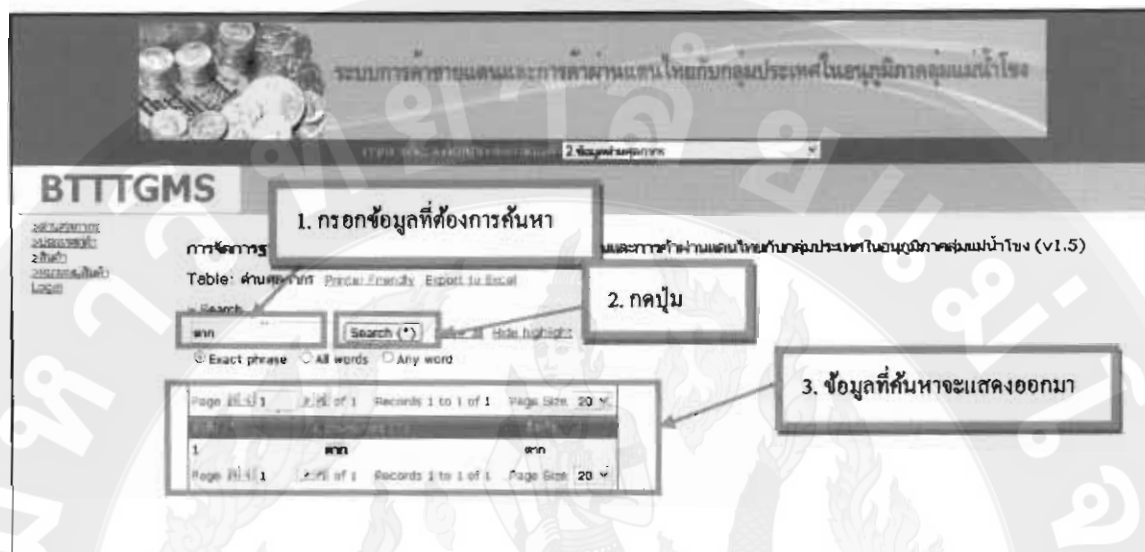

ภาคผนวก ก4 (ต่อ)

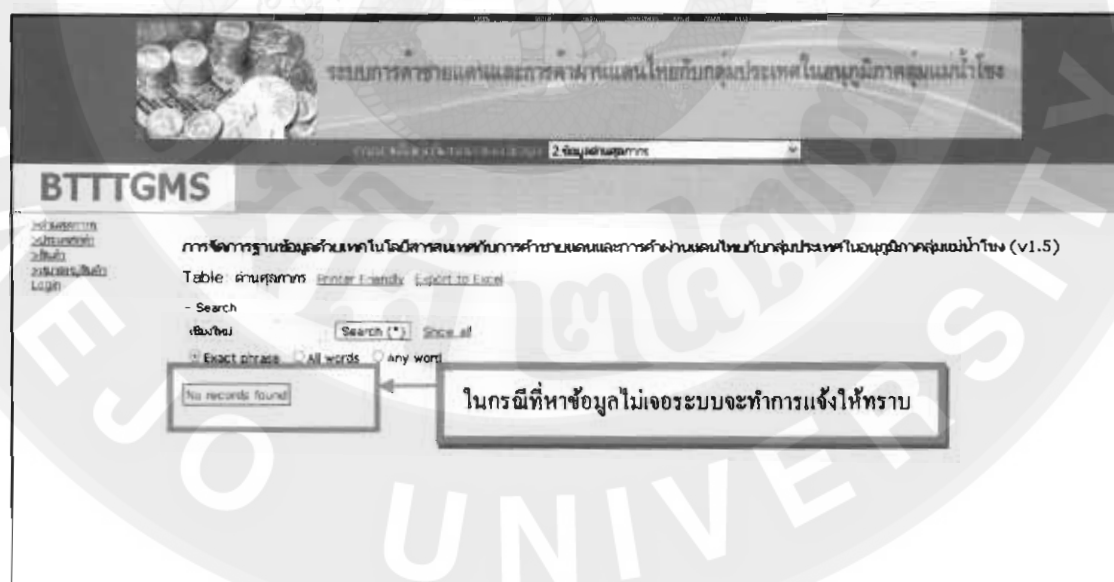
4.2 หน้าจอแสดงข้อมูลด้านศุลกากร

ภาคผนวก ก5 หน้าจอแสดงข้อมูลด้านศุลกากร

4.2.1 หน้าจอแสดงข้อมูลการค้นหา ด้านสรุปการ

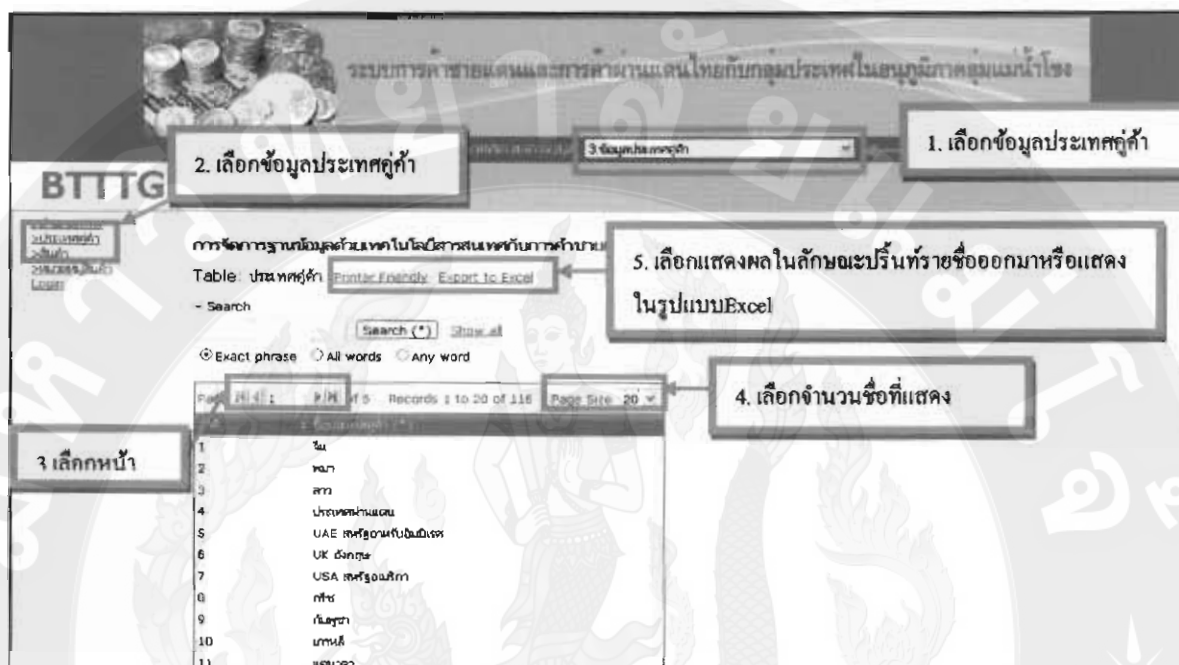

ภาพผนวก ก6 หน้าจอแสดงข้อมูลการค้นหา ด้านสรุปการ

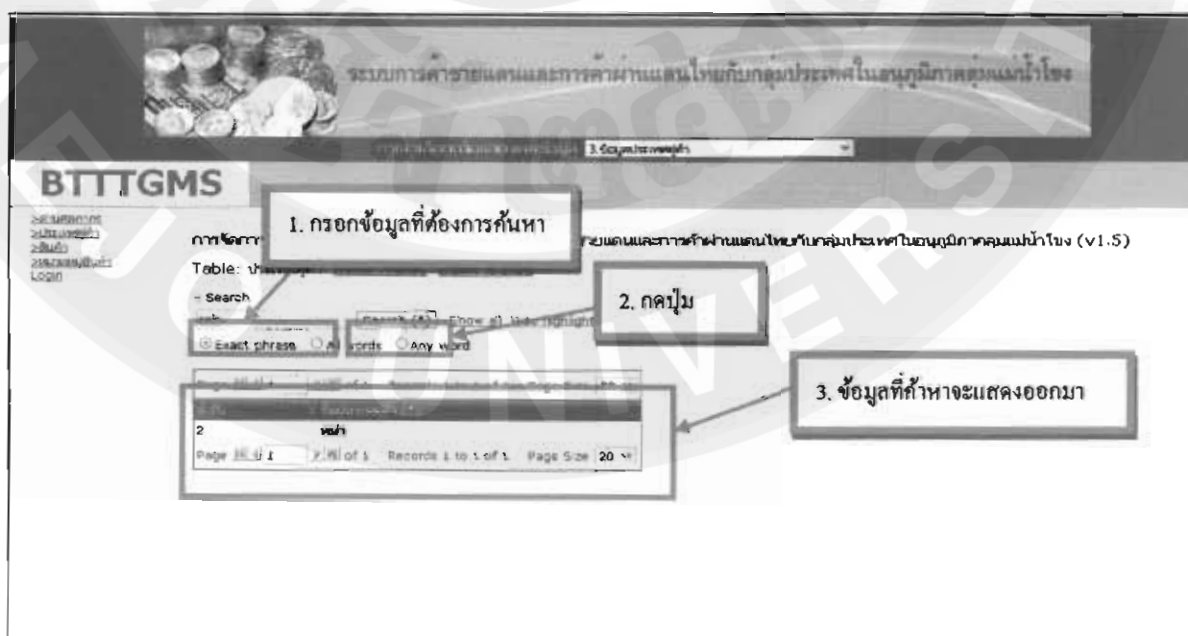
ภาพผนวก ก7 หน้าจอแสดงข้อมูลการค้นหา ด้านสรุปการ (ในกรณีที่หาข้อมูลไม่เจอ)

4.3 หน้าจอแสดงข้อมูลประเทศคู่ค้า

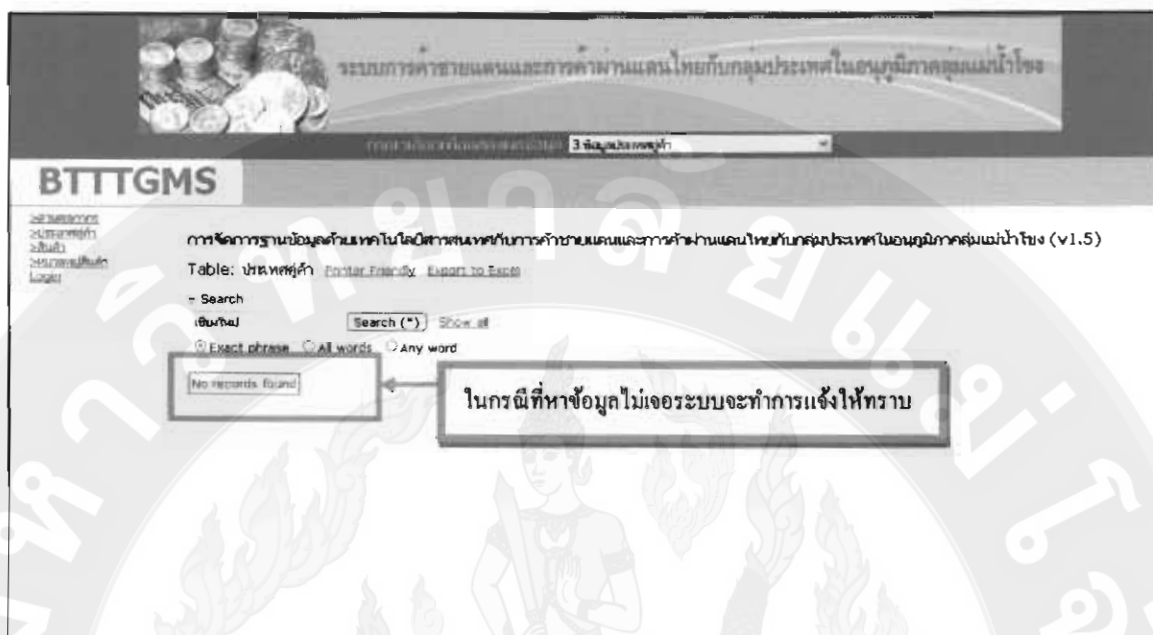

ภาคผนวก ก8 หน้าจอแสดงข้อมูลประเทศคู่ค้า

4.3.1 หน้าจอแสดงข้อมูลการค้นหา ประเทศคู่ค้า

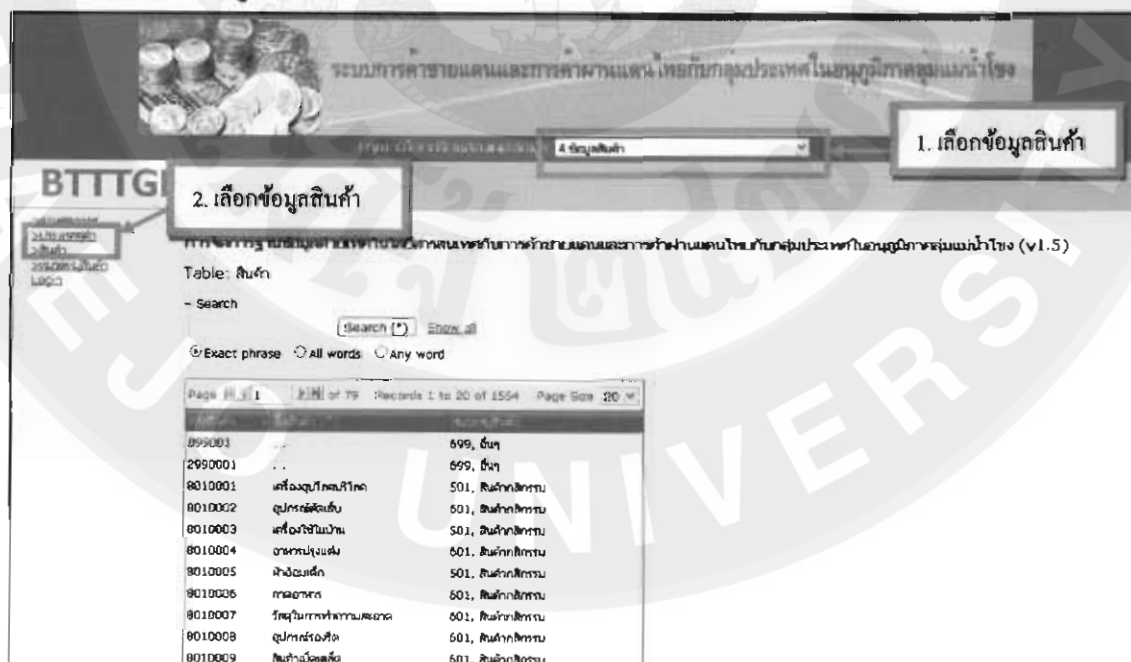

ภาคผนวก ก9 หน้าจอแสดงข้อมูลการค้นหา ประเทศคู่ค้า

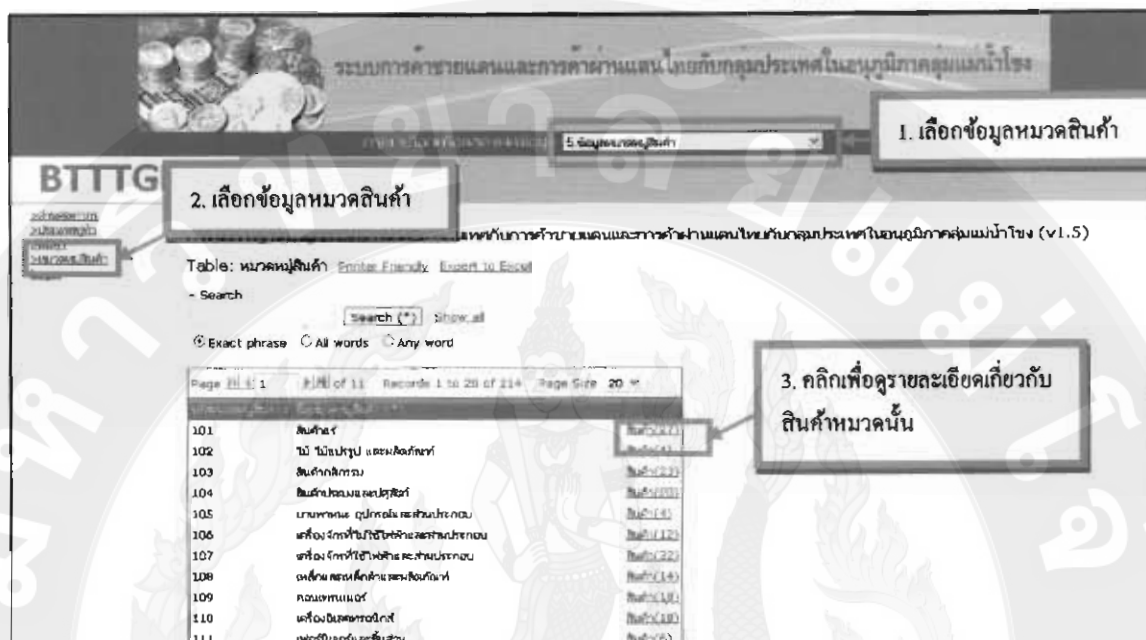
ภาคผนวก ก10 หน้าจอแสดงข้อมูลการค้นหาประเทศคู่ค้า (ในกรณีที่หาข้อมูลไม่เจอ)

4.4 หน้าจอแสดงข้อมูลสินค้า

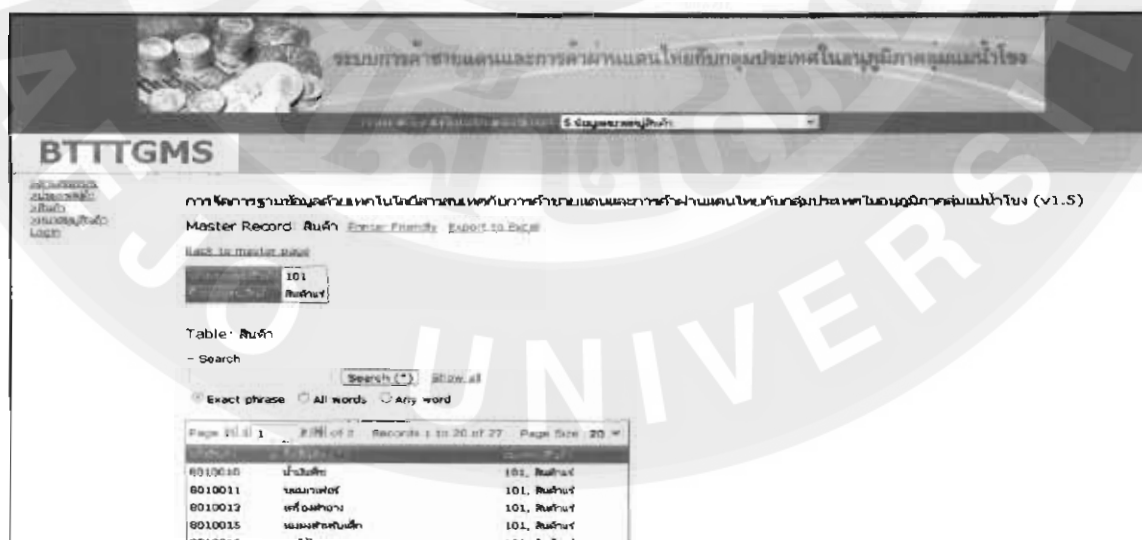
ภาคผนวก ก11 หน้าจอข้อมูลสินค้า

4.5 หน้าจอแสดงข้อมูลหมวดหมู่สินค้า

ภาคผนวก ก12 หน้าจอข้อมูลหมวดหมู่สินค้า

จากรูปที่ 17 หน้าจอข้อมูลหมวดหมู่สินค้า เมื่อผู้ใช้คลิกตรงสินค้าเพื่อดูรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าในหมวดนั้นๆ จะแสดงหน้าจอออกมา ดังนี้

ภาคผนวก ก13 หน้าจอแสดงรายละเอียดสินค้าในแต่ละหมวดสินค้า

5. หน้าจอในส่วนของบุคลากร (Staff)

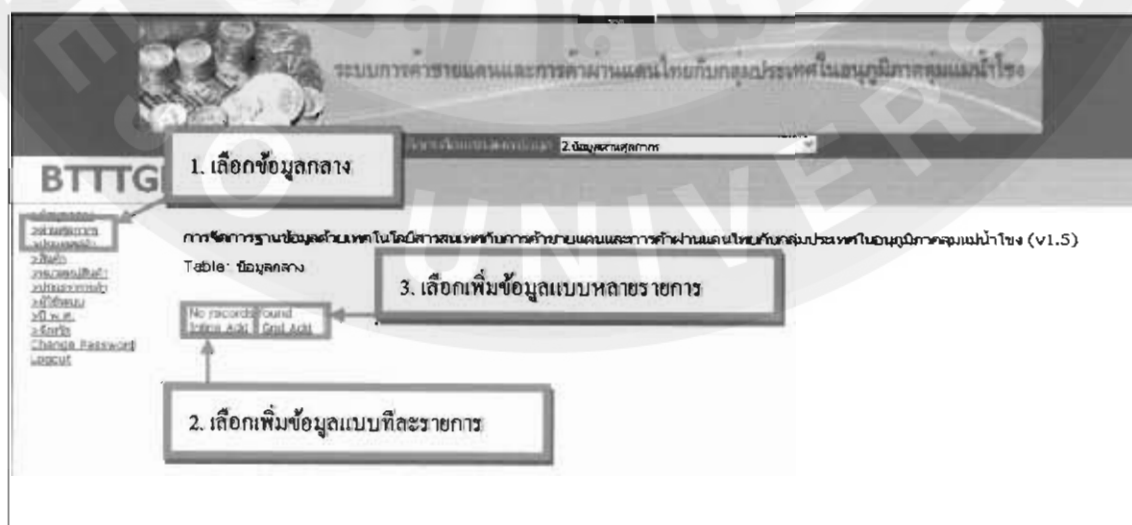
ก่อนที่จะเข้าใช้งานบุคลากรต้องทำการ Login ในฐานะของบุคลากรก่อนจึงจะใช้งานได้

หน้าจอหลักของบุคลากร การทำงานของผู้ใช้ทั่วไปจะประกอบไปด้วย 10 ส่วน คือ

- 5.1 หน้าจอแสดงผลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบกราฟ
- 5.2 หน้าจอเพิ่มข้อมูลกลาง
- 5.3 หน้าจอแสดงข้อมูลด้านบุคลากร
- 5.4 หน้าจอแสดงข้อมูลประเทศคู่ค้า
- 5.5 หน้าจอแสดงข้อมูลสินค้า
- 5.6 หน้าจอแสดงข้อมูลหมวดหมู่สินค้า
- 5.7 หน้าจอแสดงข้อมูลประเภทการค้า
- 5.8 หน้าจอแสดงข้อมูลผู้ใช้ระบบ
- 5.9 หน้าจอแสดงข้อมูลปี พ.ศ.
- 5.10 5.10 หน้าจอแสดงข้อมูลจังหวัด

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่าสิ่งที่สามารถทำได้บุคลากรเหมือนผู้ใช้ทั่วไปคือประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบกราฟ, ดูข้อมูลด้านบุคลากร, ดูข้อมูลประเทศคู่ค้า, ดูข้อมูลสินค้า, ดูข้อมูลหมวดหมู่สินค้า เพราะฉะนั้นจึงจะกล่าวเฉพาะส่วนที่ผู้ใช้ทั่วไปไม่สามารถทำได้ ดังต่อไปนี้

5.1 หน้าจอเพิ่มข้อมูลกลาง

ภาพผนวก ก14 หน้าจอเพิ่มข้อมูลกลาง

การเพิ่มข้อมูลกลางสามารถเพิ่มได้ 2 แบบคือ เพิ่มข้อมูลแบบทีละรายการ และ เพิ่มข้อมูลแบบหลายรายการ ซึ่งจะอธิบายดังต่อไปนี้

5.1.1 หน้าจอเพิ่มข้อมูลกลาง (เพิ่มข้อมูลแบบทีละรายการ)

ระบบการชำระเงินและค่าธรรมเนียมไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคสุมาตรา

BTTTGMS

การจัดการระบบข้อมูลในโครงการพัฒนาระบบการชำระเงินและค่าธรรมเนียมไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคสุมาตรา (v1.5)

Table: ข้อมูลกลาง

No	Records Found	Table	Data

Please Select Please Select Please Select Please Select

1. ผู้ใช้ทำการเพิ่มข้อมูล โดยที่เพิ่มข้อมูลไปทางด้านขวาเรื่อยๆ

ภาคผนวก ก15 หน้าจอเพิ่มข้อมูลกลาง (เพิ่มข้อมูลแบบทีละรายการ)

เมื่อผู้ใช้เพิ่มข้อมูลครบหมดแล้วให้ผู้ใช้คลิกปุ่ม Insert เพื่อบันทึกข้อมูลที่ได้กรอกลงไป

ระบบการชำระเงินและค่าธรรมเนียมไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคสุมาตรา

BTTTGMS

การจัดการระบบข้อมูลในโครงการพัฒนาระบบการชำระเงินและค่าธรรมเนียมไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคสุมาตรา (v1.5)

Table: ข้อมูลกลาง

No	Records Found	Table	Data

Insert

2. ปุ่มยกเลิกการบันทึก

1. ปุ่มกดเพื่อยืนยันการบันทึก

5.1.2 หน้าจอเพิ่มข้อมูลกลาง (เพิ่มข้อมูลแบบหลายรายการ)

2. ปุ่มกดเมื่อต้องการเพิ่มบรรทัดอีก

3. ปุ่มกดเพื่อขึ้นชั้นการบันทึก

4. ปุ่มกดยกเลิกการทำงาน

1. ทำการเพิ่มข้อมูลที่หลายบรรทัด

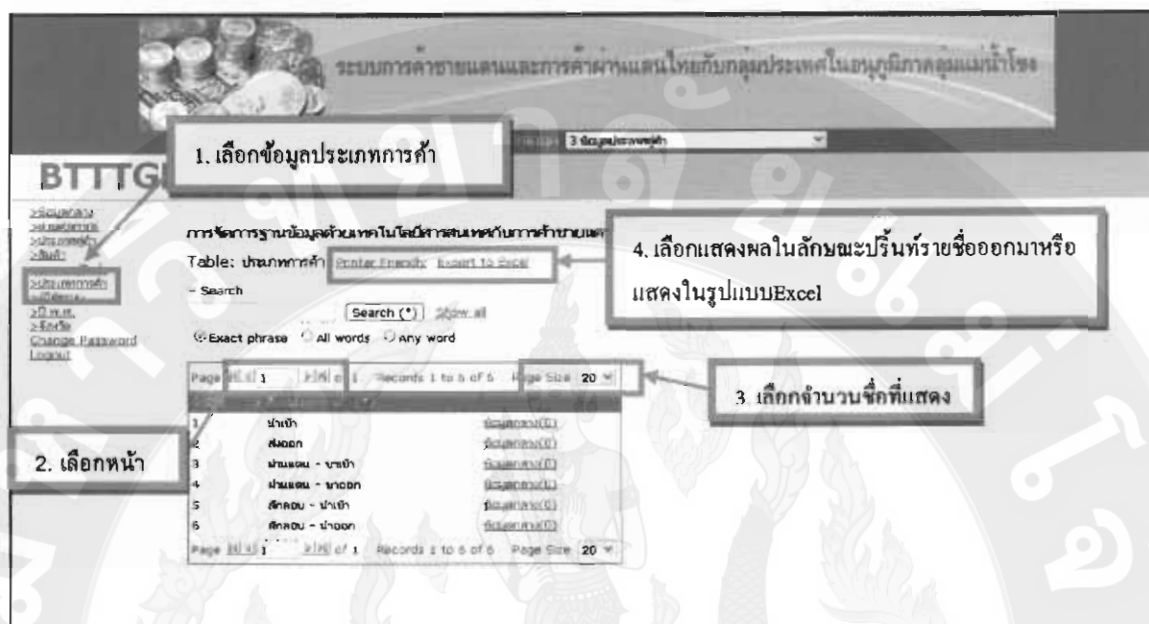
ภาคผนวก ก16 หน้าจอเพิ่มข้อมูลกลาง (เพิ่มข้อมูลแบบหลายรายการ)

เมื่อผู้ใช้เพิ่มข้อมูลครบหมดแล้ว ให้ทำการบันทึกได้ทันที แต่ในกรณีที่มีข้อมูลที่ต้องการออกแล้วกรอกได้ไม่ครบตามจำนวนช่อง ให้ลบช่องที่ต้องการกรอกเท่านั้นทั้งหมด

1. ปุ่มกดเพื่อลบบรรทัดออก

ภาคผนวก ก16 (ต่อ)

5.2 หน้าจอแสดงข้อมูลประเภทการค้า

ภาคผนวก ก17 หน้าจอแสดงข้อมูลประเภทการค้า

5.3 หน้าจอแสดงข้อมูลผู้ใช้ระบบ

ภาคผนวก ก18 หน้าจอแสดงข้อมูลผู้ใช้ระบบ

5.4 หน้าจอแสดงข้อมูลปี พ.ศ.

1. เลือกข้อมูล ปี พ.ศ.

2. เลือกหน้า

3. เลือกจำนวนข้อที่แสดง

4. เลือกแสดงผลในลักษณะปริ้นท์รายชื่อออกมาหรือแสดงในรูปแบบExcel

ปี พ.ศ.	ปี พ.ศ.	ข้อมูล
2546	2546	ข้อมูล (0)
2547	2547	ข้อมูล (0)
	2548	ข้อมูล (0)
	2549	ข้อมูล (0)
	2550	ข้อมูล (0)
2551	2551	ข้อมูล (0)
2552	2552	ข้อมูล (0)
2553	2553	ข้อมูล (0)
2554	2554	ข้อมูล (0)

ภาคผนวก ก19 หน้าจอแสดงข้อมูลปี พ.ศ.

5.5 หน้าจอแสดงจังหวัด

1. เลือกข้อมูลจังหวัด

2. เลือกหน้า

3. เลือกจำนวนข้อที่แสดง

4. เลือกแสดงผลในลักษณะปริ้นท์รายชื่อออกมาหรือแสดงในรูปแบบExcel

5. รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำนำตุลาการแต่ละจังหวัด

จังหวัด	จังหวัด	ข้อมูล
1	สงขลา	ข้อมูล (1)
2	ศรีสะเกษ	ข้อมูล (1)
	หนองคาย	ข้อมูล (1)
	น่าน	ข้อมูล (1)

ภาคผนวก ก20 หน้าจอแสดงจังหวัด

6. หน้าจอในส่วนของผู้ดูแลระบบ (Admin)

ก่อนที่จะเข้าใช้งานผู้ดูแลระบบต้องทำการ Login ในฐานะของผู้ดูแลระบบก่อนจึงจะใช้งานได้
หน้าจอหลักของผู้ดูแลระบบ การทำงานของผู้ใช้ทั่วไปจะประกอบไปด้วย 12 ส่วน คือ

- 6.1 หน้าจอแสดงผลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบกราฟ
- 6.2 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง
- 6.3 หน้าจอจัดการด้านบุคลากร
- 6.4 หน้าจอจัดการประเทศคู่ค้า
- 6.5 หน้าจอจัดการสินค้า
- 6.6 หน้าจอจัดการหมวดหมู่สินค้า
- 6.7 หน้าจอจัดการประเภทการค้า
- 6.8 หน้าจอจัดการผู้ใช้ระบบ
- 6.9 หน้าจอจัดการกลุ่มผู้ใช้งานระบบ
- 6.10 หน้าจอจัดการสถานะ
- 6.11 หน้าจอจัดการปี พ.ศ.
- 6.12 หน้าจอจัดการจัดการจังหวัด

6.1 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง

ระบบการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนไทยกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคตลุมแม่น้ำโขง

3 ข้อมูลกลาง

1. เลือกข้อมูลกลาง

4. เลือกแก้ไขข้อมูลแบบหลายรายการ

5. เลือกแก้ไขข้อมูลแบบทึดรายการ

3. เลือกเพิ่มข้อมูลแบบหลายรายการ

2. เลือกเพิ่มข้อมูลแบบทึดรายการ

6. เลือกลบข้อมูล

Table: ข้อมูลกลาง	Page 11 of 20	Records 1 to 20 of 5807	Page Size 20
1	...	11,190,000.00 0.00	3,060,000.00 0.00
2	...	8,390,000.00	9,378,255.33 0.00
3	...	7,170,000.00 0.00	3,515,280.00 0.00

6.1.2 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง (เพิ่มข้อมูลแบบหลายรายการ)

2. ปุ่มกดเมื่อต้องการเพิ่มบรรทัดอีก

3. ปุ่มกดเพื่อขึ้นชั้นการบันทึก

4. ปุ่มกดยกเลิกการทำงาน

1. ทำการเพิ่มข้อมูลที่ละหลายบรรทัด

Table: ข้อมูลกลาง

Add Blank Row Insert Cancel

Please Select Please Select Please Select Please Select

Please Select Please Select Please Select Please Select

Please Select Please Select Please Select Please Select

Please Select Please Select Please Select Please Select

Add Blank Row Insert Cancel

ภาคผนวก ก23 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง (เพิ่มข้อมูลแบบหลายรายการ)

เมื่อผู้ใช้เพิ่มข้อมูลครบหมดแล้วแต่มีบางบรรทัดที่ไม่ได้กรอกข้อมูลหรือมีบรรทัดเกินตามจำนวนที่ต้องการ ผู้ใช้ต้องทำการลบบรรทัดนั้นออกเพื่อไม่ให้บันทึกข้อมูลที่ว่างเปล่าลงไปในฐานข้อมูล ดังนี้

1. ปุ่มกดเพื่อลบบรรทัดออก

Delete

Delete

Delete

Delete

Delete

Delete

6.1.3 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง (แก้ไขข้อมูลแบบหลายรายการ)

2. ปุ่มกดเมื่อต้องการเพิ่มบรรทัดอีก

3. ปุ่มกดเพื่อยืนยันการบันทึก

4. ปุ่มกดยกเลิกการทำงาน

1. ทำการแก้ไขข้อมูลที่หลายบรรทัด

1	2	3	4
1	ตา	8210019, กองควบคุมการคลัง	พ.ภ.
2	Please Select	8210020, ปกครองการคลัง	พ.ภ.
3	Please Select	8210024, ภาษีเงินได้	พ.ภ.
4	Please Select	8210007, ภาษีเงินได้	พ.ภ.
5	Please Select	8210008, ภาษีเงินได้	พ.ภ.
6	ตา	8170059, ภาษีเงินได้	พ.ภ.
7	ตา	8210022, ภาษีเงินได้	พ.ภ.
8	ตา	8210023, ภาษีเงินได้	พ.ภ.
9	ตา	8170049, ภาษีเงินได้	พ.ภ.
10	ตา	8170048, ภาษีเงินได้	พ.ภ.

ภาคผนวก ก24 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง (แก้ไขข้อมูลแบบหลายรายการ)

6.1.4 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง (ลบข้อมูล)

ให้ผู้ใช้เลื่อนตารางไปทางขวามือสุดจากนั้นทำการคลิกเครื่องหมายทำรับบรรทัดที่ต้องการลบ

2. คลิกเครื่องหมายถูกสำหรับต้องการลบทั้งหมด

1. คลิกเครื่องหมายถูกสำหรับบรรทัดที่ต้องการลบ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
30,733,879.14	0.00	30,999,034.56	0.00	30,086,462.00	0.00	16,091,576.38	0.00	20,698,665.82	1
3,636,000.00	0.00	7,896,000.00	0.00	8,176,000.00	0.00	10,654,000.00	0.00	19,604,000.00	1
1,192,000.00	0.00	2,920,000.00	0.00	3,506,000.00	0.00	4,396,000.00	0.00	7,120,000.00	1
6,046,600.00	0.00	1,498,380.00	0.00	1,102,000.00	0.00	6,162,200.00	0.00	1,997,600.00	1

ภาคผนวก ก25 หน้าจอจัดการข้อมูลกลาง (ลบข้อมูล)

เมื่อคลิกเครื่องหมายเสร็จแล้วให้กดปุ่มแก้ไขทีละรายการ

ระบบการจ่ายเงินและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1. ปุ่มแก้ไขทีละรายการ

Page 1 of 1 Page 1 of 291 Records 1 to 20 of 5907

Print Add Grid Edit Delete Selected Records Update Selected Records

ลำดับ	รหัสรายการ	ประเภท	วันที่	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
2	8210020, ปกติ	ภาษีเงินได้	122, ภาษีเงินได้	2547	0.00	8,390,000.00	0.00	9,380,000.00	0.00
3	8210024, ภาษีเงินได้	ภาษีเงินได้	123, ภาษีเงินได้	2547	0.00	7,170,000.00	0.00	3,520,000.00	0.00
4	8210007, ภาษีเงินได้	ภาษีเงินได้	124, ภาษีเงินได้	2547	0.00	5,550,000.00	0.00	8,840,000.00	0.00
5	8210008, ภาษีเงินได้	ภาษีเงินได้	125, ภาษีเงินได้	2547	0.00	3,420,000.00	0.00	2,300,000.00	0.00
6	8170059, ภาษีเงินได้	ภาษีเงินได้	117, ภาษีเงินได้	2547	0.00	2,440,000.00	0.00	3,710,000.00	0.00

ภาคผนวก ก26 (ต่อ)

จากนั้นให้ผู้ใช้ทำการแก้ไขข้อมูล

ระบบการจ่ายเงินและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

BTTTGM5

การจัดการฐานข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศในการจ่ายเงินและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในฐานข้อมูลแบบออนไลน์

Update Table: ข้อมูลกลาง

Back to List

1. ให้ทำการแก้ไขข้อมูล

ชื่อบุคคล	ชื่อบุคคล
เลขประจำตัว	8210019, กรมสรรพากร
ประเภทภาษี	ภาษี
หมวดหมู่ภาษี	121, กรมสรรพากร กรมสรรพากร
ประเภทภาษี	ภาษี
ปี พ.ศ.	2547
มูลค่า (บาท)	0
มูลค่า (บาท)	11420000
มูลค่า (บาท)	0

ภาคผนวก ก26 (ต่อ)

เมื่อแก้ไขข้อมูลเสร็จแล้วเลื่อนลงมาข้างล่างสุดเพื่อที่จะกดปุ่มบันทึกการแก้ไข

☐	ทองคำ (ปริมาณ)	0
☐	ทองคำ (มูลค่า)	2952542
☐	เงินทอง (ปริมาณ)	0
☐	เงินทอง (มูลค่า)	2911854
☐	เงินบาท (ปริมาณ)	0
☐	เงินบาท (มูลค่า)	967230
☐	ทองคำ (ปริมาณ)	0
☐	ทองคำ (มูลค่า)	3202702.8
☐	ทองคำ (ปริมาณ)	0
☐	ทองคำ (มูลค่า)	6.1
☐	ทองคำ (ปริมาณ)	0
☐	ทองคำ (มูลค่า)	7.4

Update

1.ปุ่มบันทึกการแก้ไข

ภาคผนวก ก26 (ต่อ)

6.2 หน้าจอจัดการด้านบุคลากร

1. เลือกด้านบุคลากร

2. เลือกเพิ่มข้อมูล

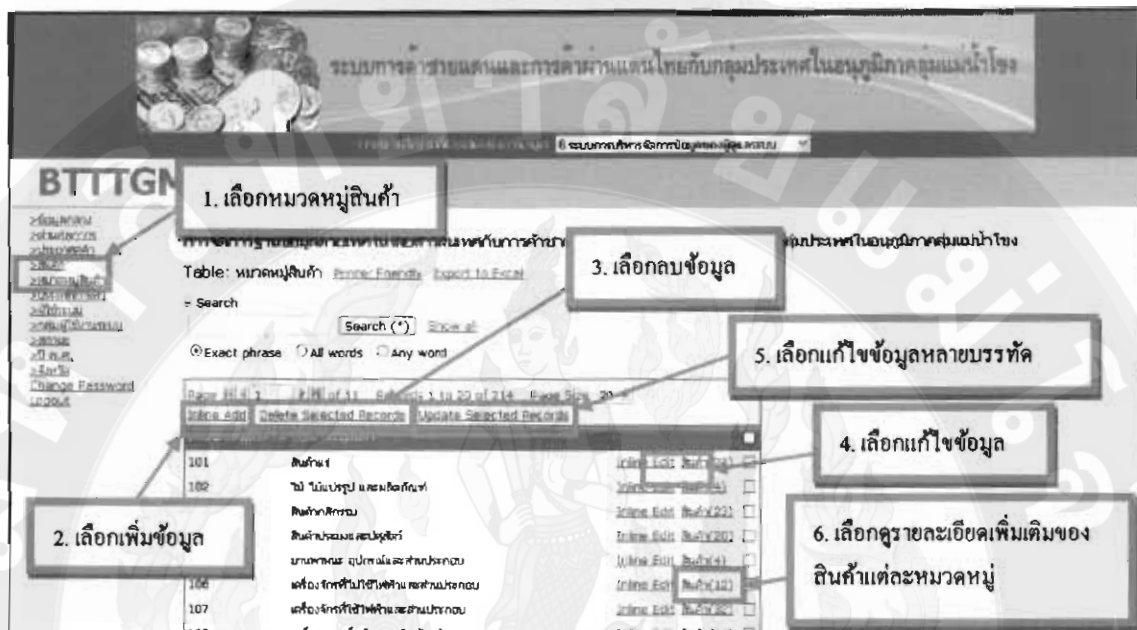
3. เลือกลบข้อมูล

4. เลือกแก้ไขข้อมูล

☐	ทองคำ (ปริมาณ)	0
☐	ทองคำ (มูลค่า)	2952542
☐	เงินทอง (ปริมาณ)	0
☐	เงินทอง (มูลค่า)	2911854
☐	เงินบาท (ปริมาณ)	0
☐	เงินบาท (มูลค่า)	967230
☐	ทองคำ (ปริมาณ)	0
☐	ทองคำ (มูลค่า)	3202702.8
☐	ทองคำ (ปริมาณ)	0
☐	ทองคำ (มูลค่า)	6.1
☐	ทองคำ (ปริมาณ)	0
☐	ทองคำ (มูลค่า)	7.4

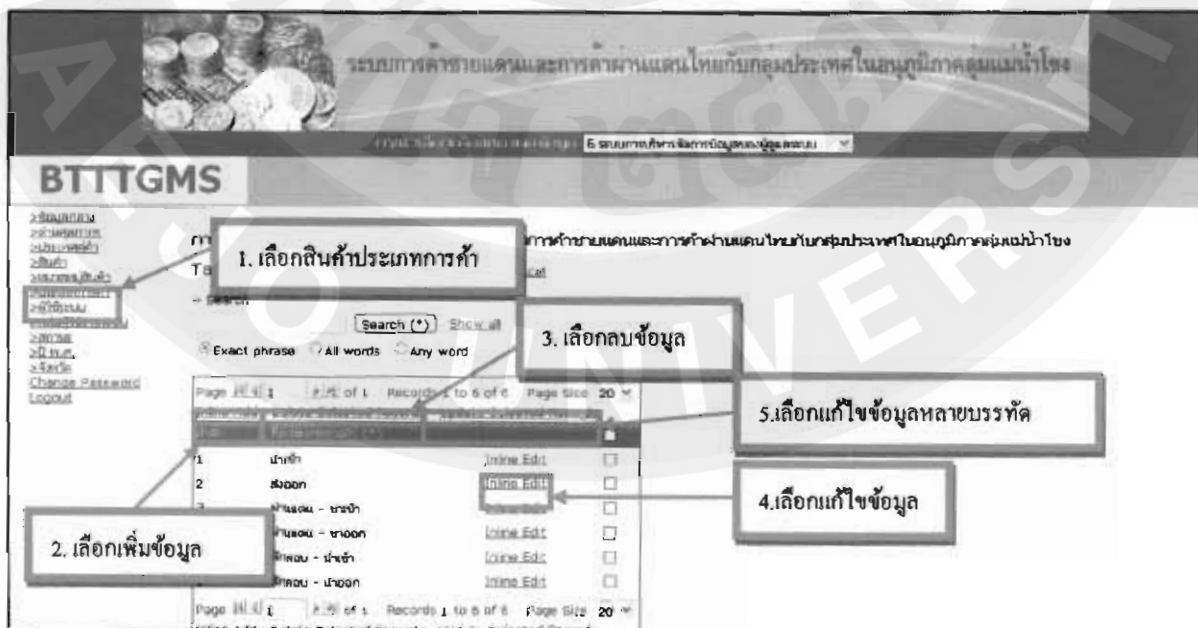
ภาคผนวก ก27 หน้าจอจัดการด้านบุคลากร

6.5 หน้าจอจัดการหมวดหมู่สินค้า

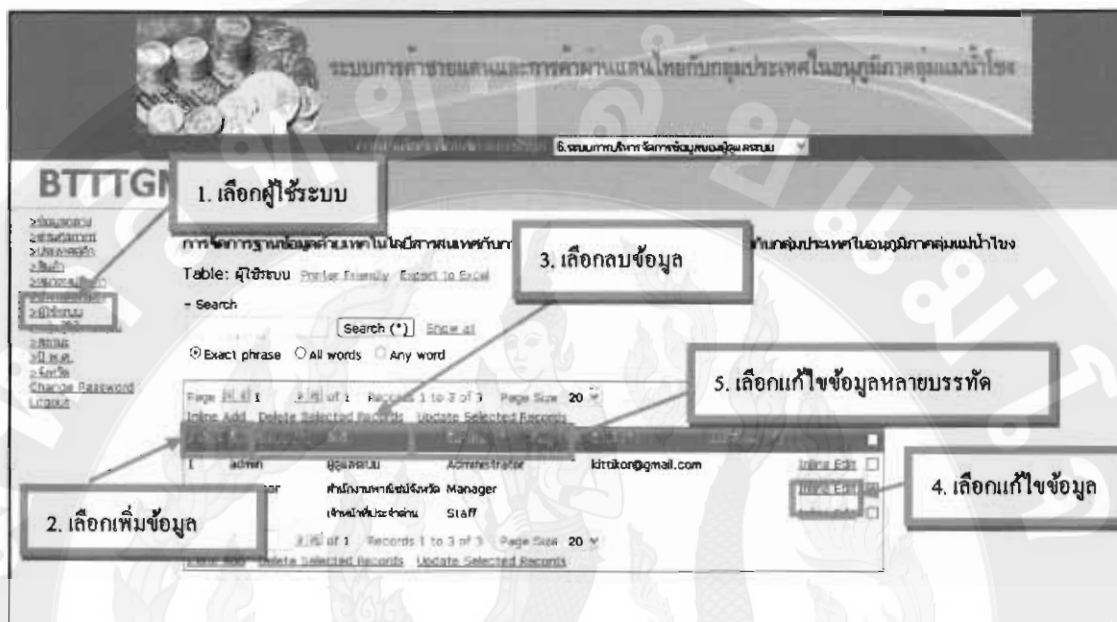
ภาคผนวก ก30 หน้าจอจัดการหมวดหมู่สินค้า

6.6 หน้าจอจัดการประเภทการค้า

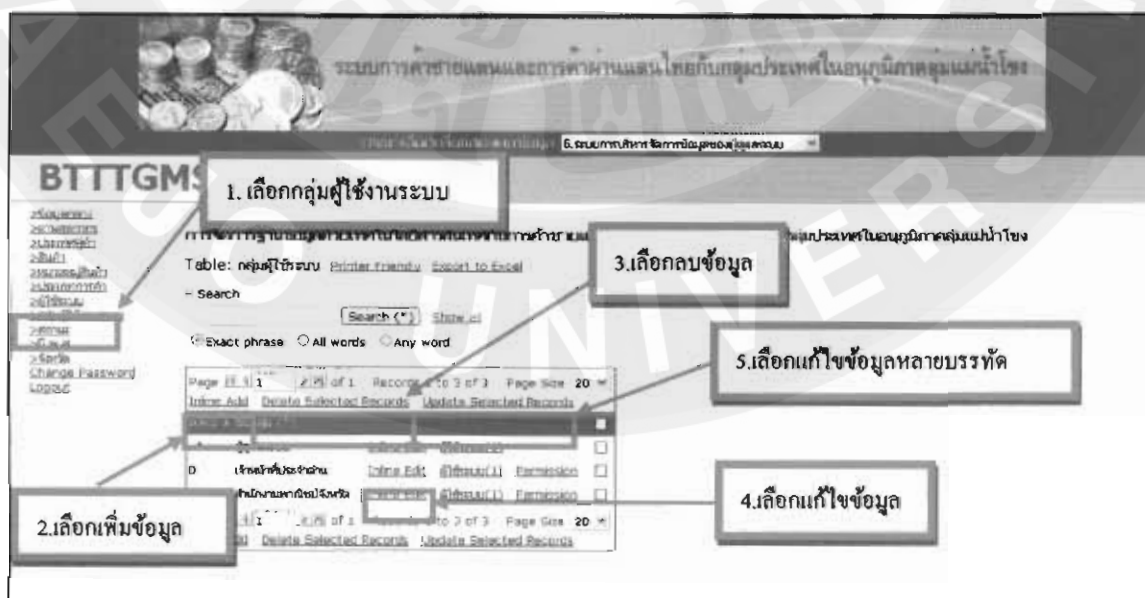
ภาคผนวก ก31 หน้าจอจัดการประเภทการค้า

6.7 หน้าจอจัดการผู้ใช้ระบบ

ภาคผนวก ก32 หน้าจอจัดการผู้ใช้ระบบ

6.8 หน้าจอจัดการกลุ่มผู้ใช้งานระบบ

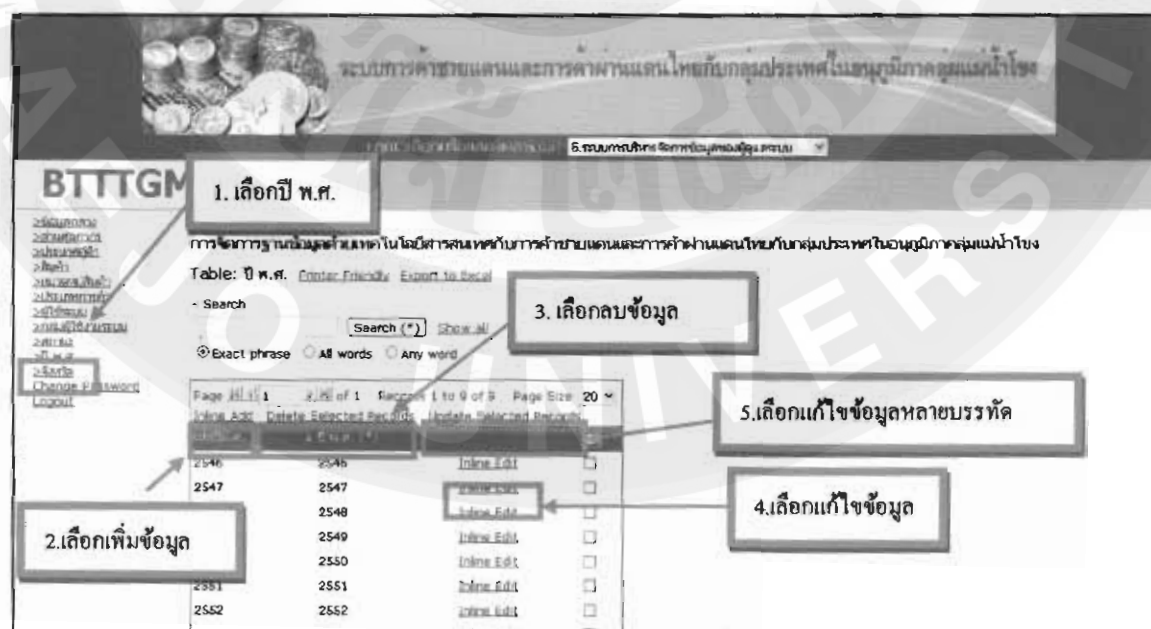
ภาคผนวก ก33 หน้าจอจัดการกลุ่มผู้ใช้งานระบบ

6.9 หน้าจอจัดการสถานะ

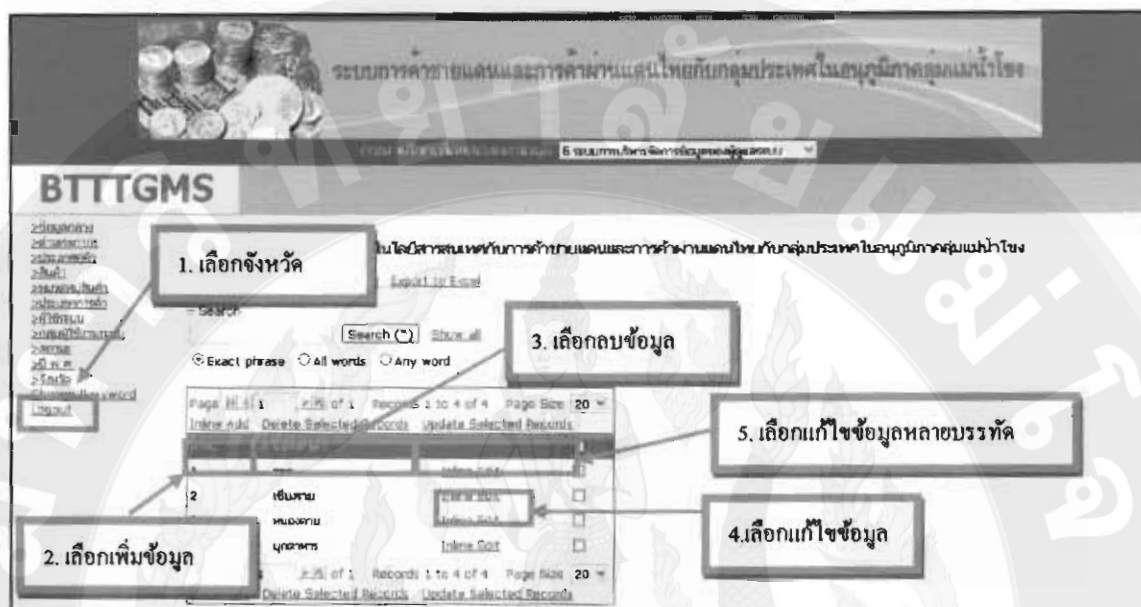
ภาคผนวก ก34 หน้าจอจัดการสถานะ

6.10 หน้าจอจัดการปี พ.ศ.

ภาคผนวก ก35 หน้าจอจัดการปี พ.ศ.

6.11 หน้าจอจัดการจังหวัด

ภาคผนวก ก36 หน้าจอจัดการจังหวัด

7. หน้าจอการเปลี่ยนรหัสผ่าน

ภาคผนวก ก37 หน้าจอการเปลี่ยนรหัสผ่าน